

Слободан приступ информацијама:
Ставови и мишљења Повереника

Издавач
Повереник за информације од јавног значаја
и заштиту података о личности
Булевар краља Александра бр. 15, 11000 Београд
Тел.: + 381 11 3408 900 Факс: + 381 11 3343 379
E-mail: office@poverenik.rs
www.poverenik.rs

За издавача
Милан Мариновић

Уредница
Славољупка Павловић

Лектура, дизајн и ђрелом
Службени гласник

Штампа
Службени гласник

Тираж
700 примерака

ISBN 978-86-82712-06-0

Београд, 2025.

Повереник за информације
од јавног значаја и заштиту
података о личности

Слободан приступ информацијама: Ставови и мишљења Повереника

Садржај

Уводна реч Повереника	7
Уводна реч уреднице	9
1. Процесна питања	11
1.1. Жалба због ћутања након упућивања копије документа	12
1.2. Предузетник брисан из регистра као странка у поступку	14
1.3. Шта значи што прецизнији опис информације која се тражи	15
1.4. Увид у документе и достављање њихових копија	21
2. Да ли је орган власти	25
2.1. Arena Channels Group DOO у Београду јесте орган јавне власти	26
2.2. Фудбалски савез Србије јесте орган јавне власти	27
2.3. Кошаркашки клуб „Црвена звезда“ није орган јавне власти	30
2.4. Одбачај жалбе против Месне заједнице „Власи“ у Пироту	35
2.5. Предшколска установа „Магија“ јесте орган јавне власти	37
3. Трошкови поступка	39
3.1. Кад Повереник одлучује о трошковима поступка	40
4. Национална и јавна безбедност	43
4.1. Информације о уступљеном оружју А класе	44
5. Утицај на правно уређени поступак	49
5.1. Информације у вези са урушавањем надстрешнице на железничкој станици у Новом Саду	50
5.2. Копије комплетних транскрипата свих досадашњих саслушања у предмету Беливук	54
6. Пословна тајна	59
6.1. Информације о оператерима овлашћеним за транспорт секундарних сировина	60
7. Заштита ауторских права и интелектуалне својине	65
7.1. Идејни пројекат за реализацију Међународне специјализоване изложбе EXPO 2027	66

8. Приватност–јавност.....	71
8.1. Имена и презимена запослених у органу јавне власти.....	72
8.2. Информације о кривичним делима против здравља људи.....	74
8.3. Информације о образовању високих јавних функционера града Х.....	80
8.4. Информације о сексуалном узнемиравању на факултету.....	86
8.5. Информације о стручњацима ангажованим за израду студије о процени утицаја на животну средину.....	93
8.6. Информације о студирању директора Агенције за спречавање корупције.....	98
8.7. Информације о школском сведочанству у школској 2022/2023. години за ученика К. К. - I.....	102
8.8. Информације о школском сведочанству у школској 2022/2023. години за ученика К. К. - II.....	108
8.9. Информације о кривичним поступцима против наводних рођака наводног вође Кавачког клана.....	115
8.10. Информације у вези са министровим стицањем права својине на непокретности.....	120
8.11. Овлашћење за решавање у управним стварима.....	125
8.12. Недостатак основа за покретање кривичног поступка против јавног функционера због кривичног дела против полне слободе.....	128
8.13. Информације о зарадама чланова Извршног одбора Банке Поштанске штедионице.....	134
8.14. Зараде запослених у органу јавне власти.....	139
8.15. Информације о завршетку студија за председницу Градске изборне комисије.....	143
9. Примена члана 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.....	147
9.1. Фактичка недоступност тражене информације.....	148
9.2. Спискови највећих пореских дужника – активних правних лица.....	149
10. Информације о јавном здрављу и животној средини.....	153
10.1. Информације о нелегалној градњи у Националном парку Тара.....	154
10.2. Информације о управљању отпадом током рушења хотела „Југославија“ ...	159
10.3. Извештај из поступка вршења стручног надзора на заштићеном природном добру.....	162
11. Пракса Управног суда.....	169
11.1. Достављање тражених информација лицу лишеном слободе.....	170
11.2. Решењем Повереника није повређен јавни интерес.....	172
12. Прекршајни поступак.....	179
12.1. Прекршај из члана 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у продуженом трајању.....	180
12.2. Одговорност руководиоца органа власти за учињени прекршај.....	184
12.3. Испитивање статуса органа јавне власти у прекршајном поступку.....	187
12.4. Одбрана дата у циљу умањења прекршајне одговорности.....	191

УВОДНА РЕЧ ПОВЕРЕНИКА

Поштовани читаоче ове публикације,

Дочекасмо и четрнаесту по реду публикацију Повереника из области слободног приступа информацијама од јавног значаја, коју Повереник традиционално објављује поводом Међународног дана права јавности да зна. Тон и расположење ове уводне речи зависи од тога да ли ће, а што је околност непозната у тренутку писања ове уводне речи, Народна скупштина Републике Србије пре обележавања овогодишњег Међународног дана права јавности да зна усвојити неопходне измене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и на тај начин начинити пресудан корак ка решавању вишегодишњег проблема системске злоупотребе права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, која неподношљиво дуго траје. У нади да ће тако и бити, ову уводну реч пишем у оптимистичком тону у жељи да ће веома брзо доћи дан када ћемо право на слободан приступ информацијама од јавног значаја у Републици Србији и закон донет у ту сврху поново остваривати и примењивати на једини правилан, законит и поштен начин. У том духу очекујем да ће се у периоду до следећег Дана права јавности да зна ситуација коначно нормализовати и ово право вратити онима којима и припада, пре свега грађанима Републике Србије, али и новинарима, удружењима грађана и свима осталима који су заинтересовани за поштовање људских права уопште, и овог права посебно.

Што се саме садржине овогодишње публикације тиче, морам да искажем и поделим са вама своју импресију бројем предмета који су у вези с догађајима који су изазвали велико интересовање јавности, а из којих се може, ко то жели, јасно сазнати какве је у тим случајевима ставове заузимао и одлуке доносио Повереник. То је само још једна потврда значаја постојања и коришћења овог права, и Повереника као независног државног органа, којем је у надлежност дато да, као другостепени орган, ово право штити. Убеђен сам да ће свако од вас, који буде читао ову публикацију, пронаћи пуно корисних информација из обрађених предмета, које ће послужити у пракси и животу уопште. Управо због наведене специфичности ове публикације и примера приказаних у њој препоручујем вам да је пажљиво прочитате

и, као и остале до сада овим поводом издате публикације, користите као незаобилазан алат у свакој ситуацији у којој се нађете у вези с правом јавности да зна. У нади да ће тако и бити, до неке следеће публикације.

Повереник
Милан Мариновић

Уводна реч уреднице

Стиче се утисак да остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја никад није било теже, посматрајући од периода усвајања Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја 2004. године, па до данас. Наиме, због огромних размера злоупотребе права на приступ информацијама беспотребно се троше огромни финансијски и људски ресурси у органима јавне власти, а лица којима су информације стварно потребне веома отежано долазе до њих из разлога што органи ресурсе троше да би у што већој мери умањили материјалну штету насталу злоупотребом права. С друге стране, новинари све теже и теже долазе до потребних информација, нарочито када је реч о деликатним информацијама (нпр. еколошке информације, информације о капиталним пројектима, располагању јавним новцем и јавним средствима, суфинансирању медијских пројеката, озакоњењу нелегално подигнутих објеката, информације о финансирању, раду и средствима политичких партија и сл.); висок је степен недисциплине у јавним предузећима по питању испуњавања обавеза прописаних Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја; проценат неизвршених решења Повереника и даље је висок.

Стога се чини да је у оваквој ситуацији важније него икада наставити са проактивним објављивањем информација, што укључује и издавање оваквих публикација, па смо и ове године, као и претходних тринаест година, припремили публикацију у којој су садржани најинтересантнији и најзначајнији случајеви из праксе Повереника обрађени у последњих годину дана.

Нажалост, због врло бурних и трагичних догађаја у нашем друштву, ова публикација садржи многе примере из праксе који се управо тичу најактуелнијих дешавања у нашем друштву. Истовремено, она је подсетник зашто је право на приступ информацијама једно од основних људских права зајемчено како Уставом Републике Србије, тако и бројним међународним конвенцијама. Без слободног приступа информацијама од јавног значаја нема отвореног и транспарентног друштва, заснованог на владавини права.

Због свега наведеног остајемо истрајни у нашој намери да и ове године, као и свих претходних година, припремимо ову публикацију упркос огромном повећању обима посла у служби Повереника, јер верујемо да ћемо тиме помоћи како органима јавне власти да што

брже и што лакше испуне своје обавезе у погледу омогућавања приступа информацијама од јавног значаја, тако и грађанима којима су изистински потребне информације од јавног значаја, а посебно новинарима, којима право на приступ информацијама представља једно важно оруђе за рад. Осим тога, надамо се да ћемо објављивањем ове публикације бар делимично допринети да се прави дух и стварна сврха права на приступ информацијама од јавног значаја одрже и да живе.

Славољупка Павловић
уредница

1. ПРОЦЕСНА ПИТАЊА

1.1. ЖАЛБА ЗБОГ ЋУТАЊА НАКОН УПУЋИВАЊА КОПИЈЕ ДОКУМЕНТА

У конкретном случају се не може говорити о непоступању (ћутању) органа власти по поднетом захтеву, из разлога што се из списка предмета несумњиво може утврдити да је орган власти дана 9. 7. 2024. године жалиоцу упутио копију документа у ком су садржане тражене информације на адресу наведену у захтеву, при чему треба имати у виду да је жалилац у захтеву изричито навео да му се информације достављају на тачно одређену адресу. Ово стога што је одредбом члана 5. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, између осталог, прописано да свако има право да му се, на његов захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин и што је жалилац у захтеву истакао да му се тражене информације доставе поштом на тачно одређену адресу. У том смислу не може се говорити о непоступању (ћутању) органа власти по предметном захтеву, јер је копија документа у ком су садржане тражене информације упућена жалиоцу, на начин како је жалилац и затражио, чиме је орган власти поступио у складу са одредбом члана 16. став 1. наведеног закона, којом је, између осталог, прописано да је копија документа упућена тражиоцу даном напуштања писарнице органа власти.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списка овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Н. поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 24. 6. 2024. године, којим је од наведеног органа власти тражио информације о пет највиших зарада нето и бруто које су уплаћене за месеце јул, август, септембар 2022. године, 2023. године, и то: име и презиме запосленог, назив радног места, нето и бруто зарада, месец и година исплате.

Такође је увидом у списе предмета утврђено да је орган власти, пре изјављене жалбе, поступајући по предметном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, упутио жалиоцу на адресу наведену у захтеву копију одговора број 2984 од 1. 7. 2024. године с табеларним приказом тражених информација.

Имајући у виду да је жалилац дана 10. 7. 2024. године Поверенику изјавио жалбу због непоступања органа власти по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом 24. 6. 2024. године (ћутање управе), а да је орган власти пре изјављене жалбе,

поступајући по том захтеву, жалиоцу на адресу наведену у захтеву упутио поменути копију одговора од 1. 7. 2024. године са табеларним приказом тражених информација, Повереник је испитујући жалбу у границама жалбеног захтева нашао да је жалба коју је жалилац изјавио због непоступања по предметном захтеву неоснована, с обзиром на то да је орган власти пре изјављене жалбе поступио по предметном захтеву у складу с чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тако што је именованом упутио копију документа у коме су садржане тражене информације. При томе, законитост наведеног одговора органа власти Повереник може ценити у поступку по жалби против тог одговора, уколико је иста изјављена.

Одредбом члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно уређеног захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа, као и да је копија документа упућена тражиоцу даном напуштања писарнице органа власти од кога је информација тражена односно даном упућивања електронске поште, из чега се закључује да је орган власти, у конкретном случају, поступио по поднетом захтеву у складу са цитираном законском одредбом. Наиме, у конкретном случају се не може говорити о непоступању (ћутању) органа власти по поднетом захтеву, из разлога што се из списка предмета несумњиво може утврдити да је орган власти дана 9. 7. 2024. године жалиоцу упутио копију документа у ком су садржане тражене информације на адресу наведену у захтеву, при чему треба имати у виду да је жалилац у захтеву изричито навео да му се информације достављају на наведену адресу. Ово стога што је одредбом члана 5. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, између осталог, прописано да свако има право да му се, на његов захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин и што је жалилац у захтеву истакао да му се тражене информације доставе поштом на наведену адресу. У том смислу не може се говорити о непоступању (ћутању) органа власти по предметном захтеву, јер је копија документа у ком су садржане тражене информације упућена жалиоцу на начин како је жалилац и затражио, чиме је орган власти поступио у складу са одредбом члана 16. став 1. наведеног закона, којом је, између осталог, прописано да је копија документа упућена тражиоцу даном напуштања писарнице органа власти.

Стога је Повереник у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од

јавног значаја, као и члана 167. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења¹.

Решење бр. 071-11-9091/2024-03 од 18. 9. 2024. године

1.2. ПРЕДУЗЕТНИК БРИСАН ИЗ РЕГИСТРА КАО СТРАНКА У ПОСТУПКУ

Чињеница да је предузетничка радња, у току поступка по жалби због повреде права на приступ информацијама, престала да постоји, није од утицаја на наставак поступка по тој жалби из разлога што је предузетник физичко лице, и као физичко лице је странка у управном поступку, при чему предузетничка радња ни нема страначку способност, те је у конкретном случају жалилац А. А., као физичко лице, странка у поступку, без обзира на то што је у самој жалби означен као предузетник.

Из образложења:

Предузетник А. А. ПР К., са седиштем у К., као тражилац информација поднео је Научном институту за ветеринарство „Нови Сад“ у Новом Саду захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 19. 5. 2022. године, којим је тражио достављање документа у коме су садржане информације (...).

Поступајући по поднетом захтеву Научни институт за ветеринарство „Нови Сад“ у Новом Саду је у акту од 19. 5. 2022. године навео да, у складу с чланом 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тражена информације није и не може бити информација од јавног значаја, односно нешто о чему јавност има оправдани интерес да зна, чиме је, узимајући у обзир садржину поднетог захтева, фактички одбио исти. Наиме, иако акт од 19. 5. 2022. године не садржи све обавезне елементе решења прописане чланом 141. став 1. Закона о општем управном поступку, он се може сматрати одлуком садржаном у акту из разлога што је орган власти дао образложење због чега сматра да жалиоцу треба ускратити приступ траженим информацијама.

Против поменутог акта органа власти предузетник А. А. ПР К., са седиштем у К., дана 20. 5. 2022. године изјавио је жалбу Поверенику, коју је уредио дана 27. 5. 2022. године и допунио дана 2. 6. 2022. године, образлажући разлоге због којих је изјавио жалбу. Уз жалбу је, између осталог, приложио копију предметног захтева и ожалбоеног акта.
(...)

1 Жалбе је одбијена као неоснована.

У току поступка по жалби, претрагом података у Регистру привредних друштава објављених на сајту Агенције за привредне регистре Републике Србије, утврђено је да је предузетник А. А. ПР К., са седиштем у К., дана 13. 7. 2023. године брисан из регистра привредних друштва, због престанка обављања делатности одјавом.

Имајући у виду да је Законом о привредним друштвима прописано да је предузетник пословно способно физичко лице које обавља делатност у циљу остваривања прихода и које је као такво регистровано у складу са законом о регистрацији (члан 83. став 1), као и да је Законом о општем управном поступку прописано да је странка у управном поступку физичко или правно лице чија је управна ствар предмет управног поступка и свако друго физичко или правно лице на чија права, обавезе или правне интересе може да утиче исход управног поступка (члан 44. став 1), то чињеница да је предузетничка радња, у току поступка по жалби, престала да постоји, није од утицаја на наставак поступка по истој. Ово стога што је предузетник физичко лице, и као физичко лице је странка у управном поступку, при чему предузетничка радња ни нема страначку способност, те је у конкретном случају жалилац А. А., као физичко лице, странка у поступку, без обзира на то што је у самој жалби означен као предузетник.

Решење број: 071-11-1790/2022-03 од 14. 10. 2024. године

1.3. ШТА ЗНАЧИ ШТО ПРЕЦИЗНИЈИ ОПИС ИНФОРМАЦИЈЕ КОЈА СЕ ТРАЖИ

Тумачећи одредбе члана 15. ст. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је прописано да захтев, између осталог, мора да садржи и што прецизнији опис информације која се тражи, као и да може садржати и друге податке који олакшавају проналажење тражене информације, јасно је да је интенција законодавца да се у захтеву да довољно информација којима ће предмет захтева бити одредив да се по њему може поступати. У том смислу навод жалиоца да под „другим правним актима“ подразумева правна мишљења о имовинскоправним питањима која је дало Државно правобранилаштво, у складу с чланом 17. став 2. Закона о правобранилаштву, као и правна мишљења о заштити имовинских права и интереса Републике Србије, у складу с чланом 46. став 2. Пословника Владе, јесте довољно јасно прецизирање о томе које се информације траже и то појашњење даје довољно података који омогућавају проналажење истих.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у ставу I и II диспозитива овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б., дана 5. 2. 2024. године, електронском поштом Државном правобранилаштву у Београду поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио достављање копије докумената у којем су садржане информације од јавног значаја и то: „свих предлога уговора и других правних аката, примљених у периоду од 2016. до 2019. године у Државно правобранилаштво Републике Србије, у вези с радом ЈП ‘Путеви Србије’, Телеком Србија а. д. Београд и Air Serbia а. д. Београд“, на адресу електронске поште, уколико исте поседује у електронском облику, а у супротном поштом.

Такође је утврђено да је, поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган тражиоцу доставио поднесак насловљен као „Упутство о допуни Захтева за приступ информацијама од јавног значаја од 05.02.2024. године“ број: I ИЈЗ-2/24 од 8. 2. 2024. године, у коме га је обавестио да, имајући у виду обимност информација која се тражи, те да се исте не садрже у једном документу, да су у питању архивирани предмети, као и да се Захтев односи на информације које су садржане у великом броју докумената, услед чега би поступање органа у законском року било отежано, потребно је да на основу члана 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прецизира Захтев, у року од осам дана од пријема овог дописа, након чега ће се поступити по истом, као и да том приликом наведе што прецизније које конкретно копије предлога уговора тражи са што прецизнијим описом: датум закључења, уговорна страна и садржина, односно, основ закључења уговора, као да прецизира шта подразумева под „другим правним актима“.

Поступајући по наведеном „упутству о допуни захтева“, жалилац је поднеском од 14. 2. 2024. године обавестио првостепени орган да од Државног правобранилаштва Републике Србије, као органа власти, захтева да му се доставе копије свих предлога уговора и других правних аката примљених у Државно правобранилаштво Републике Србије у периоду од 2016. до 2019. године, у вези с радом ЈП „Путеви Србије“, Телеком Србија а. д. Београд и Air Serbia а. д. Београд, како је и прецизно навео у поднетом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја. Поред тога је навео да му нису познати датуми закључења, уговорне стране и садржина уговора, тим пре што се његов захтев односи на предлоге уговора, као и да под „другим правним актима“ подразумева правна мишљења о имовинскоправним питањима

која је дало Државно правобранилаштво, у складу с чланом 17. став 2. Закона о правобранилаштву („Службени гласник РС“, број 55/2014), као и правна мишљења о заштити имовинских права и интереса Републике Србије, у складу с чланом 46. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 61/2006 – пречишћен текст, 69/2008, 88/2009, 33/2010, 69/2010, 20/2011, 37/2011, 30/2013, 76/2014 и 8/2019 – др. уредба).

Ожалбеним решењем бр. I ИЈЗ-2/24-1 од 26. 2. 2024. године првостепени орган је поднети захтев одбацио као неуредан, позивајући се, између осталог, на одредбу члана 15. став 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с образложењем да како Државно правобранилаштво не води посебне евиденције само по основу имена/назива странке, односно учесника у поступку, нити пак по том критеријуму врши обраду података и сачињава статистичке извештаје, од тражиоца информације је дописом од 8. фебруара 2024. године затражено да, сходно одредби члана 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, захтев уреди на начин да ће доставити ближе податке о траженом, као што су: уговорне стране и садржина, односно, основ уговора, датум закључења, и сл., као и да прецизира шта подразумева под другим правним актима, како би по захтеву било могуће поступити; да је тражилац информације електронском поштом доставио допис од 14. фебруара 2024. године, који је примљен у Државном правобранилаштву 19. фебруара 2024. године, а којим је поновио захтев од 5. фебруара 2024. године, наводећи да захтева копије свих предлога уговора и других правних аката, примљених у периоду од 2016. до 2019. године у Државном правобранилаштву Републике Србије, у вези с радом ЈП „Путеви Србије“, Телеком Србија а. д. Београд, и Air Serbia а. д. Београд, као и да под „другим правним актима“ подразумева правна мишљења о имовинскоправним питањима која је дало Државно правобранилаштво, у складу с чланом 17. став 2. Закона о правобранилаштву, као и правна мишљења о заштити имовинских права и интереса Републике Србије, у складу с чланом 46. став 2. Пословника Владе, али такође без навођења конкретних уговора на које се исти односе; да како је поступање по захтеву за слободан приступ у конкретном случају овом органу отежано, односно немогуће, без ближих података о траженом, јер је Државно правобранилаштво у периоду од 2016. до 2019. године имало у раду више стотина хиљада предмета, од чега је велики број предмета активних у периоду од 2016. до 2019. године архивиран (уз чињеницу да се електронска евиденција предмета у Државном правобранилаштву води од средине 2017. године, а да су предмети одељења Државног правобранилаштва у систему електронске евиденције тек од 2022. године), а тражилац није отклонио недостатке из

првобитно достављеног захтева за слободан приступ и тиме омогућио овом органу да поступи по захтеву, на основу члана 15. став 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 59. Закона о општем управном поступку одлучено је као у диспозитиву.

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да се пре доношења решења морају утврдити све одлучне чињенице и околности које су од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези с радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. истог закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону. Такође је ставом 2. истог члана закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон познаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 15. ст. 2. и 3. истог Закона прописано је да захтев, између осталог, мора да садржи и што прецизнији опис информације која се тражи, као и да може садржати и друге податке који олакшавају проналажење тражене информације.

Чланом 16. став 1. наведеног закона прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа, док је ставом 12. истог члана прописано да ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да без одлагања, а најкасније у

року од 15 дана од пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Имајући у виду чињеницу да је жалилац захтевом од 5. 2. 2024. године тражио достављање информација у вези с предлозима уговора и других правних аката, примљених у одређеном периоду, и у вези с радом одређених предузећа, да је након позива од стране првостепеног органа да уреди поднети захтев доставио поднесак од 14. 2. 2024. године, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је одбацио као неуредан, предметни захтев жалиоца. Ово стога што је жалилац поднеском од 14. 2. 2024. године навео да тражи копије свих предлога уговора и других правних аката, као и да под „другим правним актима“ подразумева правна мишљења о имовинскоправним питањима која је дало Државно правобранилаштво, у складу с чланом 17. став 2. Закона о правобранилаштву, као и правна мишљења о заштити имовинских права и интереса Републике Србије у складу с чланом 46. став 2. Пословника Владе, чиме је прецизирао захтев од 5. 2. 2024. године у погледу информација које тражи и навео довољно података који омогућавају проналажење истих. Даље, узимајући у обзир цитиране одредбе члана 15. ст. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јасно је да је интенција законодавца да се у захтеву да довољно информација којима ће предмет захтева бити одредив да се по њему може поступати, што је у конкретном случају жалилац учинио и навео довољно података за означавање предмета свог захтева наводећи да тражи копије свих предлога уговора и прецизирајући документе које подразумева под „другим правним актима“. Овакав став у складу је и са међународним стандардима – Препорука Р (2002) 2 Комитета министара државама чланицама о увиду у службене документе, којом се препоручује државама чланицама да се у пракси руководе начелима изнетим у Препоруци, као што су, између осталих: да „службени документи“ означавају све информације које су забележене у било ком облику, прикупљене или примљене од стране органа власти или се налазе у њиховом поседу и повезане су са било којом административном функцијом, са изузетком докумената у фази припреме (начело I); да се ова препорука односи на службене документе који се налазе у поседу органа власти (начело II); да орган власти треба да помогне подносиоцу захтева, у мери у којој је то могуће, да идентификује тражени службени документ (начело VI, тач. 5).

Даље, првостепени орган је погрешно када је у ожалбеном акту, којим је одбацио захтев као неуредан, навео да је поступање по захтеву немогуће без ближих података о траженом (претходно указујући у

упутству о допуни захтева од 8. 2. 2024. године да се, у смислу члана 16. став 3. Закона захтев односи на информације садржане у великом броју докумената), као и да је имао у периоду од 2016. до 2019. године у раду више стотина хиљада предмета, од чега је велики број предмета архивиран.

Наиме, уколико се, како то првостепени орган наводи, захтев односи на информације које су садржане у великом броју докумената, услед чега би поступање органа било отежано, орган је могао, у складу са чланом 16. став 3. Закона понудити жалиоцу, између осталог, и да оствари увид у документе пре него што одреди које су му копије докумената потребне, а што у конкретном случају није учинио. Осим тога, орган власти је био дужан да у ситуацији када жалилац остане при првобитно постављеном захтеву, поступи по том захтеву у складу с одредбама члана 16. став 1. или став 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Такође, приликом одлучивања, првостепени орган није имао у виду да, уколико није у могућности, из оправданих разлога, да поступи по захтеву у законским роковима, тражиоцу, у смислу члана 16. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, достави обавештење о разлозима због којих није у могућности да поступи и одреди накнадни рок који не може бити дужи од 40 дана од дана пријема уредног захтева, у којем ће поступити по захтеву.

Имајући у виду напред изнето, на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези с чланом 23. и чланом 24. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено је као у ставу I диспозитива овог решења, односно поништено је ожалбено решење и предмет враћен на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења, допунити поступак и утврдити све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари. Након тога ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, донети нову одлуку у овој управној ствари, односно поново одлучити о захтеву жалиоца у складу с одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему ће имати у виду да ли евентуално постоје услови за искључење односно ограничење слободног приступа траженим информацијама, у складу с одредбом члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези с одредбама Закона, којима је прописана могућност искључења и ограничења слободног приступа информацијама од јавног значаја, као и могућност примене одредбе члана 12. истог закона, у конкретном случају.

1.4. УВИД У ДОКУМЕНТЕ И ДОСТАВЉАЊЕ ЊИХОВИХ КОПИЈА

Повереник је нашао да је првостепени орган погрешно када је, након што је жалиљи, као репрезенту јавности, омогућио увид у документе који садрже те информације, одбио да јој изда, односно достави њихове копије стога што је првостепени орган омогућавањем увида жалиљи, односно јавности, омогућио приступ траженим информацијама, па како су, у конкретном случају, тражене информације већ учињене доступним, то је првостепени орган неосновано одбио да жалиљи достави копије докумената у којима су те информације садржане, како је то захтевом тражено, јер су увид у документе у којима су садржане тражене информације и достављање копије тих докумената само начини остваривања приступа траженим информацијама, који су, у смислу члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ствар избора тражиоца информација.

Из образложења:

А. А. из Б., новинарка ..., као тражилац информација, поднела је дана 4. 1. 2023. године Прекршајном суду у Зајечару захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила да јој орган власти омогући увид, са могућношћу копирања и/или фотографисања целокупних списа предмета Пр. 3725/22, који је формиран у Прекршајном суду у Зајечару, Одељење у Бору, на основу захтева за покретање прекршајног поступка бр. 389-163-079/2022-02 од 14. 10. 2022. године, против правног лица (...) и одговорног лица у правном лицу – директора.

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је у акту број Су II-17а 16-4/22 од 9. 1. 2023. године, навео да би копирање/скенирање комплетног списа предмета захтевало пуно радно време запосленог због обимности предмета, због чега није у могућности да достави комплетне списе предмета на тај начин, чиме је фактички одбио захтев у том делу. Истим актом жалиља је обавештена да разгледање списа предмета може извршити у просторијама Прекршајног суда у Зајечару, Одељење у Бору сваког радног дана од 12 до 15 часова.

Дана 4. 2. 2023. године жалиља је против наведеног акта број Су II-17а 16-4/22 од 9. 1. 2023. године, којим је одбијен део захтева који се односи на достављање копија тражене документације, изјавила жалбу Поверенику, у којој је, између осталог, навела да је одговор органа власти да је предмет обиман, због чега се ускраћује копирање/фотографисање комплетних списа предмета неистинит, јер се не ради о обимном предмету, што је утврдила увидом у списе. Такође је навела

да сматра да није по Закону да јој се омогући увид, а да се не доставе копије тражене информације, јер је нетачно да је тражена документација обимна, будући да је увидом у списе предмета утврдила да исти има 14 страница. Навела је и да јој је у усменом разговору речено да не може да добије копије списка јер је поступак у току, а што у акту није наведено.

Поступајући по жалби, Повереник је доставио исту на изјашњење Прекршајном суду у Зајечару, као првостепеном органу у овој управној ствари.

У одговору на жалбу, Прекршајни суд у Зајечару остао је при наводима изнетим у ожалбеном акту и, између осталог, додао да „копирање списка предмета I-6 Пр. 3725/22 није дозвољено из разлога наведених у допису Су II-17а 16-4/22 од 9. 1. 2023. године“, а имајући у виду и да је прекршајни поступак у току, није правноснажно окончан, тако „да би достављање списка предмета могло да омете спровођење поступка, сагласно члану 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја“.

(...)

По разматрању жалбе и осталих списка предмета, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

(...)

Имајући у виду да је жалиља поднетим захтевом тражила, између осталог, достављање копија докумената у којима су садржане тражене информације, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник је нашао да је првостепени орган погрешио када је, након што је жалиљи, као репрезенту јавности, омогућио увид у документе који садрже те информације, одбио да јој изда, односно достави копије истих. Ово из разлога што је првостепени орган омогућавањем увида жалиљи, односно јавности, омогућио приступ траженим информацијама, па како су, у конкретном случају, тражене информације већ учињене доступним, то је првостепени орган неосновано одбио да жалиљи достави копије докумената у којима су те информације садржане, како је то захтевом тражено, јер су увид у документе у којима су садржане тражене информације и достављање копије тих докумената, само начини остваривања приступа траженим информацијама, а који начини су у смислу члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ствар избора тражиоца информација.

На другачију одлуку Повереника није утицала чињеница да је првостепени орган тек у изјашњењу на жалбу, између осталог, навео да подносиоцу захтева није омогућено копирање тражених докумената, јер би њихово достављање могло да омете спровођење поступка,

сагласно члану 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово из разлога што је у ожалбеном акту требало да наведе и образложи разлоге за искључење приступа информацијама у смислу наведеног члана 9. тачка 2. Закона, а што у конкретном случају није учинио.

На основу изложеног, како у конкретном случају не постоје разлози за искључење права на приступ траженим информацијама од јавног значаја који су предвиђени Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Повереник је, поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана и да жалиља, у складу с цитираном одредбом члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да јој се тражене информације учине доступним, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу с одредбом члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би се њиховом доступношћу повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе.

Решење бр. 071-11-884/2023-03 од 25. 12. 2024.године

2. ДА ЛИ ЈЕ ОРГАН ВЛАСТИ

2.1. ARENA CHANNELS GROUP DOO У БЕОГРАДУ ЈЕСТЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

С обзиром на чињеницу да је једини члан привредног друштва Arena channels group DOO у Београду, са уделом 100%, Предузеће за телекомуникације Телеком Србија а. д. Београд, то наведено привредно друштво јесте орган власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

Наводи из одговора на жалбе да Arena channels group DOO у Београду није орган јавне власти у смислу Закона, није основан. Наиме, на основу Закључка Владе Републике Србије о бесплатној подели акција Телекома Србије а. д. Београд од 20. 4. 2012. године у Централном регистру депо и клиринг хартија од вредности на дан 3. 5. 2012. године извршена је измена власничке структуре Телекома Србије а. д. Београд, али је Република Србија – Влада Републике Србије и даље већински власник, односно акционар с процентом учешћа у основном капиталу од 58,11%. Република Србија, уз права која јој припадају као акционару Телекома Србија, располаже оснивачким правима која су јој пренета Одлуком о организовању Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија“ а. д. Београд од 20. 4. 2012. године ради усклађивања са Законом о привредним друштвима, па се стога Влада Републике Србије сматра оснивачем предузећа Телеком Србија а. д. Београд, а наведено Предузеће органом власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, будући да је правно лице које оснива државни орган. У прилог наведеном је и становиште Управног суда Републике Србије изнетог у одлукама Суда: решење 9 У 12001/11 од 19. 10. 2012. године и 20 У 15663/14 од 25. 2. 2015. године, према коме се лице на које су пренета оснивачка права сматра оснивачем у смислу Закона о привредним друштвима, са којим одлукама је упознато Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а. д. Београд. Имајућу у виду наведено, као и чињеницу да је једини члан Arena channels group DOO у Београду, са уделом 100%, Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а. д. Београд, наведено друштво се сматра органом власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

(...)

Такође, чињеница да је орган власти у одговору на жалбу навео да тражена информација није информација од јавног значаја и да не сме да открива пословне тајне, нису од утицаја за другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што наведено не представља разлог за непоступање органа власти по захтеву, односно орган власти

је у обавези да, у складу с одредбама члана 16. ст. 1. и ст. 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, поступи по предметном захтеву и да жалиоцу омогући приступ траженим информацијама или да захтев одбије, уколико је сматрао да постоје разлози за искључење права на приступ тим информацијама, а што у конкретном случају није учинио.

Решење бр. 071-11-16133/2024-03 од 20. 2. 2025. године

2.2. ФУДБАЛСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ ЈЕСТЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Фудбалски савез Србије јесте орган јавне власти, у смислу члана 3. тачка 9) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је прописано да орган јавне власти, према том закону, јесте правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези с вршењем тих овлашћења. Фудбалски савез Србије у Београду представља спортску организацију, односно надлежни грански спортски савез и члан је Спортског савеза Србије, Олимпијског комитета Србије, UEFA – Union of European football association, FIFA – Federation internationale de football association, те исти, на основу Закона о спорту („Службени гласник РС“, број 10/2016), има овлашћења, између осталог, да као надлежни спортски савез издаје лицима која су завршила одговарајући акредитовани студијски програм у високошколској установи и стекла одговарајуће стручно звање у области спорта дозволе рад у спортској грани на коју се студијски програм односи (члан 27. став 6); да у сарадњи са одговарајућом акредитованом високошколском установом, издаје, обнавља и одузима дозволу за рад спортским стручњацима (члан 28. ст. 4. и 11); да издаје дозволе за рад организацији за спортско посредовање и обавештава Министарство о сваком издавању дозволе, у року од 15 дана од дана издавања (члан 94. став 5); да води евиденције трансфера, односно прелазака малолетних спортиста из ст. 4. и 5. овог члана и обавештава Министарство у року од 15 дана од сваког обављеног трансфера, односно регистрованог преласка малолетног спортисте (члан 18. став 8).

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Београда, дана 20. 5. 2024. године упутио захтев за приступ информацији од јавног

значаја Фудбалском савезу Србије у Београду, позивајући се на одредбе члана 15. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је од органа власти тражио обавештење или увид у копију документа који садржи следеће информације, као и да се одговор достави поштом на адресу пребивалишта или путем електронске поште наведене у захтеву и то следећих информација: 1) колико активних тренера са А лиценцом је похађало курс/семинар за стицање УЕФА ПРО и ФСС ПРО лиценце током календарске 2021, 2022. и 2023. године; 2) колико тренера је успешно окончало курс/семинар за стицање УЕФА ПРО и ФСС ПРО лиценце током календарске 2021, 2022. и 2023. године; 3) колико новчаних средстава је укупно наплаћено у календарској 2021, 2022. и 2023. години од лица из тачке 1. на име накнаде за учешће у курсу/семинару за стицање УЕФА ПРО и ФСС ПРО лиценце.

Такође је увидом у списе предмета утврђено да, по захтеву жалиоца, орган власти није поступио, што је био дужан да учини без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева те да га, у смислу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, обавести да ли поседује информације тражене захтевом и да му, уколико исте поседује, достави копију документа који садрже потпуне и тачне информације или да у супротном донесе решење о одбијању захтева, у смислу става 12. истог члана.

Имајући у виду да орган власти није поступио по захтеву жалиоца поднетом 20. 5. 2024. године, у складу с одредбама члана 16. став 1. или став 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да није оправдао разлоге непоступања односно да су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, без мериторног одлучивања о наведеном захтеву, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја одлучио као у диспозитиву овог решења, наставши да је жалба основана.

Цењен је навод органа власти из одговора на жалбу да се спортско удружење не може сматрати органом јавне власти из члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те тиме ни обвезником наведеног закона, али исти није могао утицати на другачију одлуку у овој правној ствари. Ово из разлога што је одредбом члана 3. тачка 9) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да орган јавне власти у смислу овог закона јесте правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези с вршењем тих овлашћења. Фудбалски савез Србије у Београду представља спортску организацију, односно надлежни грански спортски савез и члан је Спортског савеза Србије, Олимпијског комитета Србије, UEFA – Union of European football association, FIFA – Federation internationale de football association, те

исти на основу Закона о спорту („Службени гласник РС“, број 10/2016) има овлашћења, између осталог, да као надлежни спортски савез издаје лицима која су завршила одговарајући акредитовани студијски програм у високошколској установи и стекла одговарајуће стручно звање у области спорта дозволе за рад у спортској грани на коју се студијски програм односи (члан 27. став 6); да у сарадњи са одговарајућом акредитованом високошколском установом, издаје, обнавља и одузима дозволу за рад спортским стручњацима (члан 28. ст. 4. и 11); да издаје дозволе за рад организацији за спортско посредовање и обавештава Министарство о сваком издавању дозволе, у року од 15 дана од дана издавања (члан 94. став 5); да води евиденције трансфера, односно прелазака малолетних спортиста из ст. 4. и 5. овог члана и обавештава Министарство у року од 15 дана од сваког обављеног трансфера, односно регистрованог преласка малолетног спортисте (члан 18. став 8).

Такође, одредбом члана 137. став 2. Устава Републике Србије прописано је да се поједина јавна овлашћења могу законом поверити и предузећима, установама, организацијама и појединцима. Сходно томе, овлашћења Фудбалског савеза Србије у Београду, прописана наведеним одредбама Закона о спорту, јесу јавна овлашћења у смислу одредби Устава Републике Србије, а како Фудбалски савез Србије као надлежни спортски савез, између осталог, издаје лицима која су завршила одговарајући акредитовани студијски програм у високошколској установи и стекла одговарајуће стручно звање у области спорта дозволе за рад у спортској грани на коју се студијски програм односи (члан 27. став 6); да у сарадњи са одговарајућом акредитованом високошколском установом, издаје, обнавља и одузима дозволу за рад спортским стручњацима (члан 28. ст. 4. и 11); да издаје дозволе за рад организацији за спортско посредовање и обавештава Министарство о сваком издавању дозволе, у року од 15 дана од дана издавања (члан 94. став 5); да води евиденције трансфера, односно прелазака малолетних спортиста из ст. 4. и 5. овог члана и обавештава Министарство у року од 15 дана од сваког обављеног трансфера, односно регистрованог преласка малолетног спортисте (члан 18. став 8), те овај Савез јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је исти правно лице које има јавна овлашћења. Имајући у виду наведено, Фудбалски савез Србије у Београду је дужан да поступи по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, у складу с одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему, уколико налази да тражене информације нису у вези с вршењем јавних овлашћења, дужан је у складу с чланом 16. став 12. тог закона да донесе решење којим одбија захтев за приступ информацијама од

јавног значаја, јер тражене информације нису у вези с вршењем јавних овлашћења, и да образложи зашто сматра да је то тако.

Решење број: 071-11-8305/2024-03 од 2. 9. 2024. године

2.3. КОШАРКАШКИ КЛУБ ЦРВЕНА ЗВЕЗДА НИЈЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Неспорно је да је Кошаркашки клуб Црвена звезда у Београду правно лице, организовано као спортско удружење, којим управљају пунолетни чланови клуба преко скупштине као највишег органа клуба, као и да не обавља делатност од општег интереса у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, нити му је поверено вршење јавних овлашћења. Такође, из расположивих података произилази да Кошаркашки клуб Црвена звезда у Београду није правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из члана 3. тач. 1–7. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја. Самим тим, Кошаркашки клуб Црвена звезда у Београду, у конкретном случају, нема статус органа власти у смислу цитираног члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

По разматрању жалбе донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац дана 28. 6. 2024. године поднео Кошаркашком клубу Црвена звезда захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је тражио одговоре на следећа питања: „Какав уговор је с Кошаркашким клубом Црвена Звезда потписао У. П.? Захтевамо да нам доставите предметни уговор? За колики новчани износ ће У. П. бити ангажован у Кошаркашком клубу Црвена звезда по сезони? Да ли је постојала нека клаузула у уговору У. П. која је искоришћена приликом његовог напуштања Кошаркашког клуба Мега МИС-а?“

Чланом 3. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: 1) орган Републике Србије; 2) орган аутономне покрајине; 3) орган општине, града, градске општине и града Београда; 4) јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице, које је основано прописом или одлуком органа из тач. од 1) до 3) овог става; 5) привредно друштво чији

је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један или више органа власти из тач. од 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру односно са више од половине чланова органа управљања; 6) привредно друштво чији је оснивач или члан један или више органа власти из тач. од 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру; 7) правно лице чији је оснивач привредно друштво из тач. 5) или 6) овог става; 8) правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези с обављањем тих делатности; 9) правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези с вршењем тих овлашћења; 10) правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. од 1) до 7) овог става, у односу на информације које су у вези с активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице.

Чланом 24. став 3. истог закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и изјављена од стране неовлашћеног лица.

Чланом 36. став 1. Закона о спорту („Службени гласник РС“ број 10/16) прописано је да је спортско удружење, у смислу наведеног закона, добровољна недобитна организација заснована на слободи удруживања више физичких и/или правних лица, организована на основу статута и основана ради остваривања заједничког циља у области спорта.

Чланом 38. став 1. наведеног закона прописано је да спортско удружење могу основати најмање три оснивача.

Чланом 49. став 1. истог закона прописано је да су чланови спортског удружења оснивачи и лица која накнадно приступе спортском удружењу у складу с његовим статутом.

Чланом 70. став 1. тог закона предвиђено је да спортско удружење може стицати средства и остваривати приход од прилога, чланарине, донација и поклона, субвенција, наслеђа, камата на улоге, закупнине, дивиденди, услуга, спонзорства и других комерцијалних, маркетиншких, пословних и привредних делатности и активности, у складу са законом.

Чланом 73. истог закона прописано је да спортско удружење води пословне књиге и подноси финансијске извештаје у складу с прописима о рачуноводству, односно да се годишњи финансијски извештај спортског удружења објављује на интернет страници Агенције за привредне регистре, у складу са законом.

Чланом 2. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“ бр. 15/16, 88/19, 62/23 – др. закон) прописано је да делатности од општег интереса, у смислу овог закона, јесу делатности које су као такве одре-

ђене законом у области: рударства и енергетике, саобраћаја, електронских комуникација, издавања службеног гласила Републике Србије и издавања уџбеника, нуклеарних објеката, наоружања и војне опреме, коришћења, управљања, заштите, уређивања и унапређивања добара од општег интереса и добара у општој употреби (воде, путеви, шуме, пловне реке, језера, обале, бање, дивљач, заштићена подручја и др.), управљања отпадом и другим областима (став 1); делатности у смислу става 1. овог члана јесу и комуналне делатности, као и друге делатности одређене законом као делатности од општег интереса (став 2); у оквиру обављања делатности из става 1. овог члана из области енергетике пружају се услуге од општег економског интереса (став 3).

Чланом 44. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 73/19, 44/21 – др. закон) прописано је да су правна лица, односно предузетници дужни да за статистичке потребе и ради јавног објављивања доставе Агенцији, редовне годишње финансијске извештаје за извештајну годину, најкасније до 31. марта наредне године, осим ако посебним законом није друкчије уређено (став 1), као и да су правна лица која састављају консолидоване годишње финансијске извештаје (матична правна лица) дужна да консолидоване годишње финансијске извештаје за извештајну годину доставе Агенцији, ради јавног објављивања, најкасније до 30. априла наредне године, осим ако посебним законом није друкчије уређено (став 4).

Ради потпуног утврђивања правног статуса спортског удружења против кога је изјављена предметна жалба, тј. Кошаркашког клуба Црвена звезда у Београду, Повереник је извршио увид у документа објављена на званичној интернет презентацији Агенције за привредне регистре Републике Србије у Београду.

Претрагом података у Регистру привредних друштава објављених на сајту Агенције за привредне регистре Републике Србије утврђено је да је Кошаркашки клуб Црвена звезда у Београду регистрован као спортско удружење, грана кошарка. Такође је утврђено да је последњи објављени финансијски извештај за 2023. годину.

Увидом у пречишћени текст Статута Кошаркашког клуба Црвена звезда бр. 79/23 од 15. 11. 2023. године, који је објављен на сајту Агенције за привредне регистре Републике Србије и чија је копија достављена у прилогу одговора на жалбу, утврђено је, између осталог: да је Кошаркашки клуб Црвена звезда спортско удружење грађана, које је основано као нестраначко и невладино удружење, у које се грађани добровољно удружују, а које је основано ради обављања спортских активности чланова (спортиста) у области кошаркашког спорта (члан 1); да је Клуб правно лице с правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом и овим статутом (члан 6); да члан клуба може бити свако лице, без обзира на држављанство, националност, расу,

вероисповест, страначку припадност, политичко или друго уверење, образовање, социјално порекло, имовно стање или друго лично својство (члан 27); да се члан Клуба постаје када се потпише приступница, да изјава да се у целини прихвата Статут и друга општа акта Клуба, да се чланство у Клубу обнавља сваке године уплатом чланарине, да члан Клуба стиче право да буде биран у органе Клуба уколико је измирио доспелу чланарину, о чему потврду издаје Секретар Клуба или друго овлашћено лице приликом кандидовања за избор у органе Клуба, као и да члан Клуба остварује права и дужности у складу са Статутом, Правилником о члановима и чланарини клуба и другим општим актима Клуба (члан 28); да је Скупштина Клуба највиши орган одлучивања у Клубу, да има 59 чланова, као и да се чланови Скупштине бирају из редова пунолетних чланова Клуба (глава XI), као и да клуб остварује средства за обављање своје делатности: од чланарине, прилога, донација, субвенција, наслеђа, камата на улоге, закупнине, дивиденди, услуга, спонзорства и других комерцијалних, маркетиншких, пословних, привредних активности и других активности у вези с коришћењем брэнда Црвена звезда, а у складу са законом; остваривањем прихода од утакмица и турнира у земљи и иностранству, ТВ преноса, маркетинга, реклама, чланарине и других извора; остваривањем прихода од трансфера играча; организовањем игара на срећу, преко привредних друштава које оснује; пружањем услуга у виду коришћења објеката и простора Клуба; издавањем програма утакмица и других публикација; продајом сувенира, делова опреме, такмичарских реквизита, навијачких реквизита и одеће са ознакама и симболима; изградњом спортских објеката и објеката који служе Клубу; набавком и уграђивањем опреме, као и одржавањем објеката, уређаја и опреме који служе Клубу; обављањем других послова ради стицања средстава намењених остваривању спортских циљева и задатака, у складу са Законом (члан 55).

Сходно наведеном, Повереник је најпре утврдио да се Кошаркашки клуб Црвена звезда у Београду не може сматрати органом власти у смислу цитираних одредби члана 3. тач. 1–7. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као ни у смислу тачке 8. наведеног члана, имајући у виду цитирани члан 2. Закона о јавним предузећима, нити му је поверено вршење јавних овлашћења у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Даље је, ради утврђивања да ли се наведено спортско удружење може сматрати органом власти у смислу члана 3. тачка 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Повереник извршио увид у достављени извод из Записника редовне седнице Скупштине Кошаркашког клуба Црвена звезда одржане 27. 6. 2024.

године, у коме је, у оквиру тачке 7. – прелиминарни буџет за сезону 2024/2025, констатовано да су пројектовани укупни трошкови у износу од 20.770.000,00 евра, од чега су, између осталог, комерцијални приходи 6.300.000,00 евра (од чега је од јавних предузећа на име спонзорства планиран приход од укупно 2.500.000,00 евра, и то: Телеком Србија а. д. – 1.400.000,00 евра, Банка Поштанска штедионица а. д. – 600.000,00 евра и Дунав осигурање а. д. о. – 500.000,00 евра), као и да су планирани приходи од јавног сектора 4.500.000,00 евра. Такође је имао у виду навод Кошаркашког клуба Црвена звезда из одговора на жалбу да је укупно учешће јавног сектора у буџету КК Црвена звезда укупно 7.000.000,00 евра, што представља 33.7% укупно планираног буџета (а што је утврђено и увидом у достављени извод из Записника редовне седнице Скупштине Кошаркашког клуба Црвена звезда одржане 27. 6. 2024. године), односно мање од 50% прихода од једног или више органа власти из члана 3. тач. 1–7. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја. Осим тога, Повереник је утврдио да финансијски извештај за 2024. годину, односно за годину на коју се односе тражене информације, у складу са Законом о рачуноводству, није јавно објављен у тренутку израде овог решења.

Имајући у виду наведено, неспорно је да је Кошаркашки клуб Црвена звезда у Београду правно лице, организовано као спортско удружење, којим управљају пунолетни чланови Клуба преко Скупштине као највишег органа Клуба, као и да не обавља делатност од општег интереса у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, нити му је поверено вршење јавних овлашћења. Такође, из расположивих података произилази да Кошаркашки клуб Црвена звезда у Београду није правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из члана 3. тач. 1–7. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја. Самим тим Кошаркашки клуб Црвена звезда у Београду, у конкретном случају, нема статус органа власти у смислу цитираног члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Сходно наведеном, Повереник је нашао да је предметна жалба недопуштена имајући у виду да је изјављена због непоступања Кошаркашког клуба Црвена звезда у Београду по предметном захтеву поднетом 28. 6. 2024. године, а наведени Клуб није, у конкретном случају, орган власти у смислу члана 3. наведеног закона, због чега је, на основу члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено као у ставу I диспозитива овог решења².

Решење број 071-11-9053/2024-03 од 23. 12. 2024. године

2 Жалба је одбачена као недозвољена.

2.4. ОДБАЧАЈ ЖАЛБЕ ПРОТИВ МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ВЛАСИ У ПИРОТУ

Жалба изјављена због непоступања Месне заједнице Власи у Пироту, село Власи, није допуштена, јер та месна заједница није образована Одлуком о месним заједницама на територији града Пирота, односно на дан подношења предметног захтева није постојала као орган власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

А. А. из Б., као тражиља информација, изјавила је 15. 9. 2023. године жалбу Поверенику, преко пуномоћника Б. Б., адвоката из Б., због непоступања Месне заједнице Власи у Пироту, село Власи, по њеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом 8. 8. 2023. године. Такође, у жалби је истакла захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, на име састава жалбе у износу од 49.000,00 динара. Уз жалбу је приложила пуномоћје, копију предметног захтева и копију извода из апликације Праћење статуса пошиљке ЈП Пошта Србије, из ког се види да је та пошиљка 16. 8. 2023. године „уручена“ Месној заједници Власи у Пироту, село Власи.

По разматрању жалбе донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Поступајући по жалби Повереник је провером података објављених на званичној интернет презентацији Општине Пирот утврдио да Месна заједница Власи не постоји као орган јавне власти, што је у складу са чланом 9. Одлуке о месним заједницама на територији града Пирота („Службени лист града Ниша“, бр. 74/21, 94/22).

Чланом 3. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: 1) орган Републике Србије; 2) орган аутономне покрајине; 3) орган општине, града, градске општине и града Београда; 4) јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице, које је основано прописом или одлуком органа из тач. од 1) до 3) овог става; 5) привредно друштво чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један или више органа власти из тач. од 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру односно са више од половине чланова органа управљања; 6) привредно друштво чији је оснивач или члан један или више органа власти из тач. од 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру; 7) правно лице чији је оснивач привредно друштво из тач. 5) или 6) овог става; 8) правно лице или предузетник који обавља

делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности; 9) правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења; 10) правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. од 1) до 7) овог става, у односу на информације које су у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице.

Чланом 24. став 3. истог закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и изјављена од стране неовлашћеног лица.

Чланом 1. Одлуке о месним заједницама на територији града Пирота прописано је да се том одлуком уређује правни статус месне заједнице, образовање, односно укидање или промена подручја месне заједнице, права и дужности месне заједнице, број чланова савета, надлежност и начин одлучивања савета месне заједнице, поступак избора чланова савета месне заједнице, распуштање савета месне заједнице, престанак мандата чланова савета месне заједнице, финансирање месне заједнице, сарадња месне заједнице с другим месним заједницама, поступак за оцену уставности и законитости аката месне заједнице, као и друга питања од значаја за рад и функционисање месних заједница на територији града Пирота.

Чланом 9. тачком б) под редним бројем 14. наведене Одлуке прописано је да је на територији Града образована, између осталог, сеоска месна заједница Јерма са седиштем у Сукову, за подручје месних заједница Суково, Јалботина, Горња Дражина и Власи.

Имајући у виду да је, у конкретном случају, жалба изјављена због непоступања Месне заједнице Власи у Пироту, село Власи, по предметном захтеву жалиље, а да та Месна заједница није образована Одлуком о месним заједницама на територији града Пирота, односно да на дан подношења предметног захтева није постојала као орган власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, то је Повереник нашао да је у конкретном случају предметна жалба недопуштена, па је на основу члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја одлучио као у ставу I диспозитива овог решења³.

Решење број: 071-11-9681/2023-03 од 8. 7. 2024. године

3 Жалба је одбачена као недопуштена.

2.5. ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „МАГИЈА“ ЈЕСТЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Предшколска установа „Магија“ у Београду јесте орган власти у смислу члана 3. тач. 8. и 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, имајући у виду да обавља делатности од општег интереса, као и да има јавна овлашћења.

Из образложења:

Навод органа власти из одговора на жалбу да није орган јавне власти, у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није могао бити уважен из следећих разлога:

Чланом 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је, између осталог, да орган јавне власти у смислу тог закона јесте правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности (тачка 8) и правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења (тачка 9).

Одредбом члана 2. Закона о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, бр. 18/10...129/21) прописано је да је делатност предшколског васпитања и образовања делатност од непосредног друштвеног интереса и остварује се као јавна служба (став 1), као и да делатност предшколског васпитања и образовања, у смислу овог закона, јесте васпитање и образовање деце предшколског узраста (став 2). Такође је, чланом 6. истог закона, прописано да предшколска установа, односно основна школа која остварује припремни предшколски програм води евиденцију о деци, родитељима, односно другим законским заступницима и о запосленима, у складу са законом који уређује основе система образовања и васпитања и овим законом (став 1); да Установа из става 1. овог члана води: 1) матичну књигу уписане деце; 2) евиденцију и педагошку документацију о васпитно-образовном раду; 3) евиденцију о издатим јавним исправама (став 2); да Установа може сваку од евиденција из ст. 1. и 2. овог члана да води електронски, у оквиру јединственог информационог система просвете, у складу са Законом и овим законом (став 3); да на основу евиденције из става 2. тач. 1) и 2) овог члана предшколска установа, односно школа која остварује припремни предшколски програм, издаје јавне исправе о похађању припремног предшколског програма, и то: 1) преводницу о преласку детета из једне у другу предшколску установу, односно основну школу, која остварује припремни пред-

школски програм; 2) уверење о похађању припремног предшколског програма (став 4). Такође, чланом 8. наведеног закона, одређено је да предшколску установу може да оснује Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе и друго правно или физичко лице, у складу са Законом (став 1), као и да се на оснивање и рад предшколске установе примењују прописи о јавним службама (став 2).

Према одредби члана 137. став 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/2006), поједина јавна овлашћења се могу законом поверити и предузећима, установама, организацијама и појединцима. Према одредби члана 4. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 – др. закон), поједини послови државне управе законом се могу поверити, између осталих, јавним предузећима, установама, јавним агенцијама и другим организацијама (имаоци јавних овлашћења).

Са наведеног, Предшколска установа „Магија“ у Београду, Церак, јесте орган власти у смислу члана 3. тач. 8. и 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, имајући у виду да обавља делатности од општег интереса, као и да има јавна овлашћења. Самим тим је Предшколска установа „Магија“ у Београду, Церак, дужна да поступа по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, па и по предметном захтеву, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Решење број: 071-11-15144/2024-03 од 13. 1. 2025. године

3. ТРОШКОВИ ПОСТУПКА

3.1. КАД ПОВЕРЕНИК ОДЛУЧУЈЕ О ТРОШКОВИМА ПОСТУПКА

Повереник је овлашћен да сам одлучује о трошковима поступка само у ситуацијама кад својим решењем донесе одлуку о томе да се тражене информације морају учинити доступним јавности, односно кад обавезује првостепени орган да обавести тражиоца да ли поседује тражене информације.

Из одговора на тужбу:

Тужбом за покретање и вођење управног спора поднетом Управном суду тужилац оспорава законитост решења туженог број: 071-11-1281/2024-03 од 29. 4. 2024. године којим је ставом I поништено решење Правног факултета, Универзитета у Београду, 01-број: 78/4 од 15. 1. 2024. и предмет враћен на поновни поступак, док је ставом II наложено Правном факултету Универзитета у Београду да у року од 15 дана од дана пријема решења поново поступи, односно одлучи по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја А. А. из Ш. поднетом 29. 12. 2023. године у делу којим је тражен списак свих донација које је факултет примио у задње три године, с навођењем имена и презимена, датума и износа донације. Тужилац у тужби наводи, између осталог, да је Повереник утврдио да је жалба основана, али да је пропустио да одлучи о трошковима поступка што је супротно његовој законској обавези; да је подношење жалбе било неопходно ради заштите права на приступ информацијама од јавног значаја и да је тужилац био принуђен да ангажује адвоката да му пружи правну помоћ у писању жалбе због неадекватног поступања органа власти, како би се ефикасно изборио за своја права; да је Повереник био у обавези да призна опредељене трошкове и да је одбијањем да одлучи о трошковима поступка повредио права тужиоца на слободан приступ информацијама од јавног значаја, као и да је закључком са 105. седнице свих судија Управног суда утврђено да је Повереник овлашћен да одлучује о захтеву за накнаду трошкова поступка када утврди да је жалба основана и наложи органу власти да тражиоцу омогући слободан приступ информацијама од јавног значаја. Предложио је да суд уважи тужбу, поништи решење Повереника од 29. 4. 2024. године у делу у којем није одлучено о трошковима поступка и обавезе Повереника да тужиоцу надокнади трошкове спора у износу од 24.750,00 динара на име састава тужбе са законском затезном каматом почев од пресуђења па до коначне исплате.

Поводом поднете тужбе, тужени најпре истиче да је ставом I диспозитива утуженог решења поништено решење Правног факултета Универзитета у Београду 01-број: 78/4 од 15. 1. 2024. године и пред-

мет враћен на поновни поступак, а ставом II обавезан Правни факултет Универзитета у Београду да поново поступи, односно одлучи по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја А. А. из Ш., поднетом 29. 12. 2023. године, у делу којим је тражен списак свих донација које је факултет примио у задње три године, с навођењем имена и презимена, датума и износа донације, у року од 15 дана од дана пријема решења. При томе, Повереник није одлучио о трошковима поступка на име састава жалбе од 22. 1. 2024. године и накнадног захтева поднетог 30. 3. 2024. године, с обзиром на то да није сам решио управну ствар, већ је предмет вратио на поновни поступак уз напомену да ће о трошковима поступка бити одлучено решењем о главној управној ствари, у складу са чланом 87. став 2. Закона о општем управном поступку. Указујемо да се овакав став Повереника заснива и на чињеници да је Управни суд на 72. седници свих судија одржаној дана 4. 4. 2017. године заузео правни став, који гласи: „Другостепени орган није овлашћен да одлучује по захтеву за накнаду трошкова за правно заступање у поступку по жалби од стране адвоката, када жалбу уважава и предмет враћа првостепеном органу на поновни поступак“ (потврђено правним ставом утврђеним на 101. седници свих судија одржаној дана 30. 6. 2021. године).

Такође, у вези са наводима тужиоца да је закључком са 105. седнице свих судија Управног суда утврђено да је Повереник овлашћен да одлучује о захтеву за накнаду трошкова поступка када утврди да је жалба основана и наложи органу власти да тражиоцу омогући слободан приступ информацијама од јавног значаја, Повереник истиче да је овлашћен да сам одлучује о трошковима само у ситуацијама кад својим решењем коначно одлучује да се тражене информације морају учинити доступним јавности, односно кад обавезује првостепени орган да обавести тражиоца да ли поседује тражене информације. У ситуацији када је првостепени орган у могућности да и даље сам процени да ли информације треба учинити доступним јавности или приступ информацијама треба ограничити, као што је у конкретном случају ставом II диспозитива утуженог решења органу власти наложено да поново поступи по делу захтева за приступ информацијама од јавног значаја, односно како још увек није одлучено о главној ствари, нису ни сазрели услови за доношење одлуке о трошковима.

Број: 071-05-10806/2024-03 од 17. 9. 2024. године

4. НАЦИОНАЛНА И ЈАВНА БЕЗБЕДНОСТ

4.1. ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТУПЉЕНОМ ОРУЖЈУ А КЛАСЕ

Повереник је прихватио став првостепеног органа да су испуњени услови прописани одредбама члана 8. и члана 9. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да се, у конкретном случају, жалиоцу односно јавности ускрати приступ информацијама о уступању оружја А класе између државних субјеката одбране. Омогућавањем приступа траженим информацијама, односно документима у којима су исте садржане, учинили би се доступним јавности подаци који, како то првостепени орган наводи, могу на озбиљан начин угрозити одбрану земље, јер је предметно оружје првенствено намењено у сврху одбране и сваки податак који би се учинио јавно доступним може бити искоришћен у анализи одбрамбених капацитета Републике Србије, те да се на основу истих могу организовати активности које би имале за циљ праћење, маркирају објеката и возила која се користе за транспорт и складиштење наведеног оружја, напад и уништење објеката и оружја, а такође се могу припремити планови у случају агресије на Републику Србију, ради што бржег онеспособљавања одбрамбених могућности земље. Првостепени орган је додатно истакао у вези с предметним оружјем, с обзиром на одредбе Закона о оружју и муницији и Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме, да их једино државни субјекти одбране могу поседовати, односно једино Министарство унутрашњих послова и Министарство одбране, те да је искључена могућност да се предметно оружје категорије А уступи и неком другом лицу.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац поднео захтев од 7. 8. 2023. године за приступ информацијама од јавног значаја Министарству унутрашњих послова Републике Србије у Београду, којим је у вези с наредбом министра унутрашњих послова Републике Србије о предаји нерегистрованог оружја и муниције („Службени гласник РС“, број 37 од 5. 5. 2023. године) 01 број 021-1-112/23-3 од 5. 5. 2023. године, између осталог, у тачки 4. тражио информацију о томе колико оружја класе А је уступљено и по ком основу трећем лицу (Техничко ремонтни завод или сл.), као и да му се достави копија важећег уговора или споразума.

(...)

Поступајући у поновном поступку, првостепени орган је, позивајући се на члан 2. став 1, члан 9. став 1, тачка 3. и члан 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ожалбеним решењем, одбио као неоснован предметни захтев жалиоца у делу који се односи на тачку 4, наводећи у образложењу, између осталог: да би се достављањем тражених докумената могла озбиљно угрозити одбрана земље, у смислу одредби члана 9. став 1. тачка 3. Закона, тако што би се откриле процедуре примопредаје оружја категорије А, локације на којима се врши примопредаја, складиштење и уништење или друге радње које се нађу за потребне за довођење у оперативну функцију наведеног оружја; да подаци о врсти, броју, количини наведеног оружја које је предато може на озбиљан начин угрозити одбрану земље, јер је то оружје првенствено намењено у сврху одбране и сваки податак који би се учинио јавно доступним може бити искоришћен у анализи одбрамбених капацитета Републике Србије и сходно томе, могу се организовати активности које би имале за циљ праћење, маркирање објеката и возила која се користе за транспорт и складиштење наведеног оружја, напад и уништење објеката и оружја, а такође се могу припремити планови у случају агресије на Републику Србију, ради што бржег онеспособљавања одбрамбених могућности земље; да су у траженим документима садржане информације о методологији рада у поступку примопредаје, складиштења и манипулације с наведеним оружјем, у односу на које је оправдано да не буду доступне јавности; да није била могућа примена члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја јер подносилац захтева није определио конкретну информацију, већ је тражио документе; с обзиром на одредбе Закона о оружју и муницији и Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме, да је јасно да једино државни субјекти одбране могу поседовати оружје категорије А, односно једино Министарство унутрашњих послова и Министарство одбране могу да поседују такву врсту наоружања и војне опреме, чиме се искључује могућност да се предметно оружје категорије А уступи и неком другом лицу; да је смерница Повереника којом се тражи да се провери да ли је оружје класе А могло да се уступи и неком другом лицу размотрена, али да не мења одлуку првостепеног органа, јер би уступање било ком другом лицу представљало незаконито поступање, односно као што је наведено, оружје категорије А, чија је првенствена намена у војне сврхе, односно одбране земље може бити у поседу само и искључиво наведена два министарства и у складу са интерним актима који регулишу међусобну сарадњу, наведено оружје се може уступати међусобно; да у конкретном случају, чак и апстрактна опасност представља довољан разлог за одбијање захтева као неоснованог у складу са одредбама члана 9. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама

од јавног значаја, стога што би, рецимо, уколико неко затражи план обезбеђења одређеног објекта, као што су војни или други безбедносно интересантни објекти од значаја за одбрану земље, било потребно да се, у складу са смерницом Повереника, опише на који улаз би ушао, где се тачно налази војна опрема, на који начин може безбедно да изађе и сл. чиме се обесмишљава решење којима се одбија захтев као неоснован, јер се фактички онда омогућавају тражене информације; у конкретном случају, тражени документ садржи информације које су од интереса за заштиту и одбрану земље и разлози због којих је одмерено да је претежнији интерес заштите одбране земље у односу на интерес јавности да зна, наведени су у овом решењу; да се у складу са одлуком донетом у диспозитиву решења и захтев за накнаду трошкова за састав жалбе сматра неоснованим.

Имајући у виду садржину поднетог захтева за приступ информацијама од јавног значаја у наведеном делу, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је, позивајући се на члан 9. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ожалбеним решењем одбио предметни захтев жалиоца у наведеном делу, те да је жалба неоснована.

Ово из разлога што би се омогућавањем приступа траженим информацијама, односно документима у којима су исте садржане, учинили доступним јавности подаци који, како то првостепени орган наводи, могу на озбиљан начин угрозити одбрану земље, јер је предметно оружје првенствено намењено у сврху одбране и сваки податак који би се учинио јавно доступним може бити искоришћен у анализи одбрамбених капацитета Републике Србије, те да се на основу истих могу организовати активности које би имале за циљ праћење, маркацију објеката и возила која се користе за транспорт и складиштење наведеног оружја, напад и уништење објеката и оружја, а такође се могу припремити планови у случају агресије на Републику Србију, ради што бржег онеспособљавања одбрамбених могућности земље. Првостепени орган је додатно истакао у вези с предметним оружјем, с обзиром на одредбе Закона о оружју и муницији и Закона о проиловодњи и промету наоружања и војне опреме, да исти једино државни субјекти одбране могу поседовати, односно једино Министарство унутрашњих послова и Министарство одбране, те да је искључена могућност да се предметно оружје категорије А уступи и неком другом лицу. Повереник је прихватио став првостепеног органа да су испуњени услови прописани одредбама члана 8. и члана 9. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да се, у конкретном случају, жалиоцу односно јавности генерално ускрати приступ траженим информацијама. У конкретном случају, првостепе-

ни орган је навео разлоге који указују на то да је претежнији интерес заштите одбране земље него интерес јавности да зна. Имајући у виду све наведено, неспорно је да је у једном демократском друштву оправдано ускратити приступ информацијама које су у вези с међусобним уступањем наоружања између државних субјеката одбране.

(...)

Такође, жалбени навод жалиоца да тражени акт није означен ознаком тајности па да је са тим у вези нејасно како би се то озбиљно угрозила одбрана земље, није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што је одредбом члана 9. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме озбиљно угрозио одбрану земље, националну или јавну безбедност, међународне односе или прекршио правила међународног арбитражног права, а одредбом члана 9. став 1. тачка 5. Закона да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, или податак добијен у поступку заступања за чије објављивање заступани није дао одобрење, у складу са законом којим се уређује рад правобранилаштва, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над правом јавности да зна, односно из разлога што су у питању два различита основа за искључење и ограничење слободног приступа информацијама од јавног значаја.

(...)

Стога је Повереник у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 170. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку одлучио као у ставу I диспозитива овог решења⁴.

Решење бр. 071-11-9878/2024-03 од 3. 4. 2025. године

4 Жалба је одбијена.

5. УТИЦАЈ НА ПРАВНО УРЕЂЕНИ ПОСТУПАК

5.1. ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ С УРУШАВАЊЕМ НАДСТРЕШНИЦЕ НА ЖЕЛЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ У НОВОМ САДУ

Повереник налази да је, у конкретном случају, у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, интерес јавности да зна информације у вези са реконструкцијом Железничке станице у Новом Саду претежнији од интереса из члана 9. став 2. Закона, на који се позвао првостепени орган, Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, будући да првостепени орган није доказао нити указао на било коју околност која би оправдавала ускраћивање приступа траженим информацијама, посебно имајући у виду да је реч о документима који су настали пре трагичног догађаја и који се не могу мењати, па је, поступајући по жалби, на основу одредби члана 23. и члана 24. став 1. и став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, нашао да је жалба основана и да јавност, па и жалиља, има право да јој се тражене информације учине доступним.

Из образложења⁵:

Имајући у виду да је жалиља поднетим захтевом тражила информације ближе наведене ставом II диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник је нашао да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним актом жалиљи ускратио приступ траженим информацијама, у смислу одредбе члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Наиме, да би првостепени орган, на ком је, у смислу члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, терет доказивања, ускратио приступ траженим информацијама, он је обавезан да докаже да су за то испуњени услови прописани цитира-

5 Решењем Повереника бр. 071-11-16496/2024-03 од 13. 12. 2024. године поништена је одлука садржана у акту Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ у Београду број: 11/2024-2462 од 19. 11. 2024. године и наложено му да без одлагања, а најкасније у року од десет дана од дана пријема овог решења, достави А. А., новинарки ... из Б., тражене информације, односно копије докумената (уговори, пројекти и сва пратећа документација) којима поменуто Друштво располаже у вези са реконструкцијом Железничке станице у Новом Саду, на дан 1. 11. 2024. године, као дан подношења захтева.

ним одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и то: први, да постоји неки од законом побројаних интереса који се супротстављају интересу тражиоца, тј. јавности, да зна, други, да би приступом информацијама тај интерес био озбиљно повређен и трећи, да је то неопходно у демократском друштву.

У конкретном случају првостепени орган је у ожалбеном акту само навео да је након трагичног догађаја који се десио дана 1. 11. 2024. године на Железничкој станици у Новом Саду, када је дошло до урушавања надстрешнице испред улаза у станицу, у току предистражни поступак, односно предузимају се мере и радње у складу са законом, да би се утврдиле релевантне чињенице и околности у вези са узроком трагичног догађаја. Наиме, неспорно је да је вођење предистражног поступка интерес који се штити Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али је првостепени орган био дужан, уколико је сматрао да би тај интерес био повређен чињењем доступних тражених информација, да то и недвосмислено наведе у ожалбеном акту, као и да пружи доказе о испуњености преостала два услова за ускраћивање приступа тим информацијама, а што у конкретном случају није учинио. При томе, чињеница да је првостепени орган тражене информације, или неке од њих, доставио надлежном органу, односно јавном тужилаштву, као и да оне, по природи ствари, могу бити коришћене у даљем предистражном поступку, није сама за себе сметња да се те информације учине доступним и јавности, с обзиром на то да Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја не познаје ниједан апсолутни изузетак од права на приступ информацијама од јавног значаја. Приликом одлучивања о предметном захтеву првостепени орган уопште није узео у обзир одређене околности које су од значаја за доношење правилне одлуке о овом захтеву, а то су следеће чињенице: 1) јавност је кроз писање великог броја медија већ обавештена о одређеним информацијама у вези са поступком реконструкције Железничке станице у Новом Саду, о самом току поступка, учесницима у поступку и хронологији донетих докумената, при чему су неки од тих докумената били јавно доступни и пре дана подношења предметног захтева (примера ради решењу о грађевинској дозволи Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду ROP-MSGI-27315-CPI-2/2021 број: 351-02-03590/2021-07 од 26. 10. 2021. године, може се приступити претрагом Централне евиденције обједињених процедура за издавање грађевинских дозвола, доступној на званичној интернет презентацији Агенције за привредне регистре Републике Србије у Београду, Главна свеска, коју је израдио China Railway Design Corporation Serbia, Огранак Београд, Београд, доступна је на званичној интернет презентацији Министарства грађевинарства, саобраћаја

и инфраструктуре Републике Србије у Београду, на интернет адреси <https://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/jn-272021-struchni-nadzor-nad-izvodjenjem-radova-na-rekonstrukciji-i-modernizaciji>). Осим тога, у току самог поступка по овој жалби на званичној интернет презентацији Владе Републике Србије, на адреси <https://www.srbija.gov.rs/>, у делу насловљеном као Документација у вези са обрушавањем надстрешнице у Новом Саду, на дан 13. 12. 2024. године, постало је јавно доступно 195 докумената („документа Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре која се тичу могућег извршења кривично дела поводом пада надстрешнице на Железничкој станици у Новом Саду 1. новембра 2024. године“); 2) предметним захтевом тражене су информације које су у вези са реконструкцијом зграде Железничке станице у Новом Саду и које су садржане у документима који су сачињени пре трагичног догађаја у Новом Саду и као такви нису подложни промени и 3) последице урушавања надстрешнице на Железничкој станици у Новом Саду су изузетно тешке, тј. 15 људи је изгубило живот, а двоје је тешко повређено и лекари се и даље боре за њихов живот, а што су општепознате околности, а што је све заједно довело до веома интензивног узнемирења јавности, због чега је интерес јавности да зна тражене информације изузетно јак.

Другим речима, из списка предмета, тј. из одговора достављеног жалили, не види се да је првостепени орган приликом одлучивања о предметном захтеву имао у виду чињеницу да је о трагичном догађају који се одиграо 1. 11. 2024. године у Новом Саду јавност обавештена кроз писање свих медија у Републици Србији, да је поменути догађај дубоко узнемирио ширу јавност имајући у виду да је у том догађају живот изгубило петнаест лица, док су два лица тешко повређена, те да тај догађај због својих трагичних последица и даље изазива велику пажњу јавности и бројних медија. Дакле, неспоран је појачан интерес јавности за свим информацијама у вези са тим догађајем, а нарочито о информацијама у вези са реконструкцијом Железничке станице у Новом Саду, односно зграде те станице, имајући у виду да је до трагичног догађаја дошло услед обрушавања надстрешнице поменуте зграде. Последице томе, чињење доступним информација у поседу органа власти у вези са реконструкцијом станичне зграде у железничкој станици у Новом Саду, а које су настале пре трагичног догађаја од 1. 11. 2024. године, и које по природи ствари саме по себи не могу угрозити вођење одговарајућег поступка од стране надлежног јавног тужилаштва, допринело би остваривању права на обавештеност, прописаном чланом 51. Устава Републике Србије, односно томе да јавност боље разуме како раде органи власти и како управљају објектима у јавној својини, те да боље разуме питања о којима се у медијима и јавности води

расправа, при чему је неспорно да би чињење доступним тих информација допринело и отклањању било какве сумње да се од јавности скривају одређене информације у вези са поменутом реконструкцијом.

При наведеном, чак и да тражене информације нису у вези са трагичним догађајем од 1. 11. 2024. године, у конкретном случају треба имати у виду да се тражене информације односе на поступање органа власти у вршењу послова из своје надлежности у поступку реконструкције станичне зграде Железничке станице у Новом Саду, те јавност има оправдан интерес да зна да ли се органи власти придржавају закона (Закон о планирању и изградњи и др.) и других прописа у извршавању прописаних надлежности, односно информације које се односе на инвестиционе пројекте велике вредности и значаја за Републику Србију начелно увек морају бити доступне јавности и транспарентне. Овај интерес је нарочито појачан имајући у виду чињеницу да је поменута железничка станица објекат од значаја за историју архитектуре и урбанистичког развоја Новог Сада, те да је евидентирана као добро које ужива претходну заштиту.

Стога, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, Повереник налази да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао, будући да првостепени орган није доказао нити указао на било коју околност која би оправдавала ускраћивање приступа траженим информацијама, посебно имајући у виду да је реч о документима који су настали пре трагичног догађаја и који се не могу мењати, па је поступајући по жалби, на основу одредби члана 23. и члана 24. став 1. и став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана и да јавност, па и жалила, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да јој се тражене информације учине доступним, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид, јер би се омогућавањем приступа тим информацијама повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се те информације односе.

Решење бр. 071-11-16496/2024-03 од 13. 12. 2024. године

5.2. КОПИЈЕ КОМПЛЕТНИХ ТРАНСКРИПАТА СВИХ ДОСАДАШЊИХ САСЛУШАЊА У ПРЕДМЕТУ БЕЛИВУК

Како је, с једне стране, првостепени орган изнео аргументацију у прилог ускраћивању приступа траженим информацијама која се заснива, између осталог, на повреди члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а истовремено је навео да су поступци јавни и да наведени предмет овог суда изазива медијску пажњу, да није ускраћено право медијима да присуствују суђењима осим у случају када је по закону јавност искључена, као и да из медија центра прате суђења и објављују вести са истих, нејасно је да ли су транскрипти са претреса или делови истог чије копије жалиља тражи већ учињени доступни јавности, а што је све требало да првостепени орган утврди пре доношења ожалбоног решења.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. новинарка ... у Б. поднела Вишем суду у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 18. 1. 2023. године којим је тражила копије комплетних транскрипата свих досадашњих саслушања у предмету Беливук.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган, поступајући по поднетом захтеву, ожалбеним решењем одбио захтев позивајући се на одредбе члана 9. тач. 1. и 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да је, одлучујући о поднетом захтеву, првостепени орган нашао да захтев треба одбити; да је увидом у списе предмета из којег се захтева достава докумената утврђено да кривични поступак није правноснажно окончан, односно да је у току извођење доказа и да предстоји извођење материјалних доказа и саслушање сведока оштећених који у овом поступку имају статус посебно осетљивих сведока, те достављање транскрипта може довести до угрожавања сигурности и безбедности лица прописан одредбом члана 9. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја; да су такође у току и други поступци који се налазе у фази истраге против лица која су оптужена у предмету К По1 ... па би достављање података могло да омете и угрози вођење и тих поступака; да, с обзиром на велику медијску пажњу коју изазива наведени предмет овог суда, свако достављање докумената из истог и стварање евентуалног простора за извођење закључака, конкретно од стране медија, иако претходно поступак није правноснажно

окончан, може довести до повреде претпоставке невиности у овом случају; да, узимајући у обзир све изнето, интерес несметаног вођења кривичног поступка у овој фази у којој се налази предмет свакако је интерес који претеже над интересом јавности да зна, сходно члану 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и да се тиме суд не меша у право тражиоца информације да се након правноснажног окончања поступка, или када се за то стекну услови што представници увек могу сазнати у контакту са лицем овлашћеним за односе са јавношћу, обрати поново овом суду са захтевом за достављање тражене информације чиме би, по налажењу овог суда, захтев јавности да буде правилно информисана о поступцима који су од значаја, била у потпуности задовољена; да, такође, није ни ускраћено право медијима да присуствују суђењима осим у случају када је по закону јавност искључена, али и да из Медија центра прате суђења и објављују вести са истих.

(...)

Имајући у виду садржину поднетих захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је, с позивом на члан 9. тач. 1. и 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ожалбеним решењем одбио предметни захтев, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари.

Ово из разлога што је првостепени орган навео да је интерес несметаног вођења кривичног поступка у овој фази, у којој се налази предмет, интерес који претеже над интересом јавности да зна, и у прилог тој тврдњи навео да кривични поступак није правноснажно окончан, да је у току извођење доказа и да предстоји извођење материјалних доказа и саслушање сведока оштећених који у овом поступку имају статус посебно осетљивих сведока, те да достављање транскрипта може довести до угрожавања сигурности и безбедности лица прописан одредбом члана 9. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја; да су у току и други поступци који се налазе у фази истраге против лица која су оптужена у предмету К По1 ... па би достављање података могло да омете и угрози вођење и тих поступака, а, с друге стране, истовремено је навео да наведени предмет овог суда изазива медијску пажњу, да није ускраћено ни право медијима да присуствују суђењима осим у случају када је по закону јавност искључена, као и да из медија центра прате суђења и објављују вести са истих.

На основу наведеног, а у одсуству осталих разлога за ускраћивање приступа траженим информацијама, за сада се са сигурношћу не

може утврдити да ли постоје услови за искључење слободног приступа траженим информацијама у складу са цитираном одредбом члана 9. тач. 1. и 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Да би првостепени орган, у конкретном случају, ускратио приступ траженим информацијама на основу наведених одредби Закона, обавезан је да докаже да би тражени приступ угрозио живот, здравље, безбедност или које друго важно добро одређеног лица (сведока), као и да би угрозио, омео или отежао вођење судског поступка. Такође, потребно је да је испуњен и други услов из цитиране одредбе члана 8. став 1. Закона односно да би тај интерес приступом информацији био озбиљно повређен тј. да је заштићени интерес претежнији од интереса за приступ информацији. Првостепени орган је обавезан да на несумњив начин докаже да би приступом траженим информацијама био угрожен живот, здравље, безбедност или које друго важно добро одређеног лица, као и озбиљно ометено даље вођење тог поступка или других поступака, из разлога што је, поред једног од услова да се ради о заштити неког од интереса прописаних чланом 9. тач. 1. и 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, неопходно испуњење и другог услова из члана 8. став 1. истог закона, односно неопходно је утврдити да би тај интерес приступом информацијама био озбиљно повређен, тј. да се ради о информацији или документу због чијег би достављања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацији, а што се из навода првостепеног органа за сада не може са сигурношћу утврдити.

Како је, с једне стране, првостепени орган изнео аргументацију у прилог ускраћивању приступа траженим информацијама која се заснива, између осталог, на повреди члана 9. тачка 2. Закона, а истовремено је навео да су поступци јавни и да наведени предмет овог суда изазива медијску пажњу, да није ускраћено право медијима да присуствују суђењима осим у случају када је по закону јавност искључена, као и да из медија центра прате суђења и објављују вести са истих, нејасно је да ли су транскрипти са претреса или делови истог чије копије жалиља тражи већ учињени доступни јавности, а што је све требало да првостепени орган утврди пре доношења ожалбеног решења. Из спроведеног поступка се не види да је првостепени орган, пре него што је одбио захтев жалиље, вагајући између интереса јавности да зна тражене информације и заштите поступка који је у току, разматрао на правилан начин могућност делимичног приступа информацијама у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је предвиђена могућност да се издвоје тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид.

Указивање жалиље на неједнаку праксу Вишег суда на начин да је Суд у предмету Јовањица доставио транскрипте исказа иако поступак није правноснажно окончан, без утицаја је на другачију одлуку јер поступање органа власти у једној управној ствари не обавезује га да на истоветан начин поступа и у другој управној ствари, односно, поступање Вишег суда у Београду поводом захтева у предмету Јовањица није предмет ове управне ствари.

Стога је у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку одлучено као у диспозитиву овог решења⁶.

У поновном поступку, првостепени орган ће поступити по примедбама наведеним у образложењу овог решења и утврдити да ли постоје разлози за ускраћивање приступа траженим информацијама, односно да ли постоји неки од законом побројаних интереса који се супротстављају интересу тражиоца, тј. јавности да зна, да би приступом траженим информацијама тај интерес био озбиљно повређен, односно да је тај заштићени интерес претежнији од интереса за приступ информацији. На основу правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени орган ће донети нову одлуку у овој управној ствари, односно поново одлучити о захтеву жалиље у складу са цитираним одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја а у вези са одредбом члана 9. тач. 1. и 2. Закона, при чему ће имати у виду могућност делимичног приступа информацијама у складу са чланом 12. Закона, који предвиђа могућност да се од приступа изузму одређене информације садржане у траженом документу, ако су за то испуњени законски услови.

Решење бр. 071-11-1221/2023-03 од 10. 2. 2025. године

⁶ Решење првостепеног органа је поништено и предмет враћен на поновни поступак.

6. ПОСЛОВНА ТАЈНА

6.1. ИНФОРМАЦИЈЕ О ОПЕРАТЕРИМА ОВЛАШЋЕНИМ ЗА ТРАНСПОРТ СЕКУНДАРНИХ СИРОВИНА

Првостепени орган, на коме је терет доказивања, није пружио доказ о оправданости искључења приступа траженим информацијама које се односе на овлашћене оператере којима ЈКП „Градска чистоћа“ транспортује секундарне сировине и све уговоре или друга одговарајућа документа на основу којих се тим оператерима транспортују секундарне сировине, односно није доказао на који начин би достављањем тражених информација жалиљи могле наступити и које би то тешке правне и друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама, реално наступиле достављањем истих, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса. То што је првостепени орган навео да се у конкретном случају ради о информацијама које су Правилником о пословној тајни ЈКП „Градска чистоћа“ Београд (заведен под бр. 20774 од 31. 12. 2020. године), одређене да се чувају као пословна тајна, није само по себи довољан услов да би се, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, искључио приступ траженим информацијама, већ је потребно да, у складу са одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите неког од претежнијих интереса над интересом јавности да зна, а што у конкретном случају није учинио.

Из образложења⁷:

А. А. из Б., као тражилац информација, поднела је дана 14. 7. 2021. године Јавном комуналном предузећу „Градска чистоћа“ у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од органа

7 Решењем Повереника број: 071-01-3056/2021-03 од 2. 12. 2024. године поништена је одлука Јавног комуналног предузећа „Градска чистоћа“ у Београду садржана у акту број: и од 26. 7. 2021. године и наложено је Јавном комуналном предузећу „Градска чистоћа“ у Београду да, без одлагања, а најкасније у року од седам дана од дана пријема тог решења обавести А. А. из Београда, да ли поседује тражене информације, односно документе који садрже списак овлашћених оператера којима ЈКП „Градска чистоћа“ транспортује секундарне сировине и све уговоре или друга одговарајућа документа на основу којих се тим оператерима транспортују секундарне сировине, на дан 14. 7. 2021. године, као дан подношења захтева, уз одговарајућу заштиту података о личности.

власти тражила информације ближе наведене у ставу II диспозитива решења, истичући да је у програму пословања ЈКП „Градска чистоћа“ Београд за 2021. годину наведено да Сектор рециклаже обавља делатност транспорта секундарних сировина у „процес рециклаже овлашћеним оператерима“.

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган, је у свом акту број: 10746 од 26. 7. 2021. године, позивајући се на одредбе члана 8, члана 9. став 1. тачка 5. и члана 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и на Правилник о пословној тајни ЈКП „Градска чистоћа“ Београд (код органа власти заведен под бр. 20774 од 31. 12. 2020. године), навео да тражене информације не може доставити; да је чланом 5. наведеног Правилника предвиђено да се пословном тајном сматра целокупна документација и подаци у вези с пословањем првостепеног органа, а који су у складу са Правилником означени поверљивим, што тражена документација свакако јесте; да тражена документација спада у документацију и податке ближе описане у члану 5. поменутог правилника односно податке о финансијским трансакцијама, плану плаћања, потраживањима и дуговањима ЈКП „Градска чистоћа“ Београд; битне елементе уговора о пословно-техничкој сарадњи, документацији о имовинскоправним односима и садржини закључених уговора по грађанскоправном односу са пословним партнерима; да исти представљају пословну тајну и као такви се не могу откривати трећим лицима будући да нису испуњени услови за откривање пословне тајне из члана 16. поменутог правилника; да чак и да тражене информације не представљају пословну тајну (а јасно је да представљају), у конкретном случају тражилац информације очигледно злоупотребљава слободан приступ информацијама од јавног значаја безразложно тражећи неразумну количину документације, што је разлог да му се приступ траженим информацијама ускрати, чиме је фактички одбио предметни захтев жалиље. Наиме, иако ожалбени акт не садржи све обавезне елементе решења прописане чланом 141. став 1. Закона о општем управном поступку, он се може сматрати одлуком садржаном у акту из разлога што је првостепени орган дао образложење због чега сматра да жалиљи треба ускратити приступ траженим информацијама.

Против поменутог акта првостепеног органа од 26. 7. 2021. године жалиља је изјавила жалбу Поверенику дана 2. 8. 2021. године, у којој је, између осталог, навела: да је орган власти наведеним актом, супротно закону, одбио њен захтев и тако јој онемогућио остваривање уставног и законског права на слободан приступ информацијама од јавног значаја уз образложење да су тражени документи пословна тајна, али да није доставио никакав доказ о могућим реалним штетним последицама у случају да се информације учине доступним јавности;

да наведени Правилник није јавно објављен на веб-страници органа; да се орган позвао на чињеницу да Правилник гласи „да се пословном тајном сматра целокупна документација и подаци (...) који се званично и јавно не објављују“ и да та дефиниција обухвата веома широк појам пословне тајне и могла би се тумачити тако да све што орган није јавно објавио сматра се пословном тајном, те да је такав правилник у сукобу са Законом, јер грађанима ускраћује приступ свим информацијама од јавног значаја које већ нису објављене; да је првостепени орган навео да нису испуњени услови за откривање пословне тајне из члана 16. Правилника о пословној тајни ЈКП „Градска чистоћа“ Београд, али да исти није доступан јавности и да орган није доказао да нису испуњени услови за откривање пословне тајне нити је образложио зашто би тражена документација представљала неразумно оптерећење за проналажење; да орган власти званично обавља процес рециклаже на територији Београда и да је на свом сајту објавио да Сектор депоновања и рециклаже комуналног отпада обавља делатност организовања примарне сепарације отпада, сакупљања, откупа, сортирања, пресовања, привременог складиштења секундарних сировина и транспорт у процес рециклаже овлашћеним сервисерима; да орган власти на свом сајту није објавио ко су овлашћени оператери, односно где се тачно крећу секундарне сировине након што напусте просторије органа, те да није доказао да прикупљене секундарне сировине не заврше на депонији, као и да је сврха поднетог захтева за приступ информацијама од јавног значаја да се увери у то да се орган еколошки одговорно решава рециклабилног отпада, односно да га решава на начин који је у интересу грађана. Предложила је да Повереник уважи жалбу и омогући јој приступ траженим информацијама. У прилогу је доставила копије поднетог захтева и ожалбеног акта.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог захтева, ожалбеног акта, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним актом жалили ускратио приступ поменутим информацијама, позивајући се на одредбе члана 9. став 1. тачка 5. и члан 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и одредбе Правилника о пословној тајни ЈКП „Градска чистоћа“ Београд, са образложењем да тражене информације представљају пословну тајну и да је предметним захтевом тражена неразумна количина документације. Ово најпре из разлога што да би првостепени орган ускратио приступ траженим информацијама, обавезан је да докаже да је оправдано да то учини ради заштите претежнијих интереса из члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Наиме, поред једног од услова из члана 9. тачка 5. Закона, да се ради о информацији

или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, неопходно је испуњење и другог услова да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Првостепени орган, на коме је терет доказивања, није пружио доказ о оправданости искључења, у конкретном случају, приступа траженим информацијама, односно није доказао на који начин би достављањем тражених информација жалиљи могле наступити и које би то тешке правне и друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама, реално наступиле достављањем истих, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса. То што је првостепени орган навео да се у конкретном случају ради о информацијама које су Правилником о пословној тајни ЈКП „Градска чистоћа“ Београд (заведен под бр. 20774 од 31. 12. 2020. године) одређене да се чувају као пословна тајна, није само по себи довољан услов да би се, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, искључио приступ траженим информацијама, већ је потребно да, у складу са одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите неког од претежних интереса над интересом јавности да зна, а што у конкретном случају није учинио.

(...)

На основу изложеног, Повереник је, поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/2021), који закон се примењује на основу одредбе члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/2021), којим је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10) и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана, те да жалиља, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да јој се тражене информације,

уколико учине доступним, уколико су у поседу органа власти, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. истог Закона, која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би чињење доступним тих података било у супротности са одредбама Закона о заштити података о личности.

Решење бр. 071-01-3056/2021-03 од 2. 12. 2024. године

7. ЗАШТИТА АУТОРСКИХ ПРАВА И ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

7.1. ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕЂУНАРОДНЕ СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ ИЗЛОЖБЕ EXPO 2027

Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је, позивајући се на одредбе члана 9. став 1. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и на Закон о ауторским и сродним правима, ожалбеним решењем одбио захтев којим су тражене информације о пројекту EXPO 2027, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари. Наиме, да би првостепени орган, на ком је, у смислу члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, терет доказивања ускратио приступ траженим информацијама, обавезан је да докаже да су за то испуњени услови прописани цитираним одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и то: први, да постоји неки од законом побројаних интереса који се супротстављају интересу јавности да зна, други, да би приступом информацијама тај интерес био озбиљно повређен и трећи, да је то неопходно у демократском друштву. Неспорно је да орган власти жалиоцу може ускратити приступ траженим информацијама ако би тиме повредио право интелектуалне својине. Међутим, првостепени орган је у конкретном случају, у коме постоји појачан интерес јавности за пројекат EXPO 2027, који је проглашен пројектом од јавног значаја и за који је, према писању медија, држава за финансирање првог дела пројекта издала осмогодишње обвезнице у вредности од скоро 1,3 милијарде евра, те да ће само плаћање камате на ове обвезнице пореске обвезнике коштати око 700 милиона евра, односно да је реч о јавном новцу тј. новцу свих грађана, био дужан да брижљиво оцени све околности и чињенице који су од утицаја на доношење одлуке о томе који је законом заштићени интерес претежнији у овом случају. Сама чињеница да се ради о заштити права интелектуалне својине, односно да је у питању ауторско дело, а, како произилази из ожалбеног решења, није довољан разлог да би првостепени орган, у конкретном случају, ускратио приступ траженим информацијама на основу одредбе члана 9. став 1. тачка 6. наведеног закона, већ је првостепени орган био дужан, уколико је сматрао да би ти интереси били повређени чињењем доступних тражених информација, да пружи доказе о испуњености преостала два услова за ускраћивање приступа тим информацијама, а што ни на који начин није учинио. Такође, приликом одлучивања, првостепени орган није имао у виду да се, када се информације чине

доступним у складу и под условима предвиђеним Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, не може говорити о неовлашћеном чињењу доступним тих информација, због чега је без утицаја чињеница да је Законом о ауторским и сродним правима, између осталог, прописано да аутор одређује допуштеност јавног саопштавања садржине ауторског дела (члан 2. став 1), као и да аутор има искључиво право да јавно даје обавештења о садржини дела или да описује своје дело (члан 16).

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А., новинарка ... из Б., дана 11. 3. 2024. године поднела Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила достављање копије Идејног пројекта за фазну изградњу објекта за реализацију I фазе Међународне специјализоване изложбе ЕХРО 2027 са Студијом оправданости, наводећи да је у претходном допису Министарства било наведено да је реч о студији за фазу извођења шипова.

Даље је утврђено да је, поступајући по наведеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом 11. 3. 2024. године, првостепени орган ожалбеним решењем одбио исти, позивајући се на одредбе члана 9. став 1. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи и да је одредбом члана 3. Закона о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине прописано да су права интелектуалне својине ауторско и сродна права, жиг, географска ознака порекла, дизајн, патент, мали патент и топографија интегрисаних кола, у складу са законом; да је чланом 2. Закона о ауторским и сродним правима прописано да је ауторско дело оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине (став 1), а ауторским делом се, нарочито и између осталог, сматрају дела архитектуре, примењене уметности и индустријског обликовања (став 2, тачка 7); да члан 16. истог закона прописује да аутор има искључиво право да јавно даје обавештења о садржини дела или да описује своје дело, због чега је, применом одредаба члана 9. став 1. тачка 6. и члана 16. став 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, исти одбио.

(...)

Имајући у виду садржину поднетих захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је, позивајући се на одредбе члана 9. став 1. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и на Закон о ауторским и сродним правима, ожалбеним решењем одбио предметни захтев, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари.

Наиме, да би првостепени орган, на ком је, у смислу члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, терет доказивања, ускратио приступ траженим информацијама, обавезан је да докаже да су за то испуњени услови прописани цитираним одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и то: први, да постоји неки од законом побројаних интереса који се супротстављају интересу тражиоца, тј. јавности, да зна, други, да би приступом информацијама тај интерес био озбиљно повређен и трећи, да је то неопходно у демократском друштву.

У конкретном случају, првостепени орган је у ожалбеном решењу само цитирао одредбу члана 9. тачка 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и Закон о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине и Закон о ауторским и сродним правима. Неспорно је при томе да орган власти жалиоцу може ускратити приступ траженим информацијама ако би тиме повредио право интелектуалне својине, међутим, првостепени орган је, у конкретном случају у коме постоји појачан интерес јавности за пројекат ЕХРО 2027, који је проглашен пројектом од јавног значаја и за који је, према писању медија, држава за финансирање првог дела пројекта издала осмогодишње обвезнице у вредности од скоро 1,3 милијарде евра, те да ће само плаћање камате на ове обвезнице пореске обвезнике коштати око 700 милиона евра, односно да је реч о јавном новцу тј. новцу свих грађана, био дужан да брижљиво оцени све околности и чињенице који су од утицаја на доношење одлуке о томе који је законом заштићени интерес претежнији у овом случају. Сама чињеница да се ради о заштити права интелектуалне својине, односно да је у питању ауторско дело, а, како произилази из ожалбеног решења, није довољан разлог да би првостепени орган, у конкретном случају, ускратио приступ траженим информацијама на основу одредбе члана 9. став 1. тачка 6. наведеног закона, већ је првостепени орган био дужан, уколико је сматрао да би ти интереси били повређени чињењем доступних тражених информација, да пружи доказе о испуњености преостала два услова за ускраћивање приступа тим информацијама, а што ни на који начин није учинио. Такође, приликом

одлучивања првостепени орган није имао у виду да се, када се информације чине доступним у складу и под условима предвиђеним Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, не може говорити о неовлашћеном чињењу доступним тих информација, због чега је без утицаја чињеница да је Законом о ауторским и сродним правима, између осталог, прописано да аутор одређује допуштеност јавног саопштавања садржине ауторског дела (члан 2. став 1), као и да аутор има искључиво право да јавно даје обавештења о садржини дела или да описује своје дело (члан 16).

На основу свега изнетог, на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено је као у диспозитиву овог решења, односно поништено је ожаловено решење и предмет враћен на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења и утврдити напред наведене чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари. Након тога ће утврдити да ли постоје сви услови да се искључи или ограничи слободан приступ информацијама садржаним у Идејном пројекту за фазну изградњу објекта за реализацију I прве фазе Међународне специјализоване изложбе ЕХРО 2027 са Студијом оправданости, у складу са одредбама члана 8. и члана 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и ако постоје, да ли у погледу свих информација или само неким од њих и којим, односно на несумњив начин утврдити да ли би и које конкретне тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацијама могле реално наступити уколико би се наведене информације или неке од њих учиниле доступним јавности, имајући при томе у виду постојање појачаног интереса јавности за овај актуелни пројекат. Првостепени орган ће затим на основу правилно утврђеног чињеничног стања поново поступити, односно одлучити о захтеву жалиље у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему ће имати у виду и одредбу члана 12. наведеног закона, која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ.

Решење бр. 071-11-4599/2024-03 од 20. 11. 2024. године.

8. ПРИВАТНОСТ-ЈАВНОСТ

8.1. ИМЕНА И ПРЕЗИМЕНА ЗАПОСЛЕНИХ У ОРГАНУ ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Како је заштита података о личности елемент права на приватност, то у ситуацији када информације од јавног значаја истовремено представљају и податке о личности, а орган јавне власти врши обраду података о личности у сврху остваривања оправданог интереса јавности да зна, примењују се одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у конкретном случају став 1. тачка 2. тог члана, с обзиром на то да се тражене информације односе на лица која су запослена у јавном комуналном предузећу и која су плаћена јавним новцем, а не у вези са њиховим приватним животом, те је, у конкретном случају, испуњен услов за изузетак од права на приватност из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у вези са чланом 8. став 1. Закона да се тражене информације учине доступним јавности, будући да је обим приватности наведених лица ужи у односу на тзв. „обичне грађане“. Поред тога, ускраћивањем приступа подацима о именима и презименима запослених, орган власти жалили није дао потпуну информацију, с обзиром на то да се остале информације које је дао могу односити на било које лице, а жалиља је поднетим захтевима тражила поменуте информације које се односе на тачно (именом и презименом) одређена лица.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља, дана 1. 4. 2024. године, поднела Јавном комуналном предузећу „В.“ Л., Л. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила информације о радноправном статусу за период 2019, 2020, 2021, 2022. и 2023. годину и то: имена и презимена лица којима је престао радни однос по било ком основу, назив радног места и последња исплаћена зарада нето и бруто, име и презиме лица која су засновала радни однос на одређено или неодређено време, назив радног места и последња исплаћена зарада нето и бруто, имена и презимена лица која су ангажована по уговору о повремено-привременим пословима, уговору о делу, ауторском уговору, број и датум уговора, бројеви уговора и датум закључења, односно копије свих уговора о раду или аката о престанку радног односа.

Поступајући по предметном захтеву, орган власти је жалили доставио одговор од 15. 4. 2024. године, којим је жалиљу, поводом пред-

метног захтева, обавестио о траженим информацијама о запосленима за период 2019, 2020, 2021, 2022. и 2023. године, наводећи само иницијале запослених лица.

(...)

Имајући у виду да је жалиља поднетим захтевом за приступ информацијама од јавног значаја тражила информације наведене у ставу I диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, одговор органа власти који је достављен жалиљи, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да орган власти, без обзира на достављени одговор, није поступио по захтеву жалиље, у складу са наведеним одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је жалиљи доставио тражене информације наводећи само иницијале запослених на које се исте односе, без њихових имена и презимена. Ово најпре из разлога што је захтев поднет ради остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и што исти закон представља правни основ органу јавне власти за предузимање свих радњи обраде података о личности у функцији остваривања оправданог интереса јавности да зна. Како је заштита података о личности елемент права на приватност, то у ситуацији када информације од јавног значаја истовремено представљају и податке о личности, а орган јавне власти врши обраду података о личности у сврху остваривања оправданог интереса јавности да зна, примењују се одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у конкретном случају став 1. тачка 2. тог члана, с обзиром на то да се тражене информације односе на лица која су запослена у Јавном комуналном предузећу „В.“ Л., Л., и која су плаћена јавним новцем, а не у вези са њиховим приватним животом, те је, у конкретном случају, испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у вези са чланом 8. став 1. Закона да се тражене информације, учине доступним јавности, с обзиром на то да је обим приватности наведених лица ужи у односу на тзв. обичне грађане. Поред тога, ускраћивањем приступа подацима о именима и презименима запослених, орган власти жалиљи није дао потпуну информацију, с обзиром на то да се остале информације које је дао могу односити на било које лице, а жалиља је поднетим захтевима тражила поменуте информације које се односе на тачно (именом и презименом) одређена лица. Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по поднетим захтевима у наведеном делу, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као

у ставу II диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана, односно да је неспорно право жалиље да јој се наведене тражене информације учине доступним у складу са цитираном одредбом члана 5. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на начин како је то наложено ставом I диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ јер би се омогућавањем приступа тим информацијама повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе.

Решење број: 071-11-5556/2024-03 од 3. 7. 2024. године

8.2. ИНФОРМАЦИЈЕ О КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА ПРОТИВ ЗДРАВЉА ЉУДИ

Не може се сматрати да је орган власти достављањем тражених судских одлука поступио по захтеву жалиље у складу с чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер је у њима прекомерно заштитио бројеве тих одлука, имена судија, записничара, заменика јавног тужиоца, браниоца окривљеног, пуномоћника оштећеног, лекара против којих су покренути поступци, дијагнозе, протоколе лечења и поступајући на тај начин тј. таквом анонимизацијом судских одлука, доставио копије докумената које су потпуно нечитљиве, па се јавност не може упознати с тим како и којим разлозима се руководи суд када доноси одлуке у овако деликатним предметима, као што је одлука о томе да ли је у неком конкретном случају дошло до извршења кривичног дела, као што је кривично дело тешко дело против здравља људи, а за шта увек постоји посебно јак интерес јавности с обзиром на то да су живот и здравље вредности које спадају међу највише вредности у једном друштву.

На другачију одлуку Повереника није утицао навод органа власти да дијагноза и протокол лечења представљају лични податак који се штити Законом о заштити података о личности. Наиме, неспорно је да је дијагноза приватна ствар и лични податак, при чему је чланом 17. став 1. Закона о заштити података о личности прописано да иста представља и посебну врсту података о личности. Међутим, ако се у достављеним документима пажљиво и правилно заштите подаци о имену, презимену, датуму рођења,

месту рођења и становања, имену и презимену родитеља и сл., онда идентитет лица на које се дијагноза односи не може бити нити одређен нити одредив, па се тиме последично ни жалиљи ни јавности не чине доступним подаци о личности (члан 4. став 1. тачка 1. Закона о заштити података о личности).

Осим тога, тражене информације се односе и на поступање органа власти у вршењу послова из своје надлежности и то правосудних органа у поступцима покренутим против здравствених радника, као и здравствених радника у процесу лечења малолетних пацијената, те јавност има оправдан интерес да зна да ли се органи власти придржавају закона у извршавању прописаних надлежности, али и како доносе одлуке у процесу лечења пацијената.

Из образложења⁸:

А. А. новинарка ... у Б., изјавила је дана 22. 2. 2024. године, жалбу Поверенику, против одговора Трећег основног суда у Београду II Су ... од 19. 2. 2024. године, због недобијања свих тражених информација по њеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 9. 2. 2024. године. У жалби је, између осталог, навела да је из суда добила допис и тражени документ, али не и тражену документацију јер је документ анонимизиран у мери која далеко превазилази оно што Закон подразумева или тражи, јер су зацрњене целе стране, па се ништа од инфор-

8 Решењем Повереника бр. 071-11-2896/2024-03 од 9. 12. 2024. године наложено је Трећем основном суду у Београду да без одлагања, а најкасније у року од пет дана од дана пријема тог решења новинарки достави тражене информације, односно копије докумената у којима су исте садржане којима се судски поступак завршава, а које је овај суд донео од 1. 1. 2018. године до 1. 2. 2024. године због кршења члана 251. КЗ (несавесно пружање лекарске помоћи), члана 253. КЗ (неуказивање лекарске помоћи) и члана 259. КЗ (тешка дела против здравља људи) и то: копије решења Трећег основног суда у Београду бр. 1К бр. .../19 од 25. 3. 2019. године и пресуде Трећег основног суда у Београду бр. 2К. .../14 од 4. 8. 2020. године, с тим што ће пре достављања заштитити и учинити недоступним податке о личности, као што су: имена и презимена физичких лица (малолетних пацијената и њихових родитеља), осим имена и презимена службених лица (здравствених радника, поступајућих судија, записничара, заменика јавног тужиоца, браниоца окривљеног и пуномоћника оштећеног садржана у тим документима), адресне податке, лични матични број грађана свих лица, као и имена и презимена родитеља окривљеног, датум и место рођења, породично стање, имовинско стање, подаци о осуђиваности и сл. окривљеног садржани у пресуди Трећег основног суда у Београду бр.../14 од 4. 8. 2020. године, односно било који други податак о личности на основу ког би идентитет наведених физичких лица био одређен или одредив.

мација не може видети. Даље је навела да је у телефонском разговору покушала да објасни зашто сматра да поступањем орган власти није удовољио њеном захтеву, те је тражила да јој се достави документ који није анонимизиран у тој мери, већ у складу са законом, али су је упутили на Повереника и указали да може да се жали. Навела је, између осталог, да заштита идентитета доктора није разлог да се те информације ускрате, имајући у виду да су то службена лица које плаћају грађани Србије и њима су одговорни ако у њему праве грешке, а осим тога орган власти штити много више од идентитета лекара, те како су се недавно у јавности појавиле бројне узнемирујуће информације у вези са акушерским насиљем, наводи да је за јавност важно да ове информације буду доступне свима, без нарушавања приватности пацијената, што је могуће уз анонимизацију одговора у складу са законом. Предложила је да Повереник уважи њену жалбу и омогући јој приступ траженим информацијама. У прилогу је, између осталог, доставила копије захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја, анонимизованог решења Трећег основног суда у Београду од 25. 3. 2019. године и пресуде Трећег основног суда у Београду од 4. 8. 2020. године.

Поступајући по жалби, Повереник је дописом од 26. 2. 2024. године исту доставио на изјашњење Трећем основном суду у Београду, као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У одговору на жалбу од 4. 3. 2024. године орган власти је, између осталог, навео да је тражиоцу доставио пресуду од 4. 8. 2020. године и решење К. ... од 25. 3. 2019. године због кривичних дела тешко дело против здравља људи из члана 259. став 4. КЗ и несавесно пружање лекарске помоћи из члана 251. КЗ, те да су исти анонимизовани у деловима који се односе на личне податке окривљеног, сведока, малолетне оштећене и осталих учесника у поступку, а такође и имена судија, тужиоца, поротника, у складу са Законом о заштити података о личности, као и подаци у вези с дијагнозом оштећених, као и сам поступак лечења и лекарских интервенција, а из разлога што је суд става да дијагноза одређеног лица представља приватну ствар и лични податак који се и штити Законом о заштити података о личности. Такође, у пресуди ..., у потпуности су анонимизоване информације у вези с исказом сведока, окривљеног, као и одређени протоколи лечења оштећене, а из разлога што је суд става да би се увидом у наведене податке лако могли доћи до информације о дијагнози оштећене што представља податак о личности, који податак не представља информацију од јавног значаја, већ напротив приватни податак за који не постоји и не може постојати оправдани интерес јавности да изврши увид у такве информације. У прилогу је доставио копију одговора од 19. 2. 2024. године.

Повереник је дописом од 11. 6. 2024. године који је упутио првостепеном органу навео да је у складу са чланом 26. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја потребно да му се без одлагања, а најкасније у року од пет дана од дана пријема овог дописа достави на увид Решење Трећег основног суда у Београду од 25. 3. 2019. године и Пресуде Трећег основног суда у Београду од 4. 8. 2020. године у интегралном тексту како би Повереник донео одлуку по наведеној жалби.

Поводом наведеног дописа Повереника, првостепени орган је дана 4. 7. 2024. године доставио у интегралном тексту Решење Трећег основног суда у Београду од 25. 3. 2019. године и Пресуду Трећег основног суда у Београду ... од 4. 8. 2020. године.

Решењем Трећег основног суда у Београду ... од 25. 3. 2019. године одбачен је поднесак који је насловљен као тужба због несавесног лечења и наношења штете против педијатра Б. Б. који је поднет суду 1. 3. 2019. године.

Пресудом Трећег основног суда у Београду ... од 4. 8. 2020. године ослобођен је оптужбе В. В. лекар-хирург да је дана 5. 3. 2009. године у Н. извршио кривично дело тешко дело против здравља људи из члана 259. став 4, у вези са чланом 251. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика.

Поднеском поднетим 10. 6. 2024. године жалиља је ургирала за поступање у овој управној ствари.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља поднела захтев за приступ информацијама од јавног значаја Трећем основном суду у Београду, којим је од наведеног органа власти тражила информације ближе наведене у ставу I диспозитива овог решења.

Поступајући по наведеном захтеву орган власти је жалиљи доставио одговор II (...) од 19. 2. 2024. године у коме је навео да је у периоду од 1. 1. 2018. године до 1. 2. 2024. године вођен један кривични поступак за кривично дело из члана 251. КЗ и један кривични поступак за кривично дело из члана 259. КЗ те да доставља копије правноснажних одлука. Такође је навео да за кривично дело из члана 253. КЗ у наведеном временском периоду није вођен ниједан кривични поступак. Даље је навео да је део података у достављеним копијама изостављен (анонимизиран) из разлога што орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид у део документа у којем се налазе лични подаци као што су име и презиме, дијагноза, адреса физичког лица, јединствени матични број, име оца и мајке, држављанство и сл., а све у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те законима који уређују област заштите података о личности.

(...)

Имајући у виду да је поднетим захтевом жалиља тражила информације из става I диспозитива решења, садржину одговора органа власти, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да орган власти, без обзира на достављени одговор од 19. 2. 2024. године, није поступио по захтеву жалиље ближе наведеном у ставу I диспозитива овог решења, у складу са цитираним одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је жалиљи доставио копије решења и пресуде Трећег основног суда у Београду, али је при томе исте превише заштитио, наводећи да исто доставља у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те законима који уређују област заштите података о личности. Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана, односно да је неспорно право жалиље да јој се наведене тражене информације учине доступним у складу са цитираном одредбом члана 5. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на начин како је то наложено ставом I диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документима у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид јер би се омогућавањем приступа тим информацијама повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе.

Наиме, не може се сматрати да је орган власти достављањем наведених судских одлука поступио по захтеву жалиље у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер је у њима прекомерно заштитио бројеве тих одлука, имена судија, записничара, заменика јавног тужиоца, браниоца окривљеног, пуномоћника оштећеног, лекара против којих су покренути поступци, дијагнозе, протоколе лечења и поступајући на тај начин тј. таквом анонимизацијом судских одлука, доставио копије докумената које су потпуно нечитљиве па се јавност не може упознати са тим како и којим разлозима се руководи суд када доноси одлуке у овако деликатним предметима, као што је одлука о томе да ли је у неком конкретном случају дошло до извршења кривичног дела, као што је кривично дело тешко дело против здравља људи, а за шта увек постоји посебно јак интерес јавности с обзиром на то да су живот и здравље вредности које спадају међу највише вредности у једном друштву.

На другачију одлуку Повереника није утицао ни навод органа власти да дијагноза и протокол лечења представљају лични податак који се штити Законом о заштити података о личности. Наиме, неспорно је да је дијагноза приватна ствар и лични податак, при чему је чланом 17. став 1. Закона о заштити података о личности прописано да иста представља и посебну врсту података о личности. Међутим, уколико се у достављеним документима пажљиво и правилно заштите подаци о имену, презимену, датуму рођења, месту рођења и становања, имену и презимену родитеља и сл., онда идентитет лица на које се дијагноза односи не може бити нити одређен ни одредив, па се тиме последично ни жалиљи ни јавности не чине доступним подаци о личности (члан 4. став 1. тачка 1. Закона о заштити података о личности).

С друге стране, чињењем доступним јавности имена и презимена лица судија, записничара, здравствених радника и заменика јавног тужиоца не крше се одредбе Закона о заштити података о личности, јер је реч о службеним лицима. Ово из разлога што се обрада тражених података врши у сврху приступа истима на основу и под условима прописаним Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па се у ситуацији када су подаци о личности истовремено и информације од јавног значаја, примењују одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у овом случају става 1. тачке 2. тог члана. Ово с обзиром на то да су тражене информације у вези са радом запослених лица и јавних функционера у органу јавне власти и то: Трећем основном суду у Београду и здравственим установама, за који су запослена лица и јавни функционери у органу јавне власти за свој рад плаћени јавним средствима, а не у вези са њиховим приватним животом. Поред тога, тражене информације се односе и на поступање органа власти у вршењу послова из своје надлежности и то правосудних органа у поступцима покренутим против здравствених радника, као и здравствених радника у процесу лечења малолетних пацијената, те јавност има оправдан интерес да зна да ли се органи власти придржавају закона у извршавању прописаних надлежности, али и како доносе одлуке у процесу лечења пацијената. Такође, чињењем доступним јавности имена и презимена браниоца окривљеног и пуномоћника оштећеног је у складу са одредбом Закона о заштити података о личности јер је реч о лицима која се баве адвокатуром и која стручно и савесно пружају правну помоћ у складу са Законом о адвокатури („Службени гласник РС“, бр. 31/2011 и 24/2012 – одлука УС), статутом адвокатске коморе и кодексом.

Чињење доступним јавности адресних података, ЈМБГ-а свих лица, посебно имена и презимена малолетних пацијената и њихових родитеља тј. података на основу којих би њихов идентитет био одређен или одредив, као и података о окривљеном из пресуде (подаци о осуђива-

ности, брачном статусу, породичном стању, имовинском стању) који су неспорно подаци о личности, било би супротно Закону о заштити података о личности и исти се не могу учинити доступним жалиљи и јавности као информација од јавног значаја, па је у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја оправдано ускратити приступ овим подацима. Такво поступање је у складу и са чланом 89. Закона о заштити података о личности којим је прописано да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом, као и са чланом 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Решењем бр. 071-11-2896/2024-03 од 9. 12. 2024. године

8.3. ИНФОРМАЦИЈЕ О ОБРАЗОВАЊУ ВИСОКИХ ЈАВНИХ ФУНКЦИОНЕРА ГРАДА Х

Током одлучивања о захтеву за приступ информацијама када се ради о информацијама које истовремено представљају и податке о личности треба имати у виду да јавни функционери, па и функционери у органима града Х у конкретном случају, уживају значајно сужен обим приватности у односу на друга лица с обзиром на то да обављају најзначајније послове из надлежности града, па морају бити свесни чињенице да ће јавност пажљиво пратити њихов рад, а што последично значи да ће се јавност интересовати и тражити информације о њиховом животу, а посебно о професионалном животу, између осталог и информације о њиховом образовању. При том се мора утврдити да ли су тражене информације, или неке од њих, у вези са условима за избор, именовање или постављење лица на које се информације односе, или неких од њих, односно да ли су у вези са њиховим радом у органима града Х, за који су плаћени јавним новцем, тако да је испуњен услов за изузетак од права на приватност из одредбе члана 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, или су у вези са њиховим приватним животима, што је чињеница од значаја за одлучивање у овој управној ствари. Тако је, примера ради, Пословником Скупштине града Х прописано да Скупштина бира свог председника из реда одборника на четири године тајним гласањем, да кандидата за председника Скупштине може предложити најмање једна тре-

ћина одборника, као и да предлог садржи, између осталог, кратку биографију кандидата (члан 13). Неспорно је да би по природи ствари кратка биографија изабраног кандидата морала да садржи и податак о његовој стручној спреми, а та информација би требало да буде доступна јавности имајући у виду да је у вези са условима за његов избор. Осим тога, орган мора да утврди да ли је одређене тражене информације већ учинио доступним јавности, конкретно да ли су биографије одређених лица на које се тражене информације односе доступне на званичној интернет презентацији, имајући у виду да се на интернет страници Града Х, у делу Градска власт може приступити биографијама актуелног градоначелника града Х, његовог заменика и одређених помоћника. Биографије садрже и одређене податке о образовању тих лица, па се претпоставља да су биографије лица, или неких од лица на које се тражене информације односе, а које по природи ствари садрже и одређене информације у вези са њиховим образовањем, биле доступне јавности у тренутку подношења предметног захтева и првостепени орган не може ускратити приступ тим информацијама с позивом на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. На крају, из списка предмета се не може видети ни то да ли је првостепени орган имао у виду то да ниједна информација којом располаже орган јавне власти није по самом закону (апсолутно) изузета од права на приступ информацијама од јавног значаја, већ орган јавне власти, у поступку по захтеву за остваривање права на приступ тој информацији, има обавезу да спроведе тзв. тест јавног интереса из члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, после чега – ако утврди да је један од интереса набројаних у Закону (право на приватност у конкретном случају) супротстављен интересу јавности да зна, да би приступом информацији супротстављени интерес био озбиљно повређен и да је у демократском друштву неопходна заштита супротстављеног интереса, те да потреба заштите супротстављеног интереса претеже над интересом јавности да зна – може ограничити право на приступ тој информацији.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списка предмета, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац 16. 8. 2021. године поднео Градској управи града Х у Х захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио да му тај орган достави информације формулисане у 10 тачака, и то:

1. у којој средњој школи је и када матурирао градоначелник Х,
2. да ли је и у којој високообразованој установи дипломирао градоначелник Х, на ком смеру, које године и које стручно звање је стекао,
3. у којој средњој школи је и када матурирао заменик градоначелника Х,
4. да ли је и у којој високообразованој установи дипломирао заменик градоначелника Х, на ком смеру, које године и које стручно звање је стекао,
5. у којој средњој школи је и када матурирао председник Скупштине града Х,
6. да ли је и у којој високообразованој установи дипломирао председник Скупштине града Х, на ком смеру, које године и које стручно звање је стекао,
7. у којој средњој школи је и када матурирао заменик председника Скупштине града Х,
8. да ли је и у којој високообразованој установи дипломирао заменик председника Скупштине града Х, на ком смеру, које године и које стручно звање је стекао,
9. у којој средњој школи су и када матурирали помоћници градоначелника Х и
10. да ли су и у којим високообразовним установама дипломирали помоћници градоначелника Х, на којим смеровима, којих година и која стручна звања су стекли.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је поступајући по поднетом захтеву првостепени орган исти ожалбеним решењем одбио, позивајући се при томе на члан 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, уз цитирање одређених одредби Устава Републике Србије (члан 42. ст. 2. и 3.), Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе (члан 1. став 1. и члан 3. став 1), Закона о локалној самоуправи (члан 38. став 5, члан 39. став 3, члан 43. став 6, члан 58. став 4 и члан 66. ст. 3. и 4) и Закона о заштити података о личности (члан 2. и члан 12. став 1. тачка 1). У образложењу ожалбеног решења је навео: да су тражене информације садржане у документима која се односе на физичка лица, која имају право на одређену заштиту установљену Уставом Републике Србије и одређеним законима; да су у складу са помнутим одредбама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе и Закона о локалној самоуправи градоначелник, заменик градоначелника, председник скупштине и заменик председника скупштине у сталном радном односу у органима града, јединици локалне самоуправе, и сматрају се запосленима, а

такав статус имају и помоћници градоначелника док траје дужност градоначелника и такође се сматрају запосленима; да су, с обзиром на напред наведено, испуњени услови из члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да се тражиоцу „не омогући“ остваривање права на приступ траженим информацијама од јавног значаја, с обзиром да би се тиме повредило право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражене информације лично односе; да, такође, не постоји ниједан од изузетака из наведеног члана истог закона; као и да су са наведеног, имајући у виду да нема пристанка лица на које се тражени подаци односе из члана 12. став 1. тачка 1. Закона о заштити података о личности, те да не постоји ниједан од изузетака „регулисан“ чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, испуњени законски услови за одбијање захтева.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио поднети захтев, позивајући се при томе на члан 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице и околности од значаја за поступање у овој управној ствари.

Наиме, код одмеравања интереса између права на слободан приступ информацијама од јавног значаја и права на приватност и других права личности, када се ради о информацијама које истовремено представљају и податке о личности, примењује се члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, да би се утврдило да ли су за објављивање таквих података испуњени услови за примену изузетака од права на приватност, односно других права личности, који су прописани тач. 1–3 тог члана. У конкретном случају првостепени орган у образложењу ожалбеног решења само наводи да „не постоји ниједан од изузетака из наведеног члана истог закона“, али се из садржине ожалбеног решења и списка предмета не може утврдити да ли је првостепени орган имао у виду све чињенице од значаја за утврђивање постојања изузетака од права на приватност, у складу са чланом 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Овде најпре треба имати у виду да јавни функционери, па и функционери у органима Града Х у конкретном случају, уживају значајно сужен обим приватности у односу на друга лица с обзиром на то да обављају најзначајније послове из надлежности Града, па морају бити свесни чињенице да ће јавност пажљиво пратити њихов рад, а што последично значи да ће се јавност

интересовати и тражити информације о њиховом животу, а посебно о професионалном животу, између осталог и информације о њиховом образовању. Овакав став, у односу на јавне функционере, јасно је изражен у пракси Европског суда за људска права, у бројним одлукама. Даље, из списка предмета се не може утврдити да ли су тражене информације, или неке од њих, у вези са условима за избор, именовање или постављење лица на које се информације односе, или неких од њих, односно да ли су у вези са њиховим радом у органима Града Х, за који су плаћени јавним новцем, у односу на које информације је испуњен услов за изузетак од права на приватност из одредбе члана 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, или су у вези са њиховим приватним животима, што је чињеница од значаја за одлучивање у овој управној ствари. Тако је, примера ради, Пословником Скупштине града Х, прописано да Скупштина бира свог председника из реда одборника на четири године тајним гласањем, да кандидата за председника Скупштине може предложити најмање 1/3 одборника, као и да предлог садржи, између осталог, кратку биографију кандидата (члан 13). Неспорно је да би по природи ствари кратка биографија изабраног кандидата морала да садржи и податак о његовој стручној спреми, која информација би требала да буде доступна јавности имајући у виду да је иста у вези са условима за његов избор. С тим у вези, из списка предмета се не може утврдити ни то да ли је првостепени орган, у тренутку подношења захтева, утврђивао да ли је одређене тражене информације већ учинио доступним јавности, конкретно чињењем доступних биографија одређених лица на које се тражене информације односе на својој званичној интернет презентацији. Ово имајући у виду да се на интернет страници Града Х www.rs.rs, у делу Градска власт, може приступити биографијама актуелног градоначелника града Х, његовог заменика и одређених помоћника, које биографије садрже и одређене податке о образовању тих лица, па је за претпоставити да су биографије лица, или неких од лица на које се тражене информације односе, а које по природи ствари садрже и одређене информације у вези са њиховим образовањем, биле доступне јавности у тренутку подношења предметног захтева и којим информацијама првостепени орган не може ускратити приступ с позивом на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. На крају, из списка предмета се не може видети ни то да ли је првостепени орган имао у виду то да ниједна информација којом располаже орган јавне власти није по самом закону (апсолутно) изузета од права на приступ информацијама од јавног значаја, већ орган јавне власти, у поступку по захтеву за остваривање права на приступ тој информацији, има обавезу да спроведе тзв. тест јавног интереса из члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног зна-

чаја, после чега – уколико утврди да је један од интереса набројаних у Закону (право на приватност у конкретном случају) супротстављен интересу јавности да зна, да би приступом информацији супротстављени интерес био озбиљно повређен и да је у демократском друштву неопходна заштита супротстављеног интереса, те да потреба заштите супротстављеног интереса претеже над интересом јавности да зна – може ограничити право на приступ тој информацији.

Стога се за сада са сигурношћу не може утврдити да ли постоје сви услови да се искључи односно ограничи слободан приступ траженим информацијама, и ако постоје, да ли у погледу свих информација или само неких од њих, у складу са цитираним одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са одредбом члана 14. тачка 2. истог закона.

Са изнетог, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), који закон се примењује на основу одредбе члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/2021), којим је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), као и члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, одлучено је као у ставу I диспозитива овог решења, односно поништено је ожалбено решење и предмет враћен на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама наведеним у образложењу овог решења и утврдити све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари, између осталог и да ли располаже свим траженим информацијама, односно документима у којима су оне садржане, у тренутку подношења предметног захтева. Након тога ће на основу правилно утврђеног чињеничног стања, у односу на тражене информације које поседује, утврдити да ли постоје разлози за ускраћивање приступа тим информацијама или само неким од њих и којим, у складу са одредбом члана 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са одредбама члана 8. истог закона, вагајући при томе између интереса јавности да зна и заштите приватности лица на која се тражене информације односе. Затим ће поново поступити, односно одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

8.4. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕКСУАЛНОМ УЗНЕМИРАВАЊУ НА ФАКУЛТЕТУ

Како је заштита података о личности елемент права на приватност, то у ситуацији када информације од јавног значаја истовремено представљају и податке о личности, а орган јавне власти врши обраду података о личности у сврху остваривања оправданог интереса јавности да зна, примењују се одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у конкретном случају став 1. тачка 2. тог члана, с обзиром на то да су тражене информације у вези са професором факултета против којег су поднете пријаве за сексуално узнемиравање, о чему је извештавано од стране појединих медија, и који је у периоду 2012–2014. године био продекан факултета, те се стога ради о личности и догађају од интереса за јавност из члана 14. тачка 1. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, где је испуњен изузетак од права на приватност.

При томе, ако документи у којима су садржане тражене информације садрже и податке о личности чије би објављивање могло да представља повреду права на приватност и заштиту података о личности лица на које се те информације односе, то није разлог да се жалиљи ускрати приступ целокупним документима и информацијама у погледу којих постоји оправдан интерес јавности да зна, будући да се и у овом случају примењује институт издвајања информација, прописан чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, како је то наложено ставом II диспозитива овог решења. Такво поступање је у складу и са чланом 89. Закона о заштити података о личности којим је прописано да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти тако да се омогући да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности остваре заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом. Наведено је у складу и са чланом 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је прописано да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Из образложења⁹:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Неспорно је да је жалиља 19. 9. 2024. године поднела Факултету Х Универзитета у Б. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила да јој поменути орган, поштом или електронском поштом, достави информације, односно копије докумената ближе наведених у ставу II диспозитива овог решења.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган, поступајући по поднетом захтеву, донео решење број: (...) од 25. 9. 2024. године, којим је одбио тај захтев. У образложењу ожалбеног решења првостепени орган је навео да је жалиља предметним захтевом тражила да јој се достави извештај Поверенице за равноправност (...), који је сачињен по налогу декана, а поводом навода и сумњи у вези са сексуалним узнемиравањем почињеним од стране редовног професора др А. А., те да се тај документ не може доставити због поверљивости природе садржаја документа.

Такође је увидом у списе предмета утврђено да је поступајући по жалби коју је жалиља 1. 10. 2024. године изјавила против наведеног решења првостепеног органа, Повереник решењем број: 071-11-13715/2024-03 од 19. 11. 2024. године поништио то решење и предмет вратио на поновно поступање. Ово имајући у виду чињеницу да је првостепени орган као разлог за одбијање предметног захтева навео „поверљивост тражених информација“, а не неки од разлога прописан Законом о слободном приступ информацијама од јавног значаја, што даје повода различитим тумачењима у вези разлога за одбијање предметног захтева, те се, за сада, не може утврдити да ли су испуњени услови за искључење и ограничење слободног приступа

9 Решењем Повереника бр. 071-11-2469/2025-03 од 1. 4. 2025. године поништено је решење Факултета Х Универзитета у Б. број: (...) од 10. 2. 2025. године и наложено је факултету да новинарки достави тражене информације, односно копије докумената у којима су те информације садржане, и то: 1) копију извештаја које су поверенице за равноправност Факултета Х Универзитета у Б. предале декану Факултета, а због пријава за сексуално узнемиравање против професора А. А. и копију дописа којим је декан Факултета Х Универзитета у Б. обавестио професора А. А. о томе да постоје поменуте пријаве, с тим што ће пре достављања заштитити и учинити недоступним податке о личности, као што су: имена и презимена свих лица, осим службених и професора А. А., адресни подаци, број телефона, лични матични број грађана, датум и место рођења и сл., као и сваки други податак на основу којег би идентитет физичких лица, а посебно студенткиња које су пријавиле сексуално узнемиравање, био одређен или одредив, уколико су такви подаци садржани у наведеним документима.

информацијама од јавног значаја. Поред тога, диспозитив и образложење наведеног решења нису усаглашени, јер је диспозитивом одбијен захтев у целости, док је у образложењу истог наведено да је жалиља само тражила извештај поверенице за равноправност (...), а поводом навода и сумњи у вези са сексуалним узнемиравањем почињеним од стране редовног професора др А. А., не помињући део захтева којим је тражен и допис којим је декан обавестио наведеног професора о томе да постоје пријаве за сексуално узнемиравање против њега, те је и из тог разлога ожалбено решење нејасно.

У свом решењу од 19. 11. 2024. године Повереник је указао првостепеном органу да је потребно да у поновном поступку поступи по примедбама изнетим у том решењу, те да на основу потпуно утврђеног чињеничног стања поступи по предметном захтеву жалиље, тако што ће утврдити да ли постоје услови за искључење односно ограничење слободног приступа траженим информацијама, односно документима који садрже исте, или неким од њих, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја којима су прописани разлози искључења и ограничења слободног приступа информацијама од јавног значаја, при чему ће имати у виду и одредбу члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражених информација од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ.

Поступајући у поновном поступку по поднетом захтеву првостепени орган је донео ожалбено решење, којим је тај захтев поново одбио. У образложењу ожалбеног решења је навео: да је поступајући у поновном поступку утврдио да у архиви поседује тражене документе, односно извештај повереница и допис декана којим се професор обавештава да је извештај сачињен; да извештај не садржи имена лица која су се обратила повереницама Факултета, односно да имена и остале податке за идентификацију лица имају поверенице; да се извештај на Факултету третира као поверљив документ, као и да право увида у тај документ имају декан, поверенице и лице које се терети за сексуално узнемиравање; те да користећи своја на Закону заснована овлашћења остаје при наводима из решења број: (...) од 25. 9. 2024. године, јер сматра да постоји „претежни“ интерес за заштиту приватности у односу на интерес јавности да зна. У образложењу се такође позвао на допис Службе Повереника од 10. 10. 2024. године, који је првостепеном органу достављен поводом његовог обраћања у вези са питањем да ли је у обавези да у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја учини доступним предметни извештај, а у ком допису је првостепеном органу указано, између осталог, на то да Повереник, као другостепени орган у поступку остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја, није

овлашћен да првостепеним органима даје инструкције за поступање у конкретним случајевима, те да орган власти коме је поднет захтев за приступ информацијама од јавног значаја одлуку о поступању по захтеву доноси самостално, у зависности од чињеница и околност које утврди и у границама законског овлашћења.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев из разлога ближе наведених у образложењу ожалбеног решења.

Ово најпре стога што приликом поступања, односно одлучивања по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, увек треба имати у виду да су услови под којима се права на приступ информацијама од јавног значаја могу изузетно подврћи ограничењима прописани чланом 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а могући разлози за искључење и ограничавање овог права, тј. изузеци од права на приступ информацијама од јавног значаја прописани су одредбама чланова 9. и 14. наведеног закона.

Наиме, могућност ускраћивања приступа траженим информацијама, или неким од њих, у складу с чланом 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, условљена је обавезом првостепеног органа, конкретно Факултета Х Универзитета у Б., да докаже да је у конкретном случају то оправдано учинити да би се заштитио претежнији интерес. Поред формалног услова да се ради о заштити неког од интереса прописаних чланом 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон захтева и испуњење другог, материјалног услова, тј. да се ради о таквим информацијама или документима због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији.

У конкретном случају, првостепени орган је, поступајући по предметном захтеву у поновном поступку, након што је неспорно утврдио да поседује тражене информације, односно документе у којима су оне садржане, у ожалбеном решењу навео да остаје при наводима из свог решења број: (...) од 25. 9. 2024. године, односно поново је навео да се тражени извештај у том органу третира као „поверљив документ“, при чему није доставио доказ да се ради о документу за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, нити је доказао на који начин би достављањем информација садржаних у том извештају јавности, па и жалили, могле наступити и које би то тешке правне и друге последице по интересе заштићене

законом, који претежу над интересом за приступ информацијама реално наступиле достављањем истих, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса, а Повереник не налази да су тражене информације таквог карактера да би морале бити искључене од слободног приступа на основу члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Дакле, то што је првостепени орган навео да се тражени извештај третира као поверљив није само по себи довољан услов да би се, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, искључио приступ информацијама у том извештају, већ је потребно да, у складу са одредбама члана 8. Закона, првостепени орган докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите неког од претежнијих интереса над интересом јавности да зна, а што првостепени орган, у конкретном случају, ни у поновном поступку није доказао.

Са друге стране, у конкретном случају треба имати у виду да се тражене информације односе на поступање органа власти у вршењу послова из своје надлежности у поступку по пријавама за сексуално узнемиравање, те јавност има оправдан интерес да зна да ли се органи власти придржавају прописа (Правилник о спречавању и заштити од сексуалног узнемиравања и уцењивања на Универзитету у Б. – Факултету Х – у конкретном случају) у извршавању прописаних надлежности, односно како поступају по таквим пријавама. Ово посебно имајући у виду да је сексуално узнемиравање један од облика родно заснованог насиља који се у односу према женама користи као инструмент одржавања неравнотежних односа моћи, односно било каква пријава од стране студената, тј. студенткиња против професора подразумева неједнаке позиције моћи.

Осим тога, наведени интерес јавности додатно је појачан чињеницом да је од стране појединих медија извештавано о предметном случају (примера ради на Порталу РТС-а је 28. 6. 2024. године објављен текст под називом „Сексуално узнемиравање на факултетима – шта стоји иза анонимних пријава“), а што је дубоко узнемирило ширу јавност. Уколико се при наведеном узму у обзир и подаци из релевантних истраживања, па је тако примера ради у истраживању које су спровеле Весна Николић Ристановић и Сања Ћопић о сексуалном насиљу над студентима на факултетима у Србији (*Сексуално насиље над студентима на факултетима у Србији*, издавач Виктимолошко друштво Србије, година 2022) наведен податак да је чак 17% испитаних студената одговорило да су били изложени неком облику сексуалног насиља на факултету, од којих су већину чиниле студенткиње (89,3%), док је на питање да ли на факултету постоји правилник који се односи на

понашање запослених (наставног и ненаставног особља) и студената у вези са превенцијом и заштитом од сексуалног узнемиравања и уцењивања већина испитаника одговорила да не зна (76%), неспорно је да би чињење доступним информација у вези са поступцима поводом пријава за сексуално узнемиравање допринело и остваривању права на обавештеност, прописаном чланом 51. Устава Републике Србије, односно томе да јавност боље разуме који механизми заштите од сексуалног узнемиравања постоје на факултетима, као и како органи власти у конкретним случајевима поступају по пријавама за сексуално узнемиравање, што би додатно могло да подстакне пријављивање и спречавање даљег узнемиравања, уколико се утврди основаност таквих пријава.

Погрешно је првостепени орган када је жалили ускирати право на приступ траженим информацијама у целости из разлога заштите приватности. Наиме, када се предметни захтев подноси на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, онда тај закон представља правни основ органу јавне власти за предузимање свих радњи обраде података о личности у функцији остваривања оправданог интереса јавности да зна. Како је заштита података о личности елемент права на приватност, то у ситуацији када информације од јавног значаја истовремено представљају и податке о личности, а орган јавне власти врши обраду података о личности у сврху остваривања оправданог интереса јавности да зна, примењују се одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у конкретном случају став 1. тач. 2. тог члана, с обзиром на то да су тражене информације у вези са професором Факултета Х Универзитета у Б. против којег су поднете пријаве за сексуално узнемиравање, о чему је извештавано од стране појединих медија, и који професор је у периоду 2012–2014. године био продекан Факултета, те се стога ради о личности и догађају од интереса за јавност из члана 14. став 2. тачка 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у односу на које лице је испуњен изузетак од права на приватност. На постојање изузетка од права на приватност у односу на поменутог професора Факултета Повереник је указао првостепеном органу у свом решењу број: 071-11-13715/2024-03 од 19. 11. 2024. године, те је нејасно стога из ког разлога је првостепени орган нашао да у конкретном случају право на заштиту приватности претеже у односу на право јавности да зна, при чињеници да наводи да тражени извештај не садржи имена лица која су се обратила повереницама Факултета Х Универзитета у Б.

При томе, уколико документи у којима су садржане тражене информације садрже и податке о личности чије би објављивање могло

да представља повреду права на приватност и заштиту података о личности лица на које се те информације односе, то није разлог да се жалили ускрати приступ целокупним документима и информацијама у погледу којих постоји оправдан интерес јавности да зна, будући да се и у овом случају примењује институт издвајања информација, прописан чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, како је то наложено ставом II диспозитива овог решења. Такво поступање је у складу и са чланом 89. Закона о заштити података о личности којим је прописано да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом. Наведено је у складу и са чланом 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је прописано да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Стога, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, Повереник налази да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао, будући да првостепени орган није доказао нити указао на било коју околност која би оправдавала ускраћивање приступа траженим информацијама, па је поступајући по жалби, на основу одредби члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана и да жалиља, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да јој се тражене информације учине доступним, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ, јер би доступност тих информација представљала повреду права на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе.

8.5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СТРУЧЊАЦИМА АНГАЖОВАНИМ ЗА ИЗРАДУ СТУДИЈЕ О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Више је разлога због којих у конкретном случају не треба штитити имена и презимена лица која су ангажована на изради студије о процени утицаја на животну средину. Прво, реч је о лицима која су запослена и ангажована у органима јавне власти и то на Машинском факултету и Технолошко-металуршком факултету Универзитета у Београду, а обим приватности свих лица запослених у органима јавне власти ужи је у односу на тзв. обичне грађане. Међутим, чак и да су та лица запослена у приватном сектору, постојао би оправдан интерес јавности да зна њихова имена и презимена, јер је реч о лицима која су ангажована на изради студија о процени утицаја пројекта „Јадар“ на животну средину. Интерес јавности да зна информације које су у вези са заштитом и угрожавањем животне средине увек постоји (члан 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја), а посебно у случају када тражене информације говоре о стручним капацитетима и експертизи лица која изводе студију о процени утицаја на животну средину, нарочито кад је реч о пројектима који имају велики утицај на животну средину и њено стање.

Из образложења¹⁰:

А. А., новинар (...) у Б., као тражилац информација поднео је Машинском факултету Универзитета у Београду 2 (два) захтева за приступ информацијама од јавног значаја од 4. 3. 2025. године, којима је тражио доставу копије документа који садржи тражену информацију на адресу електронске поште и то:

– уговора по коме је између страна потписница урађен нацрт текста студија о процени утицаја пројекта депоније индустријског отпада

10 Решењем Повереника бр. 071-11-4856/2025-03 од 20. 6. 2025. године поништена је одлука Машинског факултета Универзитета у Београду садржана у акту број: 452/1 од 25. 3. 2025. године и налажено му је да без одлагања, а најкасније у року од седам дана од дана пријема овог решења, А. А., новинару (...) у Б., достави тражене информације, односно копије докумената у којима су оне садржане у интегралном облику без анонимизирања података, а које му је у анонимизованом облику доставио у прилогу одговора од 13. 3. 2025. и 19. 3. 2025. године и то: *contract* број 117/1 од 17. 5. 2019. године; *statement of work No.1* број 117/2 од 17. 9. 2019. године; *supply order No. 2* број 138/1 од 9. 8. 2022. године; поруџбеницу број 3105709577; и уговор о заједничком извршењу услуге број: 54/1 од 27. 4. 2020. године.

„Јадар“ пројекта на животну средину у складу са прописима РС (Машински факултет, Рударско геолошки факултет, Технолошко-металуршки факултет, евиденциони број извештаја 502/906/2023);

– уговора између страна потписница по коме је урађен нацрт текста студија о процени утицаја „Јадар“ пројекта – фазне изградње процесног постројења за прераду минерала јадарит „Јадар“, на животну средину у складу са прописима РС (Машински факултет, Рударско геолошки факултет, Технолошко-металуршки факултет, евиденциони број извештаја 502/906/2023).

Поступајући по наведеним захтевима орган власти је најпре жалиоцу у прилогу одговора од 13. 3. 2025. године и 19. 3. 2025. године доставио анонимизоване копије *contract* бр. 117/1 од 17. 5. 2019. године, *statement of work No. 1* бр. 117/2 од 17. 9. 2019. године, *supply order No. 2* бр. 138/1 од 9. 8. 2022. године, поруџбенице број 3105709577 и уговора о заједничком извршењу услуге број: 54/1 од 27. 4. 2020. године, да би након што му се жалилац дана 20. 3. 2025. године обратио путем електронске поште са захтевом да му се у документима која су му достављена: 12а_3105709577, документ 5 – Уговор Рио Сава, документ 11_2022_08_25 Машински факултет *supply order No. 2*_860, документу 6_Рио Сава прилог и Уговору MF-TMF-Enacta-za RT-април 2020 открију анонимизирани подаци, дана 25. 3. 2025. године га обавестио да се наведени подаци односе на комерцијалну вредност, чиме представљају пословну тајну Универзитета у Београду, Машинског факултета, да би достављањем анонимизираних података из наведених докумената орган власти прекршио одредбе Уговора о тајности података које је потписао и да је откривање података у супротности са Законом о заштити пословне тајне („Службени гласник РС“, број 53/2021) и Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/2018), те из тог разлога не може доставити податке који су анонимизирани. На овај начин, првостепени орган је у делу одбио предметни захтев жалиоца за приступ информацијама од јавног значаја. Наиме, иако ожалбени акт не садржи све обавезне елементе решења прописане чланом 141. став 1. Закона о општем управном поступку, он се може сматрати одлуком садржаном у акту из разлога што је првостепени орган дао разлоге и образложење због чега сматра да предметни захтев у делу треба одбити.

Против поменутог акта првостепеног органа, жалилац је у делу у вези с анонимизовањем тражених података изјавио 31. 3. 2025. године жалбу Поверенику коју је уредио поднеском поднетим 27. 5. 2025. године. У жалби је, између осталог, навео: да му је првостепени орган доставио документе који су зацрњени и то: документ 12а-3105709577 где је уклоњен износ подставке (поруџбеница број 3105709577), документ 5 – уговор Рио Сава где је такође затамњен износ новца који

је добио државни орган, а то је јавна ствар (*statement of work No. 1* бр. 117/2 од 17. 9. 2019. године), документ 11_2022_08_25_Машински факултет_ *supply order No. 2_860* где су затамњени сви подаци о личности иако се ради о појави или догађају од јавног интереса (*supply order No. 2* бр. 138/1 од 9. 8. 2022. године), документ 6_Рио Сава прилог затамњен је износ који је примио орган јавно, документ уговор MF-TMF-Enacta-za RT-април 2020 (уговор о заједничком извршењу услуге број: 54/1 од 27. 4. 2020. године) затамњени су подаци који се односе на то на шта се обавезао орган власти а износ новца који су добили факултети понаособ такође је јавна информација. Такође је истакао да уговор о поверљивости који је наведен у документу није јачи од закона Републике Србије. Предложио је да Повереник уважи његову жалбу и омогући му приступ траженим информацијама. У прилогу је доставио копије захтева и анонимизованих докумената (*contract* бр. 117/1 од 17. 5. 2019. године, *statement of work No. 1* бр. 117/2 од 17. 9. 2019. године, *supply order No. 2* бр. 138/1 од 9. 8. 2022. године, поруџбенице број 3105709577 и уговора о заједничком извршењу услуге број: 54/1 од 27. 4. 2020. године).

Поступајући по жалби, Повереник је доставио исту на изјашњење Машинском факултету Универзитета у Београду, као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Такође је ради утврђивања чињеничног стања, у складу са чланом 26. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, затражено од органа власти да уз одговор на жалбу Поверенику достави на увид (на енглеском и евентуално ако исте поседује и на српском) *contract* број 117/1 од 17. 5. 2019. године, *statement of work No. 1* број 117/2 од 17. 9. 2019. године, *supply order No. 2* број 138/1 од 9. 8. 2022. године, поруџбеницу број 3105709577 и уговор о заједничком извршењу услуге број: 54/1 од 27. 4. 2020. године.

Изјашњавајући се о жалбеним наводима орган власти је, између осталог, навео: да је сагласно члану 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а поступајући по захтевима жалиоца, у законском року, дана 13. 3. 2025. године именованом доставио тражене информације. Дана 20. 3. 2025. године жалилац се обратио органу власти путем електронске поште са захтевом да му се у документима која су му достављени: 12а_3105709577, документ 5 – Уговор Рио Сава, документ 11_2022_08_25 Машински факултет – *supply order No. 2_860*, документу 6_Рио Сава прилог и Уговору MF-TMF-Enacta-za RT-април 2020 открију анонимизирани подаци. Након тога, орган власти је жалиоца дана 25. 3. 2025. године дописом бр. 452/1, обавестио да се наведени подаци односе на комерцијалну вредност, чиме представљају пословну тајну Универзитета у Београду, Машинског факултета, да би достављањем анонимизираних података из наведе-

них докумената орган власти прекршио одредбе Уговора о тајности података које је потписао и да је откривање података у супротности са Законом о заштити пословне тајне („Службени гласник РС“, број 53/2021) и Законом о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/2018). У прилогу је доставио у интегралном тексту (*contract* број 117/1 од 17. 5. 2019. године, *statement of work No. 1* број 117/2 од 17. 9. 2019. године, *supply order No. 2* број 138/1 од 9. 8. 2022. године, поруџбеницу број 3105709577 и уговор о заједничком извршењу услуге број: 54/1 од 27. 4. 2020. године, те уговор о поверљивости података „Јадар“ од 7. 8. 2018. године).

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

(...)

Имајући у виду да је жалилац предметним захтевом тражио информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним актом, достављајући тражене информације, жалиоцу ускратио приступ именима и презименима лица која су ангажована на студији о процени утицаја пројекта депоније индустријског отпада „Јадар“ пројекта на животну средину и студији процене утицаја „Јадар“ пројекта – фазне изградње процесног постројења за прераду минерала јадарит на животну средину у складу са прописима РС (Машински факултет и Технолошко металуршки факултет), укључујући и информације о подели обавеза између уговорних страна, као и информације о вредности уговора и цени наручених послова.

Наиме, да би првостепени орган (на ком је терет доказивања у смислу члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја) ускратио приступ траженим информацијама на основу члана 9. тачка 5. истог закона, поред једног од услова из овог члана односно да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, неопходно је испуњење и другог услова – да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Првостепени орган, у конкретном случају, није пружио доказ о оправданости искључења приступа траженим информацијама, односно није доказао на који начин би достављањем тражених информација жалиоцу могле наступити и које тешке правне и друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза изме-

ђу потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса. То што је првостепени орган навео да тражене податке не може да достави јер су наведени подаци означени као пословна тајна сходно одредбама Уговора у складу са Законом о заштити пословне тајне и Закона о заштити података о личности, није само по себи довољан услов да би се, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, искључио приступ траженим информацијама, већ је потребно да, у складу са одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите неког од претежнијих интереса над интересом јавности да зна, а што није учинио, при чему Повереник не налази да су поменуте информације таквог карактера да би морале бити искључене слободног приступа на основу члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Ово пре свега из разлога што је првостепени орган тражиоцу доставио сва тражена документа, а ускратио је само имена и презимена стручњака ангажованих на пројекту, прерасподелу конкретних задужења између уговорних страна, а које информације управо говоре о стручним капацитетима и експертизи лица за израду специфичног дела неке од студија процене утицаја на животну средину, као и вредност уговора, тј. цену коју ће наручилац платити за обављање наведених послова. Приступ информацијама о вредности посла и хонорарима ангажованих уговорних страна не може се ускратити, јер се ради о исплатама које су вршене органу власти који се финансира из јавних средстава, те о поделама обавеза између уговорних страна приликом извођења радова на пројекту, посебно у делу обавеза органа власти Машинског факултета Универзитета у Београду, па у односу на то постоји оправдан интерес јавности да зна. Осим тога, у уговору о заједничком извршењу услуге бр. 54/1 од 27. 4. 2020. године као једна од уговорних страна појављује се и Технолошко-металуршки факултет Универзитета у Београду, који је такође орган власти и финансира се из јавних средстава, па и у односу на то постоји оправдан интерес јавности да зна.

Даље, више је разлога због којих у конкретном случају не треба штитити имена и презимена лица која су ангажована на изради две наведене студије о процени утицаја на животну средину. Прво, реч је о лицима која су запослена и ангажована у органима јавне власти и то на Машинском факултету и Технолошко-металуршком факултету Универзитета у Београду, а обим приватности свих лица запослених у органима јавне власти је ужи у односу на тзв. обичне грађане. Међутим, чак и да су та лица запослена у приватном сектору, постојао би оправдан интерес јавности да зна њихова имена и презимена, јер је реч о лицима која су ангажована на изради студија о процени утицаја

пројекта „Јадар“ на животну средину. Интерес јавности да зна информације које су у вези са заштитом и угрожавањем животне средине увек постоји (члан 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја), а посебно у случају када тражене информације говоре о стручним капацитетима и експертизи лица која изводе студију о процени утицаја на животну средину, нарочито кад је реч о пројектима који имају велики утицај на животну средину и њено стање.

Дакле, у таквим случајевима увек постоји оправдани интерес јавности да зна информације који су стручњаци и из којих релевантних области ангажовани на наведеним пројектима, те које су радње предузимали у истима. Осим тога, обрада тражених података, у конкретном случају, врши се у сврху приступа истима на основу и под условима прописаним Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па се, у ситуацијама када су подаци о личности истовремено и информације од јавног значаја, примењују одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у овом случају став 1. тачка 2. тог члана, с обзиром на то да су тражене информације у вези са радом лица запослених у органима власти, и у вези су са обављањем послова у тим органима власти, за које су плаћени јавним новцем, а не у вези са њиховим приватним животима. Како је у конкретном случају испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за изузетак од права на приватност, то пристанак тих лица није потребан с обзиром на то да услови за изузетак нису кумулативно прописани већ је довољно испуњење било ког услова. Даље, увек постоји оправдан и појачан интерес јавности да зна податке о изворима прихода органа власти, па и вредност уговора које органи власти закључују, те такве информације начелно увек морају бити доступне јавности и транспарентне.

Решење бр. 071-11-4856/2025-03 од 20. 6. 2025. године

8.6. ИНФОРМАЦИЈЕ О СТУДИРАЊУ ДИРЕКТОРА АГЕНЦИЈЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ

Чинећи доступним информације о томе које школске године је директор Агенције за спречавање корупције уписао факултет, када је дипломирао, да ли је положио све испите, који смер је похађао, а одбијајући захтев у делу у ком су тражене информације о просечној оцени током студија на Правном факултету Универзитета у Београду, информације да ли је именовани био финансиран из буџета или је сам финансирао своје студије тј. у ком периоду је

био финансиран из буџета, а у ком се сам финансирао, тражени извештаји о резултату испита током студија и испитне евиденције, Правни факултет Универзитета у Београду је нашао прави баланс између заштите података о личности и информација од јавног значаја које морају бити доступне јавности, у смислу члана 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 89. Закона о заштити података о личности, на тај начин да је доставио информације које морају бити доступне јавности с обзиром на то да је реч о високом јавном функционеру, чије је поље приватности сужено у односу на тзв. обичне грађане и за ког јавност мора знати да ли испуњава услове прописане законом за обављање тако важне јавне функције, као што је функција директора Агенције за спречавање корупције.

Из образложења:

Решењем првостепеног органа Правног факултета Универзитета у Београду 03 број (...) од 11. 3. 2025. године одбијен је захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја тражиоца А. А. из Б., 03-број: 238/1 од 20. фебруара 2025. године, у делу који се односи на достављање: 1) информације о просечној оцени током студија на Правном факултету Универзитета у Београду Б. Б., јавног функционера; 2) информације да ли је именовани био финансиран из буџета или је сам финансирао своје студије тј. у ком периоду је био финансиран из буџета, а у ком се сам финансирао; 3) извештаје о резултату испита током студија (са називом предмета који је полагао, именом, презименом и потписом студента, успехом на испиту, датумом полагања испита и потписом наставника-испитивача); 4) испитних спискова / испитних записника / испитне евиденције или друге евиденције, које садрже уредне податке о испитном дану и датуму да је наведено лице студент код предметног наставника-професора положило пријављени испит (са потписом предметног професора) за све положене испите током студија.

Против наведеног решења првостепеног органа А. А. из Београда изјавио је жалбу Поверенику, јер у прописаном року није добио тражене информације по захтеву који је органу поднео 20. 2. 2025. године, а уредио поднеском дана 23. 2. 2025. године. Даље је навео да се предметни захтев односи на Б. Б., директора Агенције за спречавање корупције и утврђивање чињенице о дипломи Правног факултета Универзитета у Београду, која је услов за обављање посла директора Агенције за спречавање корупције. Наводи и да, како ни Факултет ни Универзитет у својим архивама немају копију дипломе, постоји сумња да ли је наведено лице положило све испите, као и да тражени

извештаји о резултатима испита и испитни спискови / испитни записници / испитне евиденције или друге евиденције морају садржати потпис студента и потпис професора-испитивача. Такође је навео да навод органа власти да би достављањем ових информација било повређено право на приватност не стоји и да је исти морао да достави тражена документа и информације, а да затамни податке које сматра да су подаци којима се штити приватност личности, а не да одбије захтев у том делу.

(...)

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као ставу I диспозитива овог решења:

Увидом у списе предмета је утврђено да је А. А. из Б., као тражилац информација, поднео 20. 2. 2025. године Правном факултету Универзитета у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја који је уредио поднеском поднетим 23. 2. 2025. године позивајући се на члан 15. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је тражио информације о Б. Б., јавном функционеру, директору Агенцији за спречавању корупције, и то: које године је Б. Б. уписао Правни факултет Универзитета у Београду, који смер је похађао, ког датума је дипломирао (укупна дужина студирања наведеног лица), као и просечну оцену коју је имао током студија; да ли је наведено лице током студија, као услов за полагање испита, подносило Правном факултету, Универзитета у Београду обрасце пријаве својеручно потписане са навођењем испита које жели да полаже и у ком року (копију докумената који садржи тражене податке); да ли је наведено лице било финансирано из буџета или је само финансирало своје студије (копије докумената које садрже тражене податке) тј. у ком периоду је било финансирано из буџета, а у ком се само финансирало. Такође, у вези са наведеним лицем тражио је и достављање копије докумената који садржи тражене информације и то: 1) извештаје о резултату испита током студија (са називом предмета који је полагао, именом, презименом и потписом студента, успехом на испиту, датумом полагања испита и потписом наставника-испитивача); 2) испитне спискове / испитне записнике / испитне евиденције или друге евиденције, које садрже уредне податке о испитном дану и датуму да је наведено лице студент код предметног наставника-професора положило пријављени испит (са потписом предметног професора), за све положене испите током студија; и 3) дипломе Правног факултета Универзитета у Београду потписану од стране декана Правног факултета и ректора Универзитета у Београду.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган, поступајући по поднетом захтеву, ожалбеним решењем исти одбио у наведеном делу који се односи на информације о просечној

оцени током студија, да ли је био финансиран из буџета или не, извештаје о резултату испита током студија (са називом предмета који је полагао, именом, презименом и потписом студента, успехом на испиту, датумом полагања испита и потписом наставника-испитивача) и испитне спискове / испитне записнике / испитне евиденције или друге евиденције, које садрже уредне податке о испитном дану и датуму да је наведено лице-студент код предметног наставника-професора положило пријављени испит (са потписом предметног професора), за све положене испите током студија. Позивајући се на одредбе члана 2. и члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у образложењу наводи да би чињењем доступним јавности назначених тражених информација и докумената било повређено право на приватност и право на заштиту података о личности лица на које се исти односе, из разлога што би доставом тражене информације тражиоцу морао исту учинити доступном свим другим потенцијалним тражиоцима и медијима. Даље је навео да би доставом информација било грубо повређено право на приватност и заштиту података о личности лица на које се те информације и документи односе, из разлога што исти, иако се односе на лице које обавља јавну функцију, не могу бити опште доступни јавности, будући да се не могу подвести под изузетак од права на приватност прописан чланом 14. Закона, имајући у виду чињеницу да нису од директног значаја за обављање јавне функције, у смислу да не представљају услов за вршење те функције, те не постоје околности које би оправдале њихово објављивање.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев у наведеном делу из разлога наведених у образложењу решења. Наиме, без обзира што се исте односе на директора Агенције за спречавање корупције, доступност поменутих информација (просечна оцена, начин финансирања студија, датуми полагања испита, потписи студената и професора и др.) у конкретном случају не може бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информација од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могло озбиљно угрозити право на приватност и заштиту личних података лица на које се исте односе, при чему у списима предмета не постоји доказ о томе да су у овом случају испуњени услови за примену изузетака прописаних цитираним чланом 14. Закона. Стога је интерес заштите права на приватност лица, у конкретном случају, претежнији од интереса јавности да зна.

Приликом одлучивања Повереник је имао у виду да је чланом 10. став 1. Закона о спречавању корупције („Службени гласник РС“, бр. 35/19, 88/19, 11/21 – аутентично тумачење, 94/21 и 14/22) прописано да за директора може да буде изабрано лице које испуњава опште услове за рад у државним органима, да има завршен правни факултет, најмање девет година радног искуства у струци, да поседује посебна знања и искуства у области спречавања корупције и није осуђиван за кривично дело на казну затвора од најмање шест месеци или кажњиво дело који га чини недостојним за обављање јавне функције, те да тражене информације које су одбијене решењем нису у вези са условима прописаним за избор директора Агенције за спречавање корупције. Притом је првостепени орган учинио доступним информације о томе које школске године је Б. Б. уписао факултет, када је дипломирао, да је положио све испите, који смер је похађао, чиме је Правни факултет Универзитета у Београду нашао прави баланс између заштите података о личности и информација од јавног значаја које морају бити доступне јавности у смислу члана 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 89. Закона о заштити података о личности, на тај начин да је доставио информације које морају бити доступне јавности с обзиром на то да је реч о високом јавном функционеру, чије поље приватности је сужено у односу на тзв. обичне грађане и за ког јавност мора знати да ли испуњава услове прописане законом за обављање тако важне јавне функције, као што је функција директора Агенције за спречавање корупције.

Решење број: 071-11-4163/2025-03 од 2. 7. 2025. године

8.7. ИНФОРМАЦИЈЕ О ШКОЛСКОМ СВЕДОЧАНСТВУ У ШКОЛСКОЈ 2022/2023. ГОДИНИ ЗА УЧЕНИКА К. К. - I

Првостепени орган ће у поновном поступку пажљиво размотрити оправданост примене изузетака од права на приватност уређених чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је прописано да се приватност неког лица у неком конкретном случају може ограничити ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, односно ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације, под условом да, у складу с чланом 8. Закона, интерес права јавности да зна претеже над интересом заштите приватности лица на које се подаци односе. Притом ће првостепени орган пажљиво размотрити све околности конкретног случаја и проценити да ли је оправдано ускратити приступ оваквим ин-

формацијама или не, имајући у виду догађај у вези са којим су информације тражене, који је изазвао и изазива дубоко узнемирење јавности; у смислу да ли би објављивање тражених информација допринело расветљавању околности под којим се овај трагични догађај десио или не, при чему је посебно дужан да поштује право на пијетет чланова породице убијене деце и убијеног радника школе, али да има у виду и основна људска права лица на које се тражене информације односе. Након тога ће донети одлуку о томе који интерес је у конкретном случају претежнији, да ли интерес јавности да зна или интерес заштите права на приватност и права на заштиту података о личности лица на које се тражене информације односе.

Из образложења:

Решењем Основне школе „Х“ у Београду дел. број: ... од 21. 2. 2024. године одбијен је захтев подносиоца да се изда копија сведочанства за школску 2022/2023. годину мал. ученика К. К.

Против наведеног решења А. А. из Б. изјавила је преко пуномоћника Б. Б., адвоката из Б., жалбу Поверенику дана 12. 4. 2024. године, наводећи, између осталог: да ожалбено решење представља „збирку цитата“ одређених законских одредби различитих закона, без иједног конкретнијег образложења како се исте могу применити на конкретан случај; да се не може утврдити основ по коме је тражена информација ускраћена; да се због трагедије која је незапамћена у светској историји пред Вишим судом у Београду воде кривични и парнични поступци о чему извештавају медији, што представља општепознату чињеницу; да је жеља и родитеља, а и јавности да се открију узроци злочина, пронађу одговорна лица и да се цео случај расветли из сваког угла, како се оваква трагедија никада више не би поновила; да је малолетни К. К. уписао осми разред, што значи да је морао да заврши седми, а да дисциплински поступци према њему никада нису окончани, те да постоји интерес родитеља и породица убијених, а и јавности да добију информацију да ли је и на који начин, након убиства које је починио, именовани завршио седми разред и на који начин је уписао осми разред; да оштећени разматрају могуће проширење грађанске и кривичне одговорности на друга лица или саме родитеље против којих су неки поступци већ у току, а све у вези с масакром, као и догађајима који су му претходили и следили, за шта постоји изузетан интерес јавности. Такође је навела и да: првостепени орган своју одлуку образлаже тако што истовремено тврди да је сведочанство о завршеном седмом разреду основне школе и јавна исправа и тајни податак; да сведочанства служе као доказ чињеница у правном саобраћају, да

могу бити доступна практично неограниченом броју лица, те да уз евентуалну анонимизацију одређених личних података не садрже ниједан тајни податак у смислу било ког закона; да само ожалбено решење не садржи образложење којим је то тачно прописом сведочанство о завршеном седмом разреду одређено као тајни податак (и да ли је) и на основу чега се ускраћује приступ траженој информацији, па да је утисак да је ускраћивање права на приступ информацији резултат потребе да се заштите неки просветни радници који би се можда могли наћи на листи одговорних за масакр, као и да је интерес целокупне јавности да се овај догађај у потпуности расветли, да не постоје никакве непознанице, табуи и заштићене личности. Предложила је да Повереник уважи жалбу, поништи одлуку првостепеног органа и наложи да јој омогући приступ траженој информацији, истичући трошковник за састав жалбе од стране адвоката у износу од 49.500,00 динара. Уз жалбу су приложене копије, између осталог, предметног захтева и ожалбеног решења, као и пуномоћје за заступање.

Поступајући по наведеној жалби, Повереник је исту доставио Основној школи „Х“ у Београду, као првостепеном органу у овој управној ствари и органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на изјашњење.

У одговору на жалбу првостепени орган је у свему остао при наводима из ожалбеног решења, додајући да се сведочанство за ученика у овом случају не може дати без сагласности родитеља, да је школи ускраћена могућност да ступи у контакт са учеником и оцем, а да је мајка одбила да дâ сагласност. У прилогу је доставио, између осталог, копију ожалбеног решења.

Поднеском поднетим путем електронске поште дана 16. 10. 2024. године жалиља је преко пуномоћника ургирала доношење решења у овој управној ствари.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б., преко пуномоћника Б. Б., адвоката из Б., Основној школи „Х“ у Београду поднела захтева за приступ информацијама од јавног значаја од 8. 2. 2024. године којим је од наведеног органа власти тражила да јој достави копију сведочанства за школску 2022/2023. годину ученика К. К., од оца В., а и мајке Г., који је у школској 2022/2023. години похађао седми разред Огледне основне школе „Владислав Рибникар“ у Београду, уз напомену да је, уколико наведени документ не поседује, обавести и упутити на орган власти у чијем поседу се тражена информација налази, као и да јој све информације достави на адресу (...).

Даље је утврђено да је, поступајући по наведеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, првостепени орган ожалбеним

решењем одбио предметни захтев позивајући се на одредбе члана 164. став 1. тачка 13. и члана 184. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања, одредбе члана 90. став 2. тачка 4. Закона о основном образовању и васпитању, члана 7. став 1. Правилника о заштити података о личности донетог у Основној школи „Х“ дел. број (...) од 29. 12. 2022. године, одредбе члана 9. став 1. тачка 5. и члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 2. Закона о заштити података о личности.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је, цитирајући одредбе члана 164. став 1. тачка 13. и члана 184. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања, одредбе члана 90. став 2. тачка 4. Закона о основном образовању и васпитању, члана 7. став 1. Правилника о заштити података о личности, члана 9. став 1. тачка 5. и члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и члана 2. Закона о заштити података о личности, ожалбеним решењем одбио захтев, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари.

Ово стога што је у материји приступа информацијама од јавног значаја Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја *lex specialis* у односу на све друге законе и прописе, којима се ова права ограничавају, па и у односу на одредбе Закона о основама система образовања и васпитања, конкретно члана 164. став 1. тачка 13. и члана 184. став 1. и Правилника о заштити података о личности (члана 7. став 1), на које се првостепени орган позива, а којима је прописано да „неовлашћено присвајање, коришћење и приказивање туђих података представља тежу повреду радне обавезе“, да „установљава обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података из евиденција које води“, као и да „школа може трећим лицима да уступи податке о личности само када је то предвиђено Законом, да би одговорила писаним, образложеним захтевима судова, тужилаштва и других јавних органа који на то имају законско овлашћење“. Даље, првостепени орган је погрешно и када је жалили ускратио приступ траженим информацијама, позивајући се на одредбе члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово из разлога што је првостепени орган, да би ускратио приступ траженим информацијама, обавезан да докаже да је оправдано да то учини ради заштите претежнијих интереса из члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Наиме, поред једног од услова из члана 9. став 1. тачка

5. Закона, да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, неопходно је испуњење и другог услова, да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. При томе, те последице односно разлози за ускраћивање приступа информацијама не могу бити апстрактни и хипотетички, већ морају бити учињени конкретним, јасно препознатљивим у односу на тражене информације, што првостепени орган није учинио у ожалбеном решењу. Првостепени орган, на коме је терет доказивања, у конкретном случају, није пружио доказ о оправданости искључења приступа траженим информацијама, односно није навео на основу којих прописа односно службеног акта заснованог на закону су исте означене као тајни податак, нити који су то разлози односно које би то конкретне последице по интересе заштићене законом наступиле уколико би се јавности и жалиљи учиниле доступним тражене информације, који претежу над интересом за приступ информацијама, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса и ког. С тим у вези, Повереник посебно скреће пажњу на то да би се неки податак означио као тајни податак, за то је неопходно да су испуњени критеријуми прописани Законом о тајним подацима („Службени гласник РС“, број 104/2009) за одређивање неког податка тајним и то по процедури прописаној тим законом, при чему је тешко замисливо да би подаци у сведочанству о стеченом образовању у основној школи могли да спадају у податке такве категорије да би било оправдано означити их неким од степена тајности у складу са наведеним законом. Ови подаци не могу бити ни пословна тајна, јер се Законом о заштити пословне тајне („Службени гласник РС“, број 53/21) штите комерцијални интереси. Овакви подаци евентуално могу бити професионална тајна, с обзиром на то да је у сведочанству основне школе садржан значајан број података о личности. Међутим, имајући у виду да је сведочанство јавна исправа, оно по природи ствари представља информацију од јавног значаја у смислу чл. 2. и 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У ситуацијама када су тражене информације истовремено и подаци о личности, орган јавне власти дужан је да спроведе тест јавног интереса у складу са одредбама чл. 8. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да утврди који интерес је претежнији, интерес јавности да зна тражене информације или интерес заштите приватности лица на које се тражени подаци односе.

Из до сада спроведеног поступка се не виде разлози због којих је првостепени орган вагајући између, с једне стране, интереса јавности да зна тражене информације и, с друге стране, заштите приватности лица на које се те информације односе, дао предност заштити приватности лица позивајући се на члан 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово стога што је, поред једног од услова да се ради о заштити права на приватност, заштити података о личности, заштити права на углед или неког другог права лица на који се тражена информација односи прописаних чланом 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, неопходно испуњење и друга два услова из члана 8. став 1. истог закона тј. потребно је утврдити да би заштита права на приватност приступом траженој информацији била озбиљно повређена и да је у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, интерес заштите права на приватност, односно права личности, лица на које се наведене информације односе претежнији од интереса јавности да зна. Притом, првостепени орган треба да има у виду да уколико након спроведеног теста јавног интереса утврди да у конкретном случају претеже интерес јавности да зна тражене информације сагласност лица на које се подаци односе, односно његових законских заступника није потребна из разлога што услови за изузетке од права на приватност из члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја не морају бити кумулативно испуњени, већ је довољно да је испуњен само један од услова прописан наведеним чланом. С тим у вези, првостепени орган ће у поновном поступку пажљиво размотрити оправданост примене изузетака од права на приватност прописаних чланом 14. ст. наведеног закона којим је прописано да се приватност неког лица у неком конкретном случају може ограничити ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, односно ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације, под условом да, у складу са чланом 8. Закона, интерес права јавности да зна претеже над интересом заштите приватности лица на које се подаци односе. Притом ће првостепени орган пажљиво размотрити све околности конкретног случаја и проценити да ли је оправдано ускратити приступ оваквим информацијама или не, имајући у виду догађај у вези са којим су информације тражене, који је изазвао и изазива дубоко узнемирење јавности; у смислу да ли би објављивање тражених информација допринело расветљавању околности под којим се овај трагични догађај десио или не, при чему је посебно дужан да поштује право на пијетет чланова породице убијене деце и убијеног радника школе, али да има у виду и основна људска права лица на које се тражене информације односе. Након тога ће донети одлуку о томе који интерес је у конкретном

случају претежнији, да ли интерес јавности да зна или интерес заштите права на приватност и права на заштиту података о личности лица на које се тражене информације односе.

На основу свега напред наведеног, и то на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено је као у диспозитиву овог решења, односно поништено је ожалбоно решење и предмет враћен на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења и утврдити све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари, у складу са одредбом члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у вези са одредбама члана 14. истог Закона, вагајући између заштите права на приватност конкретног лица на које се тражене информације односе и права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, спровођењем теста јавног интереса. Такође ће, приликом спровођења теста јавног интереса, имати у виду и наводе жалиље да је утисак да је ускраћивање права на приступ информацији резултат потребе да се заштите неки просветни радници који би се можда могли наћи на листи одговорних за масакр бившег ученика ООШ „Владислав Рибникар“, као и да је интерес целокупне јавности „да се догађај у потпуности расветли и да не постоје никакве непознанице, табуи и заштићене личности“. Осим тога, првостепени орган ће имати у виду и да, уколико утврди да, у конкретном случају, интерес јавности да зна претеже у односу на заштиту приватности лица, сагласност лица на које се тражене информације односе, односно његових законских заступника није потребна.

Решење број: 071-11-5516/2024-03 од 21. 10. 2024. године

8.8. ИНФОРМАЦИЈЕ О ШКОЛСКОМ СВЕДОЧАНСТВУ У ШКОЛСКОЈ 2022/2023. ГОДИНИ ЗА УЧЕНИКА К. К. – II

Приликом доношења одлуке у овој управној ствари Повереник је, пре свега, узео у обзир да су информације тражене у вези са догађајем који је изазвао и изазива врло дубоко узнемирење јавности, због јако тешких и трагичних последица, односно чињенице да су деветоро деце и чувар школе изгубили живот; да су јавности већ учињене доступним бројне информације које се тичу живота малолетног К. К., међу којима су и одређене информације о наставку школовања именованог, након почињеног масакра, те да је, у конкретном случају, реч о личности и догађају од интереса

за јавност, у смислу члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, имајући у виду да постоји висок степен интересовања јавности у вези са конкретним догађајем који је био повод за тражење информације.

Из образложења¹¹:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б., преко пуномоћника Б. Б., адвоката из Б. Основној школи „Х“ у Б. поднела захтева за приступ информацијама од јавног значаја од 8. 2. 2024. године којим је од наведеног органа власти тражила да јој достави копију сведочанства за школску 2022/2023. годину ученика К. К., од оца В. и мајке Г. који је у школској 2022/2023. години похађао седми разред Огледне основне школе „Владислав Рибникар“ у Београду, уз напомену да је, уколико наведени документ не поседује, обавести и упутити на орган власти у чијем поседу се тражена информација налази, као и да јој све информације достави на адресу (...).

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је решењем дел. број: (...) од 21. 2. 2024. године одбио поднети захтев позивајући се на одредбе члана 164. став 1. тачка 13. и члана 184. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања, одредбе члана 90. став 2. тачка 4. Закона о основном образовању и васпитању, члана 7. став 1. Правилника о заштити података о личности донетог у Основној школи „Х“ дел. број (...) од 29. 12. 2022. године, одредбе члана 9. став 1. тачка 5. и члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 2. Закона о заштити података о личности.

Одлучујући по жалби А. А. из Б., изјављеној дана 12. 4. 2024. године, преко пуномоћника Б. Б., адвоката из Б., против тог решења, Повереник је решењем број: 071-11-5516/2024-03 од 21. 10. 2024. године поништио решење Основне школе „Х“ у Београду дел. број: (...) од 21.

11 Решењем Повереника бр. 071-11-17027/2024-03 од 12. 3. 2025. године наложено је Основној школи „Хг“ у Б. да без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана пријема овог решења, А. А. из Б., достави тражене информације, односно копију сведочанства за школску 2022/2023. годину ученика К. К., који је у школској 2022/2023. години похађао седми разред Огледне основне школе „Владислав Рибникар“ у Београду, с тим што ће пре достављања заштитити и учинити недоступним податке о личности, и то: јединствени матични број грађана, број у матичној књизи, ЈОБ, датум, место и државу рођења, успех ученика из појединачних предмета, као и општи успех са којим је ученик завршио седми разред.

2. 2024. године и предмет вратио на поновни поступак. У образложењу наведеног решења Повереник је навео да је Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја *lex specialis* у односу на све друге законе и прописе, којима се ова права ограничавају, па и у односу на одредбе закона и прописа на које се првостепени орган позвао; да је првостепени орган погрешно и када је жалиљи ускратио приступ траженим информацијама, позивајући се на одредбе члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, из разлога што је првостепени орган, да би ускратио приступ траженим информацијама, обавезан да докаже да је оправдано да то учини ради заштите претежнијих интереса из члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер је, поред једног од услова из члана 9. став 1. тачка 5. Закона, да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, неопходно испуњење и другог услова, да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији, при чему те последице односно разлози за ускраћивање приступа информацијама не могу бити апстрактни и хипотетички, већ морају бити учињени конкретним, јасно препознатљивим у односу на тражене информације; да првостепени орган, на коме је терет доказивања није пружио доказ о оправданости искључења приступа траженим информацијама, односно није навео на основу којих прописа односно службеног акта заснованог на закону су исте означене као тајни податак, нити који су то разлози односно које би то конкретне последице по интересе заштићене законом наступиле уколико би се јавности и жалиљи учиниле доступним тражене информације, који претежу над интересом за приступ информацијама, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса и ког. Повереник је посебно скренуо пажњу да је неопходно, да би се неки податак означио као тајни податак, да су испуњени критеријуми прописани Законом о тајним подацима („Службени гласник РС“, број 104/2009) за одређивање неког податка тајним и то по процедури прописаној тим законом и да је тешко замисливо да би подаци у сведочанству о стеченом образовању у основној школи могли да спадају у податке такве категорије да би било оправдано означити их неким од степена тајности у складу са наведеним законом; да ти подаци не могу бити ни пословна тајна, јер се Законом о заштити пословне тајне („Службени гласник РС“, број 53/21) штите комерцијални интереси, као и да евентуално могу бити професионална тајна, с обзиром на то да је у сведочанству

основне школе садржан значајан број података о личности, али да, имајући у виду да је сведочанство јавна исправа, оно по природи ствари представља информацију од јавног значаја у смислу чл. 2. и 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Даље је Повереник у образложењу решења навео и да је орган јавне власти, у ситуацијама када су тражене информације истовремено и подаци о личности, дужан да спроведе тест јавног интереса у складу са одредбама чл. 8. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да утврди који интерес је претежнији, интерес јавности да зна тражене информације или интерес заштите приватности лица на које се тражени подаци односе, а да се из спроведеног поступка не виде разлози због којих је првостепени орган, вагајући између, с једне стране, интереса јавности да зна тражене информације и, с друге стране, заштите приватности лица на које се те информације односе, дао предност заштити приватности лица позивајући се на члан 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, будући да је, поред једног од услова да се ради о заштити права на приватност, заштити података о личности, заштити права на углед или неког другог права лица на који се тражена информација односи прописаних чланом 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, неопходно испуњење и друга два услова из члана 8. став 1. истог закона тј. да је потребно утврдити да би заштита права на приватност приступом траженој информацији била озбиљно повређена и да је у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, интерес заштите права на приватност, односно права личности, лица на које се наведене информације односе претежнији од интереса јавности да зна. Наведеним решењем Повереник је наложио првостепеном органу да поступи по примедбама изнетим у образложењу решења и утврди све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у управној ствари, у складу са одредбом члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у вези са одредбама члана 14. истог закона, пажљиво размотри оправданост примене изузетака од права на приватност прописаних чланом 14. наведеног закона којим је прописано да се приватност неког лица у неком конкретном случају може ограничити ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, односно ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације, под условом да, у складу са чланом 8. закона интерес права јавности да зна претеже над интересом заштите приватности лица на које се подаци односе, посебно да пажљиво размотри све околности конкретног случаја и процени да ли је оправдано ускратити приступ оваквим информацијама или не, имајући у виду догађај у вези са којим су информације тражене, који је изазвао и изазива дубоко узне-

мирење јавности, у смислу да ли би објављивање тражених информација допринело расветљавању околности под којим се овај трагични догађај десио или не, поштујући притом и право на пијетет чланова породице убијене деце и убијеног радника школе, али да има у виду и основна људска права лица на које се тражене информације односе, да приликом спровођења теста јавног интереса има у виду и наводе жалиље да је утисак да је ускраћивање права на приступ информацији резултат потребе да се заштите неки просветни радници који би се можда могли наћи на листи одговорних за масакр бившег ученика ООШ „Владислав Рибникар“, као и да је интерес целокупне јавности „да се догађај у потпуности расветли и да не постоје никакве непознанице, табуи и заштићене личности“, као и да има у виду и да, уколико утврди да у конкретном случају интерес јавности да зна претеже у односу на заштиту приватности лица, сагласност лица на које се тражене информације односе, односно његових законских заступника није потребна, из разлога што услови за изузетке од права на приватност из члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја не морају бити кумулативно испуњени, већ је довољно да је испуњен само један од услова прописан наведеним чланом.

Одлучујући у поновном поступку, првостепени орган је у акту дел. број: (...) од 12. 11. 2024. године навео да је ученик К. К. у Основној школи „Х“ завршио основно образовање.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

(...)

Имајући у виду да је поднетим захтевом жалиља тражила информације ближе наведене у ставу I диспозитива овог решења, садржину одговора који је жалиљи достављен од стране органа власти, наводе жалбе, одговор на жалбу и цитиране законске одредбе, Повереник налази да орган власти, без обзира на достављени одговор од 12. 11. 2024. године, није поступио по захтеву жалиље у складу са цитираним одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је жалиљи доставио копију траженог документа, нити је донео решење о одбијању поднетог захтева. Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана, односно да је неспорно право жалиље на тражене информације у смислу цитираног члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да нема сметњи да јој се исте учине доступним на начин како је то нало-

жено ставом I диспозитива овог решења, што је у складу са одредбом члана 12. закона, којом је предвиђена могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ, јер би чињење доступним тих података било у супротности са Законом о заштити података о личности.

Наиме, приликом доношења одлуке у овој управној ствари Повереник је, пре свега, имао у виду да су информације тражене у вези са догађајем који је изазвао и изазива врло дубоко узнемирење јавности, због јако тешких и трагичних последица, односно чињенице да су деветоро деце и чувар школе изгубили живот; да су јавности већ учињене доступним бројне информације у вези са животом малолетног К. К., међу којима су и одређене информације у вези с наставком школовања именованог, након почињеног масакра (<https://.../> од 8. 10. 2024. године, <https://.../> од 8. 10. 2024.године [https:// .../](https://.../)), те да је, у конкретном случају, реч о личности и догађају од интереса за јавност у смислу члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, имајући у виду да постоји висок степен интересовања јавности у вези са конкретним догађајем који је био повод за тражење информације.

Даље, полазећи од наведеног, као и чињенице да је чланом 85. став 1. Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 27/2018 – др. закон, 6/2020, 129/2021 и 92/2023) прописано, између осталог, да за теже повреде обавеза ученика школа води васпитно-дисциплински поступак, Повереник је, вагајући између интереса јавности да зна одређене информације које су садржане у траженом сведочанству и интереса заштите приватности лица на које се исте односе, у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, нашао да је, у конкретном случају, изразито појачан интерес јавности да зна информацију о томе да ли је владање малолетног К. К. на крају седмог разреда, након учињеног масакра и вођења васпитно-дисциплинског поступка, који је школа по закону била у обавези да води, правилно вредновано и адекватно оцењен, чиме се истовремено врши и контрола законитости рада школе. Такође, како је чланом 5. став 1. Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 – др. закон, 129/2021 и 92/2023) прописано да је основно образовање и васпитање обавезно, чланом 90. став 1. истог закона прописано да школа издаје јавне исправе, а ставом 2. тачка 4. истог члана да је јавна исправа, у смислу наведеног закона, сведочанство о сваком завршеном разреду другог циклуса, то по оцени Повереника постоји интерес

јавности да зна и да ли је, у конкретном случају, независно од почињеног дела, који је неспорно незапамћен у нашем друштву и који је имао и има тешке и дубоко трагичне последице, испоштовано право детета на основно образовање које је по закону обавезно, односно да ли му исто није ускраћено, што такође представља један вид контроле законитости рада школе.

С друге стране, неспорно је да тражени документ садржи и податке о личности малолетног К. К. чија би доступност представљала обраду података о личности супротно Закону о заштити података о личности, због чега се исти не могу учинити доступним жалили и јавности као информација од јавног значаја, па је у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја оправдано ускратити приступ овим подацима. Управо се наведеним разлозима руководио и Повереник доносећи одлуку као у ставу I диспозитива решења, имајући у виду да подаци о успеху који је именовани малолетник постигао у седмом разреду из појединачних предмета, као и општи успех којим је завршио седми разред, које сведочанство садржи, нису у вези са конкретним догађајем и ни на који начин не могу да утичу да се, како то жалиља наводи у жалби, открију узроци злочина, пронађу одговорна лица и цео случај расветли из сваког угла. С друге стране, чињењем доступним јавности информација о закљученим оценама из појединачних предмета и општем успеху којим је именовани завршио седми разред ни на који начин се не контролише законитост рада школе, који је један од битних разлога којима се Повереник руководио у конкретном случају када је донео одлуку као у ставу I диспозитива овог решења. Ово стога што закључена оцена која је унета у сведочанство представља просек свих оцена које је ученик добио у току школске године из одређеног предмета, а из истог се не може утврдити да ли је закључена оцена правилно изведена или је евентуално било неких пропуста. Наведено поступање је у складу и са чланом 89. Закона о заштити података о личности којим је прописано да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом, као и са чланом 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Осим тога, информације као што су ЈОБ, ЈМБГ, датум и место рођења и сл. не треба учинити доступним јавности због начела минимизације података о личности (члан 5. став 1. тачка 3. Закона о заштити података о личности), које је једно од основних начела обраде података.

Приликом одлучивања Повереник је ценио и остале наводе жалиље и првостепеног органа, али је нашао да, с обзиром на напред изнето, нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, па их није посебно образлагао.

Решење број: 071-11-17027/2024-03 од 12. 3. 2025. године

8.9. ИНФОРМАЦИЈЕ О КРИВИЧНИМ ПОСТУПЦИМА ПРОТИВ НАВОДНИХ РОЂАКА НАВОДНОГ ВОЂЕ КАВАЧКОГ КЛАНА

Приликом одлучивања Повереник је имао у виду навод жалиоца да постоје индиције да се лица на која се односе тражене информације представљају као рођаци наводног вође Кавачког клана, а која су својим понашањем дала повод за тражење информације, у смислу члана 14. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Најпре јер се то не може закључити из списка предмета, као ни из претраге лица наведених у захтеву преко интернет претраживача Гугл, како је то утврдио првостепени орган. Поред наведеног, у списима предмета се не налази било какав доказ о томе да су тражене информације у вези са евентуалним деловањем Кавачког клана, односно да се ради о догађају од интереса за јавност, те самим тим Повереник налази да у списима предмета не постоје докази који би у конкретном случају оправдавали примену изузетака од права на приватност из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у корист права јавности да зна.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списка предмета донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац 16. 11. 2023. године, електронском поштом, поднео Трећем основном јавном тужилаштву у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио да му поменути орган електронском поштом достави информације, односно: копије списка предмета Трећег основног јавног тужилаштва у Београду КТ бр. (...) – КЕО бр. (...), вођен против окр. А. А., са подацима ближе наведеним у захтеву, због кривичног дела Угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. Кривичног законика Републике Србије, у којем је примењен опортунитет (тачка 1. захтева) и копије списка предмета Трећег основног јавног тужилаштва у

Београду КТ бр. (...), вођен против окр. Б. А., са подацима ближе наведеним у захтеву, због кривичног дела Крађа из члана 203. Кривичног законика Републике Србије, на штету Лукоил Србија ДОО Београд, у којем је одбачена кривична пријава (тачка 2. захтева). У захтеву је навео да у конкретном случају нема места искључењу и ограничењу права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, у смислу чл. 8. и 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а нарочито из разлога што су поступци вођени против именованих правноснажно окончани. Такође је навео да су именовани лица која су својим понашањем дала повода за тражење информације, у смислу члана 14. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, имајући у виду да се представљају као рођаци В. А., према извештајима медија, наводног вође Кавачког клана и организоване криминалне групе Врачарци.

Даље је утврђено да је поступајући по наведеном захтеву жалиоца првостепени орган ожалбеним решењем исти одбио као неоснован, с позивом на члан 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У образложењу ожалбеног решења је, између осталог, навео: да је разматрајући предметни захтев првостепени орган утврдио да би давањем тражених информација било повређено право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражене информације односе; да је приликом разматрања предметног захтева имао у виду чињеницу да се жалилац поводом тражених информација већ обраћао првостепеном органу и то електронским путем дана 30. 8. 2023. године, а којом приликом жалилац није доставио ниједан доказ којим би се на неспоран начин могло утврдити да лице које је наведено у захтеву улази у круг лица наведених у члану 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја; да је водећи рачуна о заштити података о личности, праву на углед и другом праву лица на које се тражене информације лично односе и узимајући у обзир садржину предметног захтева, извршио претрагу лица ближе наведених у захтеву преко интернет претраживача Google и утврдио да се имена и презимена тих лица не појављују на интернет страницама, нити се иста доводе у везу са „В. А., наводним вођом Кавачког клана и организоване групе Врачарци“; да жалилац није навео релевантне податке на основу којих би се могло утврдити да лица наведена у захтеву улазе у круг лица из одредбе члана 14. став 1. тач. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, нити постоје други релевантни подаци на основу којих би се могло закључити да лица из предметног захтева представљају лица која су својим понашањем дала повода за тражење информација сходно одредби члана 14. став 1. тачка 3. поменутог закона, те је нејасно на основу којих чињеница је жалилац

засновао своја сазнања да су наведена лица својим понашањем дала повода за тражење информација; као и да имајући у виду наведено, да жалилац није доставио доказ о прибављеном пристанку лица чији су подаци о личности наведени у захтеву, а који пристанак је неопходан услов за давање конкретних информација, при чему не постоје, нити су од стране жалиоца достављени докази на основу којих би се утврдило да поменута лица улазе у круг лица наведених у члану 14. став 1. тач. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, налази да је предметни захтев морао бити одбијен, јер би давањем свих тражених информација било повређено правно на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражене информације односе.

(...)

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио да му се доставе копије списка предмета Трећег основног јавног тужилаштва у Београду КТ (...) – КЕО бр. (...) вођен против окр. А. А., са подацима ближе наведеним у захтеву, због кривичног дела Угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. Кривичног законика Републике Србије и копије списка предмета Трећег основног јавног тужилаштва у Београду КТ бр. (...), вођен против окр. Б. А., са подацима ближе наведеним у захтеву, због кривичног дела Крађа из члана 203. Кривичног законика Републике Србије, односно самим тим све информације садржане у документима у списима тих предмета, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца, позивајући се при томе на одредбе члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово стога што се ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност свих информација садржаних у ближе наведеним предметима не може бити општег карактера, јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност, односно на заштиту података о личности лица на које се те информације односе.

Повереник је разматрао околности конкретног случаја са становишта могуће примене изузетака од заштите права на приватност узимајући у обзир чињенично стање у списима предмета, те је закључио

да не постоје разлози који би у конкретном случају оправдавали примену изузетака од права на приватност из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у корист права јавности да зна. Ово стога што се у ситуацији када нема изричитог пристанка лица чији се подаци обрађују, а у одсуству доказа да се тражене информације односе на евентуалне незаконитости у раду првостепеног органа или прекорачења овлашћења, односно да се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, интерес заштите права на приватност и заштите података о личности као претежнији у односу на интерес јавности да зна не доводи се у питање. Заузети став произилази из природе права на заштиту података о личности, као гаранције правне сигурности грађана да ће се њихови подаци о личности користити само у сврхе за које се прикупљају и обрађују и да се обрађени подаци о личности неће давати трећим лицима, сем изузетно како је прописано чланом 42. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006 и 115/2021).

Приликом одлучивања Повереник је имао у виду навод жалиоца да постоје индиције да се лица на које се односе тражене информације представљају као рођаци наводног вође Кавачког клана В. А., а која су својим понашањем дала повод за тражење информације, у смислу члана 14. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али исти није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што се наведено не може закључити из списка предмета, као нити из претраге лица ближе наведених у захтеву преко интернет претраживача Google, како је то утврдио првостепени орган. Поред наведеног, у списима предмета се не налази било какав доказ о томе да су тражене информације у вези са евентуалним деловањем Кавачког клана, односно да се ради о догађају од интереса за јавност, те самим тим Повереник налази да у списима предмета не постоје докази који би у конкретном случају оправдавали примену изузетака од права на приватност из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у корист права јавности да зна.

Приликом одлучивања Повереник је имао у виду околност да се жалилац у својој жалби позвао на одредбе члана 12. и члана 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно члана 89. Закона о заштити података о личности, али је нашао да у конкретном случају примена наведених одредби није могућа. Ово најпре стога што жалилац поднетим захтевом није тражио да му се доставе копије докумената садржаних у траженим списима предмета у анонимизованом облику, а при томе, чак и да јесте, на основу података датих у самом захтеву се може одредити о којим лицима је реч, те би последично, и уз заштиту њихових података о личности, несум-

њиво дошло до повреде њихових права на приватност, па самим тим у конкретном случају не постоје услови за издвајање информација, у смислу члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као ни услови за постизање законског баланса између права јавности да зна и заштите приватности, у смислу члана 14. став 2. наведеног закона.

Даље, код остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја треба имати у виду да, иако орган поступа по појединачном захтеву, његово поступање има значај за јавност уопште, што значи да информације добијене по овом основу припадају целокупној јавности, а не само тражиоцу. Другим речима, када се једном одређени документ у поседу органа власти учини доступним, у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, то значи да се он увек мора доставити и сваком будућем тражиоцу, без обзира на то ко је подносилац захтева (физичко лице, медији и др.). С тим у вези, чињење доступним података о личности одређених лица у својству информације од јавног значаја озбиљно би повредило право на приватност тих лица и право на заштиту података о њиховој личности, што додатно говори у прилог томе да такве информације не могу бити општег карактера. Осим тога, сврха и дух Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја је да широј јавности буду доступне информације које су од значаја за неку већу друштвену групу и ширу заједницу, а не да се њиме остварују појединачни, лични интереси.

Оваквом одлуком се не доводи у питање остваривање права жалиоца да по другом основу, односно у другом поступку прибави тражене податке, уколико су за то испуњени законом прописани услови, али не као информацију од јавног значаја по основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Стога, Повереник налази да је, у конкретном случају, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, интерес заштите података о личности и права на приватност лица на које се наведене информације односе претежнији од интереса јавности да зна, у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па је, поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и члана 170. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења¹².

Решење бр. 071-11-17859/2023-03 од 17. 9. 2024. године

12 Жалба против решења којим је одбијен захтев за приступ информацијама је одбијена.

8.10. ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ СА МИНИСТРОВИМ СТИЦАЊЕМ ПРАВА СВОЈИНЕ НА НЕПОКРЕТНОСТИ

Како је заштита података о личности елемент права на приватност, то у ситуацији када информације од јавног значаја истовремено представљају и податке о личности, а орган јавне власти врши обраду података о личности у сврху остваривања оправданог интереса јавности да зна, примењују се одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у конкретном случају став 1. тачка 2. тог члана, с обзиром на то да су наведене информације у вези са стицањем права својине на одређеној непокретности А. А., која је министар у Влади Републике Србије, односно јавни функционер, те је, у конкретном случају, испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у вези са чланом 8. став 1. Закона да се наведене информације учине доступним јавности, с обзиром на то да је обим приватности јавних функционера ужи у односу на тзв. обичне грађане. Самим тим у односу на информације у вези са стицањем права својине на одређеној непокретности јавног функционера, који је у складу са законом дужан да Агенцији за спречавање корупције доставља извештај о својој имовини и приходима, постоји јак интерес јавности да зна, те у том смислу пристанак лица на које се те информације односе није ни потребан, с обзиром на то да услови за изузетак од права на приватност из члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја нису кумулативно постављени.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља 12. 7. 2024. године, електронском поштом, поднела Основном суду у Н. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, заведен у том органу 15. 7. 2024. године. Захтевом је тражила да јој се електронском поштом или поштом доставе копије докумената који садрже тражене информације, односно извод из електронске евиденције купопродајних уговора (број предмета, уговорне стране, датум закључења, предмет и вредност уговора, назнака у ком су суду или код ког нотара су оверени), за период од почетка 2010. године до дана подношења захтева, а где се као једна уговорна страна појављује А. А., Б. А., В. А. и Г. А., са подацима ближе наведеним у захтеву. Такође је тражила да јој поменути орган власти достави копије поменутих уговора, уколико се налазе у архиви

тог органа, као и копију документације која се односи на предмет оставинске расправе, уколико се неко од поменутих лица појављује у таквом поступку.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је орган власти, поступајући по предметном захтеву, доставио жалиљи одговор Су VIII- (...) од 22. 7. 2024. године, којим је обавестио: да је провером кроз Централни систем промета непокретности, који се води од 2011. године, утврђено да се лица Б. А. и Г. А. не налазе у евиденцији овере потписа; да А. А. има закључен уговор пред јавним бележником (...) под бројем ОПУ (...) /17, а лице В. А. има закључен уговор о поклону оверен од стране Основног суда у Н. под бројем Ов (...) /2013 и анекс тог уговора оверен под бројем Ов (...) /2013; да је лице Г. А. странка у оставинском поступку број О (...) /15 у својству наследника, као и да јој поводом наведеног доставља документацију са анонимизованим подацима у складу са Правилником о замени и изостављању (псеудонимизација и анонимизација података у судским одлукама и другим писменима Основног суда у Н. посл. бр. Су I-1-16/2017 од 30. 3. 2017. године).

Такође је увидом у списе предмета утврђено да се жалиља органу власти обратила поднеском од 6. 8. 2024. године, насловљеним као „Упит у вези са одговором на захтев“, у ком је навела: да је примила тражену документацију 22. 7. 2024. године; да су, међутим, у већини документације која јој је прослеђена подаци сакривени, што је разумљиво за већину лица за које су тражени подаци; као и да моли да се „скине тајност“ са закљученог уговора пред јавним бележником (...) под бројем ОПУ (...) /17, у односу на лице А. А., имајући у виду да се ради о јавном функционеру на министарској позицији. Тражила је да орган власти размотри њену примедбу и пошаље јој одговор у што краћем року.

Поступајући по наведеном поднеску орган власти је актом VIII-42-65/24 од 16. 8. 2024. године обавестио жалиљу, између осталог, да не постоји могућност да јој достави тражену документацију без анонимизације података о личности.

Увидом у копију извода из Централног регистра – потврда за уговор бр. ОПУ (...) /17, која је жалиљи достављена у прилогу одговора органа власти од 22. 7. 2024. године, утврђено је да су у истој заштићени и учињени недоступним следећи подаци: структура непокретности, површина стана, јединица мере, општина, место, улица, спрат, стан, катастарска општина, број катастарске парцеле, име, презиме, ЈМБГ и број личне карте/пасоша купца, матични број и назив продавца и предметна непокретност.

(...)

Имајући у виду да је жалиља поднетим захтевом тражила, између осталог, извод из електронске евиденције купопродајних уговора, за

период од почетка 2010. године до дана подношења захтева, а где се као једна уговорна страна појављује А. А., садржину одговора који је жалиљи достављен од стране органа власти и копије извода из Централног регистра – потврда за уговор бр. ОПУ (...) /17, који је жалиљи достављен у анонимизованом облику поводом тог дела њеног захтева, као и наводе жалбе и одговора на жалбу, крећући се у границама жалбених навода, Повереник налази да орган власти по захтеву жалиље у наведеном делу није поступио у целости у складу са наведеним одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је жалиљи доставио копију извода из Централног регистра – потврда за уговор бр. ОПУ (...) /17, у којој је неосновано заштитио, односно учинио недоступним податке о структури непокретности, површини стана, јединици мере, општини и месту, катастарској општини, имену и презимену купца и матичном броју и називу продавца, док је основано заштитио, односно учинио недоступним остале податке у поменутом документу.

Ово најпре стога што је у конкретној управној ствари неопходно имати у виду да је Законом о спречавању корупције („Службени гласник РС“, бр. 35/2019, 88/2019, 11/2021 – аутентично тумачење, 94/2021 и 14/2022) прописано, између осталог, да јавни функционер подноси, у року од 30 дана од дана избора, постављења или именовања, Агенцији извештај о својој имовини и приходима (члан 68. став 1); да ако се имовина или приходи јавног функционера битно промене у претходној години, јавни функционер подноси Агенцији Извештај према стању на дан 31. децембра претходне године, а најкасније до истека рока за подношење годишње пореске пријаве за утврђивање пореза на доходак грађана (члан 69. став 1); да Извештај садржи податке о имовини и приходима јавног функционера, између осталог и име и презиме, јавну функцију и право својине или право закупа на непокретностима, да извештај садржи и датум и место његовог сачињавања и потпис јавног функционера који га подноси, да се у Извештају наводе имовина и приходи у земљи и у иностранству и да се Извештај подноси на обрасцу и на начин који прописује Агенција (члан 71), да Агенција сачињава и води Регистар имовине и прихода јавних функционера, који садрже податке из Извештаја (члан 72. став 1), да су подаци који су јавно доступни из Регистра имовине и прихода јавних функционера, између осталог, право својине или право закупа на непокретности, изузев адресе на којој се непокретност налази (члан 73. став 1), као и да Агенција проверава тачност и потпуност података у Извештају, као и благовременост достављања Извештаја, према годишњем плану провере који доноси директор (члан 75. став 1). Дакле, ради се о јавно доступним подацима, при чему је неспоран интерес јавности да зна да ли се ти подаци уносе у Регистар имовине

и прихода јавних функционера у складу са достављеним Извештајима, односно у складу са подацима из уговора, односно других исправа које представљају правни основ стицања права својине на непокретности-ма у својини јавних функционера.

Даље, предметни захтев поднет је на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који закон представља правни основ органу јавне власти за предузимање свих радњи обраде података о личности у функцији остваривања оправданог интереса јавности да зна. Како је заштита података о личности елемент права на приватност, то у ситуацији када информације од јавног значаја истовремено представљају и податке о личности, а орган јавне власти врши обраду података о личности у сврху остваривања оправданог интереса јавности да зна, примењују се одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у конкретном случају став 1. тачка 2. тог члана, с обзиром на то да су наведене информације у вези са стицањем права својине на одређеној непокретности А. А., која је министар (...) у Влади Републике Србије, односно јавни функционер, те је, у конкретном случају, испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у вези са чланом 8. став 1. Закона да се наведене информације учине доступним јавности, с обзиром на то да је обим приватности јавних функционера ужи у односу на тзв. обичне грађане. Самим тим у односу на информације у вези са стицањем права својине на одређеној непокретности јавног функционера, који је у складу са законом дужан да Агенцији за спречавање корупције доставља извештај о својој имовини и приходима, постоји јак интерес јавности да зна, те у том смислу пристанак лица на које се те информације односе није ни потребан, с обзиром на то да услови за изузетак од права на приватност из члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја нису кумулативно постављени.

Међутим, при наведеном се мора имати у виду чињеница да се у документима у којима су садржане информације у вези са стицањем права својине јавних функционера на одређеној непокретности садржане и информације које не би требало да буду доступне јавности и које саме по себи нису од значаја за проверу законитости органа власти у поступку вођења Регистра имовине и прихода јавних функционера, а то су, у конкретном случају, ЈМБГ, број личне карте / пасоша, адреса непокретности, као и сваки други податак на основу ког би адреса, односно локација на којој се непокретност налази (кат. парцела) могла бити одређена или одредива укрштањем података са већ доступним јавним подацима (нпр. подаци из апликације KnWeb). Ово стога што би чињење доступним јавности таквих података било супротно Закону о заштити података о личности, при чему би нарочито

чињење доступним информације о томе на којој се адреси налази предметна непокретност озбиљно угрозило приватност и безбедност лица на које се информације односе, у конкретном случају А. А., министра (...) у Влади Републике Србије. У прилог томе говори и чињеница да је чланом 73. став 1. Закона о спречавању корупције прописано да су подаци који су јавно доступни из Регистра имовине и прихода јавних функционера, између осталог, право својине или право закупа на непокретности, изузев адресе на којој се непокретност налази.

Стога Повереник налази да је орган власти био дужан да у овом случају примени институт издвајања информација, прописан чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да жалиљи и јавности учини доступним податке о структури непокретности, површини стана, јединици мере, општини и месту, катастарској општини, матичном броју и називу продавца и имену и презимену купца, и на тај начин истовремено омогући контролу тих података са јавно доступним подацима. Наиме, претрагом извештаја о имовини и приходима јавних функционера, доступној на интернет презентацији Агенције за спречавање корупције, утврђено је да је за А. А., министра (...) Владе Републике Србије, наведено, између осталог, да поседује једноипособан стан, површине 44,52 м², са власничким уделом 1/1, као и да је као основ стицања наведена куповина. Такво поступање је у складу са чланом 89. Закона о заштити података о личности којим је прописано да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом. Наведено је у складу и са чланом 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је прописано да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Стога је Повереник у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, крећући се у границама жалбеног захтева, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, наставши да је жалба у наведеном делу основана, односно да је неспорно право жалиље да јој се део информација које су учињене недоступним у копији извода из Централног регистра – потврда за уговор бр. ОПУ (...) /17, односно подаци о

структури непокретности, површини стана, јединици мере, општини и месту, катастарској општини, имену и презимену купца и матичном броју и називу продавца, учине доступним у складу са цитираном одредбом члана 5. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на начин како је то наложено ставом I диспозитива овог решења, што је у складу са одредбом члана 12. истог Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би се њиховом доступношћу, у својству информације од јавног значаја, повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се информације односе.

Решење бр. 071-11-11429/2024-03 од 15. 11. 2024. године

8.11. ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА РЕШАВАЊЕ У УПРАВНИМ СТВАРИМА

Решење којим је порески службеник овлашћен да решава у управним стварима из делокруга филијале треба да буде доступно јавности, јер тај порески службеник обавља послове из делокруга рада органа јавне власти, тј. одлучује у управним стварима и за свој рад прима зараду из јавних средстава, па не може имати исти степен заштите приватности као и тзв. обични грађани, па су, у конкретном случају, испуњени услови из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за изузетак од права на приватност.

Такође, како су захтевом тражене информације, односно документ којим се утврђује обим овлашћења, управне радње и одлуке које је директор филијале Пореске управе овлашћен да доноси, то се несумњиво ради о информацијама које су садржане у одређеном документу, у поседу органа власти, које су у вези са радом тог органа и односе се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна и оне јесу информације од јавног значаја, односно испуњени су сви услови из цитираног члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који морају бити испуњени да би се информација сматрала информацијом од јавног значаја.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац, дана 23. 10. 2024. године, поднео Министарству финансија Републике Србије, Пореској управи – Централа у Београду – Земун захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења¹³.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је, поступајући по предметном захтеву, првостепени орган ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се у образложењу решења на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи, између осталог, да имајући у виду да је наведеним захтевом тражена достава података, односно решења број: 000-119-00-00534/2023 од 17. 2. 2023. године којим се овлашћује директор Филијале Б П., порески службеник Б. Б. да решава у управним стварима из делокруга Филијале, а да при томе ниједан од законских услова није задовољен да би приступ траженим информацијама био омогућен, да лице није на то пристало, да није у питању носилац државних или политичких функција, нити је то лице својим понашањем дало повода за тражење информација, донета је одлука као у диспозитиву решења; да објављивањем тражене информације било би повређено право наведеног лица на приватност, доведена у питање његова безбедност и његов интегритет; да Пореска управа мора да обезбеди својим пореским службеницима безбедност и омогући да свој посао обављају у складу са законом, одговорно, непристрасно и без утицаја јавности, посебно без икакве бојазни да ће њихово поступање, у складу са наведеним, бити предмет објављивања; да интересовање тражиоца за податке у вези с именом и презименом лица које својим понашањем није дало повода за тражење информација, оставља простор за тумачење разлога за објављивање тражених информација; да разматрајући поднети захтев за приступ информацијама од јавног значаја, природу тражених информација, као и ценећи околности од значаја за утврђивање постојања, односно непостојања оправданог интереса јавности да зна, донета је одлука као у диспозитиву решења.

(...)

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалбе и одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази

13 Решењем Повереника бр. 071-11-17028/2024-03 од 7. 4. 2025. године поништено је решење Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе, Сектора за порескоправне послове и координацију, број: (...) од 5. 11. 2024. године и наложено Министарству да без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана пријема овог решења, А. А. из Б. достави копију решења Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе број: (...) од 17. 2. 2023. године којим се овлашћује директор Филијале П., Б. Б. да решава у управним стварима из делокруга Филијале.

да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев жалиоца позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја са образложењем да ниједан од законских услова није задовољен да би приступ траженим информацијама био омогућен, да лице није на то пристало, да није у питању носилац државних или политичких функција, нити је то лице својим понашањем дало повода за тражење информација; да објављивањем тражене информације било би повређено право наведеног лица на приватност, доведена у питање његова безбедност и његов интегритет, као и да интересовање тражиоца за податке у вези с именом и презименом лица које својим понашањем није дало повода за тражење информација оставља простор за тумачење разлога за објављивање тражених информација и да разматрајући поднети захтев за приступ информацијама од јавног значаја, природу тражених информација, као и ценећи околности од значаја за утврђивање постојања, односно непостојања оправданог интереса јавности да зна, донета је одлука као у диспозитиву решења.

Ово најпре из разлога што се, у конкретном случају, обрада и достављање тражених података врши у сврху приступа истима на основу и под условима прописаним Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па се у ситуацијама када су лични подаци истовремено и информације од јавног значаја, примењују одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у овом случају став 1. тачка 2. тог члана. Наиме, како је предметним захтевом жалилац тражио одређено решење којим је порески службеник овлашћен да решава у управним стварима из делокруга Филијале, то исто може бити доступно жалиоцу, односно јавности, јер поменуто лице, директор филијале Пореске управе, за свој рад прима зараду из јавних средстава, те не може имати исти степен заштите приватности као и тзв. обични грађани, те су, у конкретном случају, испуњени услови из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Из тог разлога постоји оправдан интерес јавности да зна тражене информације, те у том смислу пристанак тог лица није ни потребан, с обзиром на то да услови за изузетак од права на приватност из члана 14. став 1. Закона нису кумулативно постављени.

Такође, како су захтевом тражене информације, односно документ којим се утврђује обим овлашћења, управне радње и одлуке које је директор филијале Пореске управе овлашћен да доноси, то се несумњиво ради о информацијама које су садржане у одређеном документу, у поседу органа власти, које су у вези са радом тог органа и односе се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна и дакле исте јесу информације од јавног значаја односно испуњени

су сви услови из цитираног члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који морају бити испуњени да би се информација сматрала информацијом од јавног значаја, а према одредбама члана 4. Закона оправдан интерес тражиоца увек постоји, осим ако орган власти не докаже супротно, а што првостепени орган у конкретном случају није учинио, те жалилац, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се тражене информације учине доступним.

На основу наведеног, а како не постоје разлози за искључење права на приступ траженим информацијама који су предвиђени овим законом, то је Повереник поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана.

Решење бр. 071-11-17028/2024-03 од 7. 4. 2025. године

8.12. НЕДОСТАТАК ОСНОВА ЗА ПОКРЕТАЊЕ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА ПРОТИВ ЈАВНОГ ФУНКЦИОНЕРА ЗБОГ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛНЕ СЛОБОДЕ

Повереник налази да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао (право на приватност из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја), из разлога што се, у конкретном случају, ради о догађају од интереса за јавност, о коме су извештавали бројни медији преносећи и одређена сведочења, при чему је у овом предмету реч о информацијама које говоре о законитости рада и поступању органа јавне власти, у конкретном случају Вишег јавног тужилаштва у А., односно државног органа који гони учиниоце кривичних и других кажњивих дела и врши друге надлежности којима се штити јавни интерес одређен законом, те је неспоран интерес јавности да зна да ли запослени у том органу власти савесно и законито обављају свој рад, посебно у конкретном случају у коме је предмет формиран поводом навода да је више женских лица, чак и малолетних, било подвођено од стране, у моменту подношења захтева, јавног функционера А. А. Наиме, имајући у виду да се предметним захтевом тражи копија службене белешке јавног тужиоца, која би, сходно Правилнику о управи у јавним тужилаштвима, требало да садржи опис поступања

у предмету и предузетих радњи, правну оцену утврђеног чињеничног стања и правни основ за одустанак од кривичног гоњења, постоји јак интерес јавности да зна да ли је тужилаштво поступало законито приликом утврђивања постојања основа сумње за покретање кривичног поступка за кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности, посебно имајући у виду да свако има право да га надлежни судови и други државни органи јавне власти Републике Србије ефикасно штите од свих облика дискриминације, односно полног узнемиравања (члан 3. Закона о забрани дискриминације).

Из образложења¹⁴:

Решењем првостепеног органа, Вишег јавног тужилаштва у А. број ПИ. (...) од 13. 2. 2024. године, одбијен је захтев Б. Б., новинарке (...) за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја којима располаже Више јавно тужилаштво у А.

Против наведеног решења Б. Б., новинарка (...) изјавила је дана 14. 2. 2024. године жалбу Поверенику у којој је, између осталог, навела да је предметним захтевом тражила копију службене белешке у којој је поступајући тужилац образложио због чега је одлучио да не покрене поступак против јавног функционера А. А., у којој би требало и да су наведени сви кораци које је јавни тужилац предузео у конкретном случају, додајући да је несумњиво да у конкретном случају постоји оправдано интересовање јавности, а да је тужилац био дужан да објасни шта је све предузео како би утврдио истину. У прилогу је доставила копије предметног захтева и ожалбеног решења.

Поступајући по жалби, Повереник је дописом од 22. 2. 2024. године исту доставио Вишем јавном тужилашству у А., као првостепеном органу и органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ради изјашњења.

14 Решењем Повереника бр. 071-11-2589/2024-03 од 9. 12. 2024. године поништено је решење Вишег јавног тужилаштва у А. број ПИ. (...) од 13. 2. 2024. године и наложено Вишем јавном тужилашству у А. да без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана пријема тог решења достави новинарки копију службене белешке тужиоца у случају о коме су 27. 8. 2021. године, медији пренели да је Више јавно тужилаштво у А. утврдило да „за сада нема основа за покретање кривичног поступка“ због наведеног подвођења жена у Б., с тим што ће пре достављања заштитити и учинити недоступним податке о личности, као што су: имена и презимена свих лица осим службених, адресне податке, бројеве телефона, лични матични број грађана, датум рођења, име родитеља и др., као и сваки други податак на основу ког би идентитет физичког лица био одређен или одредив, уколико су садржани у том документу.

У одговору на жалбу од 27. 2. 2024. године првостепени орган је у свему остао при наводима из ожалбеног решења, између осталог, додајући да је на сајту Апелационог јавног тужилаштва у А., као и у готово свим медијима, објављено саопштење за јавност у коме је наведено да одлука јавног тужилаштва, у форми службене белешке нема својство пресуђене ствари и да сваки грађанин, укључујући и лица које су евентуалне жртве подвођења у Б., могу поднети тужилаштву кривичну пријаву против одређених лица за одређено кривично дело у конкретном случају, као и да сматра да би евентуално подношење нових кривичних пријава било онемогућено објављивањем прикупљених података и имало негативан утицај на сам ток евентуалног поступка.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља дана 13. 2. 2024. године поднела Вишем јавном тужилаштву у А. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила информације ближе наведене у ставу II диспозитива решења.

Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем одбио предметни захтев жалиље, позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја наводећи, између осталог, у образложењу решења: да захтев тражиоца за достављање јавно тужилачке одлуке у форми службене белешке, без навођења информације од јавног значаја која се у траженом документу налази, представља захтев за достављање документа, а не захтев да се учини доступним одређена информација; да одлука Вишег јавног тужилаштва у А. донета у форми службене белешке у себи садржи више десетина службених белешки о обавештењима примљеним од грађана, те да би се чињењем доступним наведених информација могло озбиљно угрозити право на приватност тих лица, при чему нису испуњени услови за примену изузетака од члана 14. Закона; да сматра да је интерес заштите права на приватност лица, у конкретном случају, претежнији над интересом тражиоца информације, посебно јер се ради и о лицима која обављају јавне послове, због чега постоји могућност да би пружање тражених информација довело до повреде не само права на приватност тих лица, већ и права на углед и других личних права, додајући и да је јавност обавештена о исходу поступка, као и о мерама и радњама које су предузете у поступку у саопштењу за јавност које је објављено на сајту Апелационог јавног тужилаштва у А., као и у средствима јавног информисања, а све сходно члану 67. став 2. Правилника о управи у јавним тужилаштвима.

Увидом у интернет презентацију Апелационог јавног тужилаштва у А., утврђено је да на истој објављено саопштење за јавност Вишег јавног тужилаштва у А. КТР. (...) од 27. 8. 2021. године, у коме је, изме-

ђу осталог, наведено да у конкретном случају нема места покретању кривичног поступка, односно нема доказа на основу којих би се исти покренуо, о чему је сачињена одговарајућа јавнотужилачка одлука, која нема својство пресуђене ствари.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе и одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиље позивајући се на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да тражена службена белешка у себи садржи више десетина службених белешки о обавештењима примљеним од грађана, те да би се чињењем доступним наведених информација могло озбиљно угрозити право на приватност тих лица, у вези којих нису испуњени услови за примену изузетака од члана 14. Закона, као и да се захтевом тражи достављање документа а не одређене информације. Ово из разлога што се, у конкретном случају, ради о догађају од интереса за јавност, о коме су извештавали бројни медији преносећи и одређена сведочења, при чему је у овом предмету реч о информацијама које говоре о законитости рада и поступању органа јавне власти, у конкретном случају Вишег јавног тужилаштва у А., односно државног органа који гони учиниоце кривичних и других кажњивих дела и врши друге надлежности којима се штити јавни интерес одређен законом, те је неспоран интерес јавности да зна да ли запослени у том органу власти савесно и законито обављају свој рад, посебно у конкретном случају у коме је предмет формиран поводом навода да је више женских лица, чак и малолетних, било подвођено од стране, у моменту подношења захтева, јавног функционера А. А. Наиме, имајући у виду да се предметним захтевом тражи копија службене белешке јавног тужиоца, која би, сходно Правилнику о управи у јавним тужилаштвима, требало да садржи опис поступања у предмету и предузетих радњи, правну оцену утврђеног чињеничног стања и правни основ за одустанак, постоји јак интерес јавности да зна да ли је тужилаштво поступало законито приликом утврђивања постојања основа сумње за покретање кривичног поступка за кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности, посебно имајући у виду да свако има право да га надлежни судови и други државни органи јавне власти Републике Србије ефикасно штите од свих облика дискриминације, односно полног узнемиравања (члан 3. Закона о забрани дискриминације). Ово посебно имајући у виду да је сексуално узнемиравање један од облика родно заснованог насиља који се у односу према женама користи као инструмент одржавања неравнотежних односа моћи и представља један од најчешћих облика насиља над женама у Србији, односно 41,8% жена од навршених 15 година

живота у Србији је било изложено сексуалном узнемиравању, а како се наводи у публикацији из 2019. године „Сексуално узнемиравање у Србији“, а чији је издавач Мисија ОЕБС-а у нашој земљи.

Чињеница да документи у којима су садржане тражене информације садрже и податке о идентитету подносиоца пријава тј. лица која су учествовала у подвођењу, односно лица за које се сматрало да имају непосредна сазнања о сексуалном узнемиравању, као што су: имена и презимена свих лица осим службених, адресни подаци, лични матични број грађана, датум рођења, име родитеља, као и све друге податке на основу којих би идентитет физичких лица био одређен или одредив, чијом би се доступношћу повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе, не може бити разлог за ускраћивање приступа траженим информацијама, већ је првостепени орган могао поступити у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и делове докумената у којима су садржани такви подаци о личности заштитити и учинити недоступним, како је то наложено ставом II диспозитива овог решења. Поред тога, и одредбом члана 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Такође, приликом одлучивања Повереник је, а у вези с наводима првостепеног органа из одговора на жалбу да сматра да би евентуално подношење нових кривичних пријава било онемогућено објављивањем прикупљених података и имало негативан утицај на сам ток евентуалног поступка, имао у виду чињеницу да постхумно вођење кривичног поступка односно вођење поступка и након смрти лица није могуће у складу са Закоником о кривичном поступку.

Осим тога, неоснован је и навод првостепеног органа да захтев тражиоца за достављање јавнотужилачке одлуке у форми службене белешке, без навођења информације од јавног значаја која се у траженом документу налази, представља захтев за достављање документа, а не захтев да се учини доступним одређена информација. Ово стога што је жалиља тражила да јој се доставе информације које се налазе у предметној службеној белешци, при чему тај документ (службена белешка) по природи ствари представља скуп више информација које су у њој обједињене, од којих је жалиља тражила све информације које се у таквом документу налазе. Дакле, жалиља је навела да тражи информацију која се налази у тачно одређеном документу, а који се може налазити на различитим носачима информација. Ово је

у складу са чланом 2. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја којим је прописано, између осталог, да би се нека информација сматрала информацијом од јавног значаја да није битан носач информација (папир, трака, филм, електронски медији и сл.) на ком се налази документ који садржи информацију. У том смислу небитно је да ли се информације садржане у траженом документу налазе на папиру, CD-у, рачунару или неком другом носачу информација. Овакав став у складу је и са међународним стандардима – Препорука Р (2002) 2 Комитета министара државама чланицама о увиду у службене документе – којом се препоручује државама чланицама да се у пракси руководе начелима изнетим у Препоруци, као што су, између осталих: да „службени документи“ означавају све информације које су забележене у било ком облику, прикупљене или примљене од стране органа власти или се налазе у њиховом поседу и повезане су са било којом административном функцијом, са изузетком докумената у фази припреме (начело I); да се ова препорука односи на службене документе који се налазе у поседу органа власти (начело II); да орган власти треба да помогне подносиоцу захтева, у мери у којој је то могуће, да идентификује тражени службени документ (начело VI, тачка 5). Из наведеног јасно произилази да је појам документа неодвојив од информација које су у њему садржане, а да информације могу бити садржане како у једном тако и у више докумената у поседу органа власти, а сви ти документи могу бити на различитим носачима информација (папир, трака, филм, електронски медиј и сл.).

Стога, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, Повереник налази да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао, па је поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана и да жалиља, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да јој се наведене информације учине доступним на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. истог закона, којом је предвиђена могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид јер би то било у супротности са Законом о заштити података о личности.

8.13. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЗАРАДАМА ЧЛАНОВА ИЗВРШНОГ ОДБОРА БАНКЕ ПОШТАНСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ

Повереник не налази да су поменуте тражене информације таквог карактера да би морале бити искључене од слободног приступа, у складу са чланом 9. став 1. тач. 4. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са чланом 8. истог закона, с обзиром на то да се тражене информације односе на висину зараде чланова Извршног одбора, па је тешко замислити како би чињење тражених информација доступним озбиљно повредило неки од законом заштићених интереса, а посебно на који би начин угрозило финансијску стабилност државе.

Како је предметним захтевом жалиља тражила информације о зарадама чланова Извршног одбора Банке у одређеном периоду, односно како су тражене информације у вези са радом чланова Извршног одбора у органу власти, који не могу имати исти степен заштите приватности као и тзв. обични грађани, а не у вези са њиховим приватним животом то је, у конкретном случају, испуњен услов из члана 14. тачка 2. Закона, за изузетак од права на приватност.

Из образложења¹⁵:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља, електронском поштом, дана 22. 5. 2024. године, поднела Банци Поштанској штедионици акционарском друштву у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је, поступајући по предметном захтеву, првостепени орган ожалбеним решењем исти

15 Решењем Повереника број: 071-11-8435/2024-03 од 5. 11. 2024. године поништено је решење Банке Поштанске штедионице акционарског друштва у Београду и наложено му да без одлагања, а најкасније у року од пет дана од дана пријема тог решења достави А. А. из Б. тражене информације, односно копије докумената у којима су исте садржане, из којих се може сазнати висина зараде без додатака и одбитака чланова Извршног одбора Банке Поштанске штедионице акционарског друштва у Београду, за месец јануар 2024. године, с тим што ће пре достављања заштитити и учинити недоступним податке о личности, као што су: лични матични број грађана, адресни подаци, број банковног рачуна физичких лица, одбитке који задиру у приватност (боловање, кредит и сл.) као и сваки други податак чијим приступом би било повређено право на приватност физичких лица, уколико су садржани у тим документима.

одбио позивајући се на одредбе чл. 2, 8, члана 9. став 1. тач. 4. и 5. као и члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, члана 2. став 27. Закона о банкама, члана 82. и члана 84. ст. 1. и 2. Устава Републике Србије, члана 2. став 1. тачка 1. Закона о заштити пословне тајне, члана 4. став 1. тачка 1. и члана 12. став 1. тачка 3. Закона о заштити података о личности и члана 83. став 2. Закона о раду, наводећи између осталог: да сврставање Банке (одлуком Народне банке Србије о утврђивању листе системски значајних банака у Републици Србији од 10. 5. 2024. године) у ред системски значајних банака указује на значај који она има за целокупни финансијски систем, те да би било која ситуација која угрожава њену финансијску стабилност утицала на стабилност целокупног финансијског система у складу са одредбама члана 9. став 1. тачка 4. Закона; информација да Банка, која је орган власти искључиво због своје власничке структуре, различитим тражиоцима одобрава увид и доставља личне податке својих запослених, неспорно би негативно утицала на положај Банке као послодавца на тржишту рада и онемогућила би Банци да врши регрутацију, селекцију и пријем најстручнијих кадрова за највише позиције у Банци; да у вези са одредбама члана 9. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и одредбама члана 2. став 1. тачка 1. Закона о заштити пословне тајне произилази да подаци, на које се односи захтев, представљају пословну тајну из разлога што је Банка својим интерним актима уредила критеријуме за квалификацију информација у категорију пословне тајне и према прописаним критеријумима у интерним актима Банке подаци који су предмет захтева су означени као поверљиви тј. као пословна тајна; подаци који су предмет захтева за Банку имају комерцијалну вредност, самим тим што представљају финансијске податке о давањима које је Банка определила за остваривање пословних циљева и стратегија; да су чланови Извршног одбора Банке запослени у Банци те да предметне податке о личности запослених, које Банка, као послодавац, сагласно одредбама члана 12. став 1. тачка 3. Закона о заштити података о личности, обрађује искључиво ради поштовања својих обавеза, а у складу са одредбама члана 83. став 2. Закона о раду, Банка не открива трећим неовлашћеним лицима већ Банка ове податке штити као пословну тајну; да у вези са одредбама члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја Банка сматра да не постоји ниједан изузетак чије постојање би дозволило да Банка може поступити у складу са Законом; да Банка има третман органа јавне власти искључиво због своје власничке структуре – већинско власништво Републике Србије, и да Банка у обављању своје регистроване делатности не врши јавна овлашћења те Банка примања запослених не исплаћује коришћењем јавних ресурса, односно из

буџета нити лица на чије се зараде предметни захтев односи имају положај јавног функционера (у смислу одредаба члана 2. став 1. алинеја 3. Закона о спречавању корупције) нити државних службеника; да је Банка става да интерес очувања стабилности финансијског система, комерцијални, тржишни, репутациони и други интереси Банке, као и интерес чувања приватности запослених, претежу над интересима јавности да зна; да би чињењем доступних података који су предмет захтева довело до тешких правних и других последица које претежу над интересом за приступ траженим информацијама.

(...)

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је, позивајући се на одредбе члана 9. став 1. тач. 4. и 5. и члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ожалбеним решењем одбио предметни захтев жалиоца.

Повереник је ценио навод првостепеног органа да подаци на које се односи предметни захтев представљају пословну тајну у складу са интерним актима Банке те да би било која ситуација која угрожава финансијску стабилност Банке утицала на стабилност целокупног финансијског система. Наиме, да би првостепени орган ускратио приступ траженим информацијама на основу члана 9. став 1. тачка 5. истог закона, поред једног од услова из овог члана односно да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, неопходно је испуњење и другог услова: да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. При томе, те последице односно разлози за ускраћивање приступа информацијама не могу бити апстрактни и хипотетички, већ морају бити учињени конкретним, јасно препознатљивим у односу на тражене информације односно првостепени орган, на коме је терет доказивања, није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса. Повереник не налази да су поменуте тражене информације таквог карактера да би морале бити искључене од слободног приступа, у складу са чланом 9. став 1. тач. 4. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са чланом 8. истог закона, с обзиром на то да се тражене информације односе на висину зараде чланова Извршног одбора, па је тешко замисливо како би чињење тражених информација доступним озбиљно повредило неки од законом заштићених интереса, а посебно на који би начин угрозило финансијску стабилност државе.

Навод органа власти да би достављањем тражених информација дошло до повреде личних података запослених, позивајући се на Закон о раду, односно да су тражене информације наведеним прописима заштићене од сазнања „трећих-неовлашћених лица“, такође није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што је чланом 83. став 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ 24/2005...75/2014, 13/2017 – одлука УС и 95/2018 – аутентично тумачење), прописано да лични подаци који се односе на запосленог не могу да буду доступни трећем лицу, осим у случајевима и под условима утврђеним законом или ако је то потребно ради доказивања права и обавеза из радног односа или у вези са радом. Обрада тражених података, у конкретном случају, врши се у сврху приступа истима на основу и под условима прописаним Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па се у ситуацијама када су лични подаци истовремено и информације од јавног значаја, примењују одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у овом случају тачка 2. тог члана. Како је предметним захтевом жалиља тражила информације о зарадама чланова Извршног одбора Банке у одређеном периоду, односно како су тражене информације у вези са радом чланова Извршног одбора у органу власти, који не могу имати исти степен заштите приватности као и тзв. обични грађани, а не у вези са њиховим приватним животом то је, у конкретном случају, испуњен услов из члана 14. тачка 2. Закона, за изузетак од права на приватност.

Повереник је ценио и наводе органа власти да Банка има третман органа јавне власти искључиво због своје власничке структуре – већинско власништво Републике Србије и да Банка у обављању своје регистроване делатности не врши јавна овлашћења те да Банка prima запослених не исплаћује коришћењем јавних ресурса, односно из буџета нити лица на чије се зараде предметни захтев односи имају положај јавног функционера нити државних службеника, али налази да исти нису од значаја за доношење другачије одлуке у конкретном случају. Ово стога што је оснивач наведеног привредног друштва са 100% акција Република Србија, то ово друштво чини неспорно органом власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Како обавеза поступања по захтевима за приступ информацијама произлази из својства органа власти, а не из чињенице вршења јавних овлашћења, погрешан је став првостепеног органа да јавност има интерес да зна зараде само запослених у јавној управи, будући да се финансирају из јавних средстава.

Уколико документ у којем су садржане тражене информације садржи и такве податке о личности у које орган власти није дужан тражити да омогући приступ, јер би чињење доступним тих података било у супротности са одредбама Закона о заштити података о личности,

то није разлог да се жалили ускрати приступ осталим траженим информацијама, па је првостепени орган могао поступити у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и делове документа у којем су садржани подаци о личности које не треба учинити доступним заштитити и учинити недоступним, а како је то наложено ставом II диспозитива овог решења. Поред тога, и одредбом члана 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Осим тога, неосновано је позивање првостепеног органа на одредбе члана 2. став 1. тачка 3. Закона о спречавању корупције, из разлога што се тражене информације односе на лица која су вршила одређене послове у првостепеном органу, односно која су била чланови Извршног одбора првостепеног органа у периоду за који се траже информације, па је у односу на та лица испуњен услов прописан цитираном одредбом члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. При чему чињеница да наведена лица, како првостепени орган наводи, није функционер у смислу члана 2. став 1. тачка 3. Закона о спречавању корупције, није од утицаја јер наведеном одредбом прописано је да у случају јавног функционера нарочито је испуњен услов из тачке 2. члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, што не значи да у односу на остале запослене односно чланове Извршног одбора Банке тај услов није испуњен.

На основу наведеног, а како не постоје разлози за искључење права на приступ траженим информацијама који су предвиђени овим законом, то је Повереник поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана и да жалиља, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да јој се наведене информације учине доступним на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. истог Закона, којом је предвиђена могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би то било у супротности са Законом о заштити података о личности.

8.14. ЗАРАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ОРГАНУ ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Информације о радно-правном статусу запослених у општинској управи, као и информације о њиховој заради нису у вези са њиховим приватним животом, већ су у вези са послом који обављају у органу јавне власти за који су плаћени јавним новцем, па је, у конкретном случају, испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у вези са чланом 8. став 1. Закона да се тражене информације учине доступним јавности, с обзиром на то да је обим приватности наведених лица (иако нису ни изабрана, ни постављена лица нити запослени на руководећим радним местима) ужи у односу на тзв. обичне грађане. Такође, како је испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона за изузетак од права на приватност, сагласност запослених није ни потребна, с обзиром на то да услови за изузетак од права на приватност из члана 14. став 1. Закона нису кумулативно постављени. Осим тога, зараде се исплаћују из јавних средстава, те у односу на све информације које се односе на располагање јавним новцем постоји јак интерес јавности да зна.

Из образложења¹⁶:

По разматрању жалби и осталих списа ових предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је М. Ц. са седиштем у П., као тражилац информација, дана 10. 9. 2024. године поднео Управи градске општине Г. у Г. захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је, између осталог, тражио информације ближе наведене у ставу I диспозитива решења.

16 Решењем Повереника бр. 071-11-14578/2024-03 од 27. 1. 2025. године наложено је Управи градске општине Г. у Г., између осталог, да без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана пријема тог решења жалиоцу достави тражене информације које се односе на запослене при ГО Г. („Управи, финансијама, инфо служби, општим послова, скупштинских послова и свих осталих“), на дан 10. 9. 2024. године, као дан подношења захтева, односно копије „свих уговора о раду (на неодређено, одређено, привремено-повремених послова, о делу или других врста) запослених при ГО Г.“, а чије месечне исплате – примања (плате) врше се из буџета ГО Г., осим за запослене Ж. М., Ж. Р., П. В., А. Р. В., Д. М., С. К., В. В. и М. Ђ., и докумената који садрже информације о нето висини месечних примања/плата за сваког запосленог понаособ, уколико то није уговором прецизирано, осим за запослене Ж. М., Ж. Р., П. В., А. Р. В., Д. М., С. К., В. В. и М. Ђ, уз одговарајућу заштиту података о личности.

Поступајући по поднетом захтеву Управа градске општине Г. у Г. је својим актом од 12. 9. 2024. године обавестила тражиоца да су лични подаци, подаци о платама председника општине, заменика председника општине, чланова већа, помоћника председника, председника скупштине, заменика председника скупштине, секретара скупштине, начелнице управе, руководиоца и шефова служби, као и подаци о укупним издацима за службенике и намештенике управе разврстане према стручној спреми и звањима у оквиру стручне спреме, јавно доступни на порталу Градске општине Г; да, с обзиром на то да се траже фотокопије документације сваког запосленог појединачно са нето зарадом (а нису функционери, именована и постављена лица), сматра да се ради о осетљивим подацима за које је потребан пристанак за обраду сагласно члану 15. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/18) и члану 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“ бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), тражени подаци се не могу доставити у року од 15 дана, те је у складу са одредбом члана 16. став 3. наведеног закона орган власти затражио од подносиоца да захтев прецизира односно да се изјасни да ли остаје при захтеву за доставу копије тражених докумената.

Поступајући по наведеном акту органа власти од 12. 9. 2024. године, тражилац је својим дописом од 16. 9. 2024. године обавестио орган власти да како је предметним захтевом затражио уговоре на којима се налазе имена запослених, њихова радна места и зараде остварене у органу власти, остаје при траженим информацијама које су јасно прецизиране у складу са чланом 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и члана 89. Закона о заштити података о личности.

Даље је Управа градске општине Г. у Г. својим актом број: 037-35/2024 од 16. 9. 2024. године обавестила тражиоца да се тражене информације налазе на порталу Градске општине Г. на линковима: <https://informatior.poverenik.rs/informatior?org=qHJTz8pnoC3s4immb>, <https://informatior.poverenik.rs/informatior?org=vfe2YWtAYhtAsx5XM>, <https://informatior.poverenik.rs/informatior?org=6okMYF2XEkQ7jZ98>, <https://informatior.poverenik.rs/informatior?org=C88vBNHLpbmpkttBu>.

Након тога, Управа градске општине Г. у Г. је у свом одговору број: 037-037/24-3 од 1. 10. 2024. године, између осталог, навела да се радни однос у органима јединице локалне самоуправе заснива решењем о пријему у радни однос које доноси руководиоца органа за лица која обављају послове службеника док се са лицима која обављају послове намештеника закључују уговори о раду; да се акт којим се одлучује о правима, обавезама и одговорностима службеника из радног односа

доноси у форми решења; да наведено решење или уговор садржи информацију о имену и презимену запосленог, радном месту и коефицијенту за обрачун плате; да се плата службеника и намештеника утврђује тако што се утврђени коефицијент за обрачун и исплату плате множи са основицом коју утврђује и објављује Влада Републике Србије и да, с обзиром на то да сматра да су тражени подаци лични подаци и да се сматрају осетљивим подацима за које је потребан пристанак за обраду, тражиоцу, у прилогу, доставио податке о запосленима који су изричито дали пристанак за обраду података у складу са чланом 15. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/18) и чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“ бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21) односно копије осам решења о распоређивању запослених и обрачуну коефицијента за обрачун и исплату зараде за Ж. М., Ж. Р., П. В., А. Р. В., Д. М., С. К., В. В. и М. Ђ..

(...)

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом за приступ информацијама од јавног значаја тражио, између осталог, информације наведене у ставу I диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, одговор органа власти од 1. 10. 2024. године, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да орган власти без обзира на достављени одговор није поступио по захтеву жалиоца у наведеном делу у складу са наведеним одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је доставио копију докумената у којима су садржане све тражене информације, нити је донео решење о одбијању захтева у том делу. Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана, односно да је неспорно право жалиоца да му се наведене тражене информације учине доступним у складу са цитираном одредбом члана 5. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на начин како је то наложено ставом I диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид јер би се омогућавањем приступа тим информацијама повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе.

Чињеница да је орган власти тражиоцу доставио само документа која садрже тражене информације (решења) за лица која су дала пристанак за обраду података, док за остала лица запослена при ГО Г. није доставио тражене уговоре о раду (на неодређено, одређено, привремено-повремених послова, о делу или других врста), као ни документа која садрже информације о нето висини месечних примања/плата за сваког запосленог, наводећи да су поднетим захтевом тражени лични подаци који се сматрају осетљивим и за које је потребан пристанак на обраду у складу са цитираним законским одредбама, није утицала на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово стога што тражене информације односно уговори или други акти у вези са радно-правним статусом запослених, као и нето висина плате/зараде сваког запосленог лица у органу јавне власти, нису у вези са њиховим приватним животом, већ са послом који обављају у органу јавне власти за који су плаћени јавним новцем, те је, у конкретном случају, испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у вези са чланом 8. став 1. Закона да се тражене информације учине доступним јавности, с обзиром на то да је обим приватности наведених лица (без обзира што нису изабрана, нити постављена лица нити запослени на руководећим радним местима), ужи у односу на тзв. обичне грађане. Такође, како је испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона, за изузетак од права на приватност, сагласност запослених није ни потребна, с обзиром на то да услови за изузетак од права на приватност из члана 14. став 1. Закона нису кумулативно постављени. Осим тога зараде се исплаћују из јавних средстава, те у односу на све информације које се односе на располагање јавним новцем постоји јак интерес јавности да зна.

Чињеница да је орган власти актом од 16. 9. 2024. године упутио жалиоца на интернет странице на којима се, како је навео, налазе тражени подаци, није била од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што је увидом у линкове које је орган власти навео у свом акту од 16. 9. 2024. године, а који воде ка Информаторима о раду Већа, председника, скупштине и Управе градске општине Г. утврђено да су у истима објављена имена и презимена чланова Општинског већа, председника, заменика и помоћника председника општине, председника, заменика и секретара скупштине, начелника управе и руководиоца наведених одељења, као и износ њихових плата и плата шефова одсека без додатака и одбитака, а жалилац је поднетим захтевом тражио информације о нето висини њихових примања понаособ, односно износ који је исплаћен тим лицима (основна зарада, увећана зарада и сл.).

8.15. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЗАВРШЕТКУ СТУДИЈА ЗА ПРЕДСЕДНИЦУ ГРАДСКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ

Погрешно је првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиље у делу који се односи на информације о томе да ли је председница Градске изборне комисије града Н. студирала на Факултету за правне и пословне студије „Х“ у Н. и да ли је завршила студије, са образложењем да би приступом наведеним информацијама било повређено право на приватност лица на које се те информације односе, у смислу одредби члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Предметним делом захтева тражене информације које се односе на председницу Градске изборне комисије Н. у Н., дакле на јавног функционера, за које послове то лице прима накнаду за рад из јавних средстава, и за чији избор је чланом 19. Закона о локалним изборима („Службени гласник“ бр. 14/22 и 35/24) прописан је посебан услов тј. за председника и заменика председника изборне комисије може да буде именовано само оно лице које има високо образовање у области правних наука. Како се информације тражене овим делом захтева односе на именовано лице (јавног функционера) и како је информација о томе да ли то лице има стечено високо образовање битна са аспекта провере испуњености услова за именовање на функцију председника изборне комисије, при чему је иста у вези са професионалним, а не приватним животом лица на које се конкретна информација односи, то су испуњени услови из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за изузетак од права на приватност, па јавност има право приступа тим информацијама.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља дана 16. 10. 2024. године, путем електронске поште, поднела Факултету за правне и пословне студије „Х“ у Н. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од тог органа тражила информације о томе: 1. да ли је А. А., председница Градске изборне комисије у Н. студирала на Факултету за правне и пословне студије „Х“ у Н., смер право; 2. ако јесте, када је уписала студије и да ли их је завршила; 3. уколико је стекла диплому на „Вашем“ факултету са којим просеком је завршила студије; 4. уколико још увек студира, колико је ЕСПБ бодова до сада прикупила; 5. уколико је изгубила статус студента на „Вашем“ факултету или се

са њега исписала, информацију када се то десило; 6. уколико је А. А. била студенткиња и мастер студија на „Вашем“ факултету, информацију када их је уписала, да ли их је завршила и ако јесте са којим просеком, а уколико још увек није завршила мастер студије, информацију о томе колико је ЕСПБ бодова остварила на мастер студијама.

Поступајући по предметном захтеву, Факултет за правне и пословне студије „Х“ у Н. је донео решење посл. бр. 542/24 од 17. 10. 2024. године, којим је одбио у целости предметни захтев, позивајући се на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да би достављањем тражених информација било повређено право на приватност А. А.

(...).

Имајући у виду да је жалиља поднетим захтевом тражила и информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиље у делу који се односи на информације тражене тачком 1. тог захтева и информације које се односе на завршетак студија А. А., председнице Градске изборне комисије града Н. (део тачке 2. захтева), са образложењем да би приступом наведеним информацијама било повређено право на приватност лица на које се те информације односе, у смислу одредби члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Ово стога што су предметним делом захтева тражене информације које се односе на председницу Градске изборне комисије Н. у Н., дакле на јавног функционера, за које послове то лице прима накнаду за рад из јавних средстава, и за чији избор је чланом 19. Закона о локалним изборима („Службени гласник“ бр. 14/22 и 35/24) прописан посебан услов односно да за председника и заменика председника изборне комисије може да буде именовано само оно лице које има високо образовање у области правних наука. Како се информације тражене овим делом захтева односе на именовано лице (јавног функционера), и како је информација о томе да ли то лице има стечено високо образовање битна са аспекта провере испуњености услова за именовање на функцију председника изборне комисије, при чему је иста у вези са професионалним, а не приватним животом лица на које се конкретна информација односи, то су испуњени услови из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те јавност, односно жалиља, у конкретном случају, има право на приступ информацијама ближе наведеним у ставу II диспозитива овог решења.

При томе, неспорно је да документ у коме су садржане информације о стеченом високом образовању и завршетку студија (диплома)

садржи и такве податке о личности у које првостепени орган није дужан да жалиљи омогући приступ, јер би чињење доступним тих података било у супротности са одредбама Закона о заштити података о личности, па ће првостепени орган омогућити приступ траженим документима на начин као у ставу II диспозитива овог решења, а што је у складу са чланом 12. Закона, и делове документа у којем су садржани подаци о личности које не треба учинити доступним (нпр. година уписа, просечна оцена и др.) заштитити и учинити недоступним. Такво поступање је у складу и са чланом 89. Закона о заштити података о личности којим је прописано да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом, као и са чланом 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Такође, оправдан интерес јавности да зна у смислу члана 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја увек постоји, осим ако орган власти не докаже супротно, односно није на тражиоцу информације да оправдава интерес јавности да зна, нити да наводи разлоге за захтев, већ је на првостепеном органу да пружи доказе уколико тај интерес не постоји, а што, у конкретном случају, орган власти није учинио.

На основу изложеног, како у конкретном случају не постоје разлози за искључење права на приступ траженим информацијама од јавног значаја који су предвиђени Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Повереник је поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, наставши да је жалба, у наведеном делу, основана и да жалиља, у складу са цитираном одредбом члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да јој се тражене информације учине доступним, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би се њиховом доступношћу повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе.

Као у ставу III диспозитива решења одлучено је из следећих разлога:

Имајући у виду да је захтевом поднетим 16. 10. 2024. године жалиља тражила, између осталог, и информације о датуму уписа студија, просечној оцени, прикупљеним ЕСПБ бодовима (уколико су студије у току), престанку статуса студента или исписа са тачно одређеног факултета, мастер студијама, Повереник налази да је орган власти правилно поступио када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиље у делу којим су тражене конкретне информације (део тачке 2. захтева, као и тачке 3, 4, 5. и 6. тог захтева), те да је жалба у том делу неоснована. Ово стога што се ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност конкретним информацијама траженим овим делом захтева не може бити општег карактера, јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност лица на које се односе. При томе се, у конкретном случају, није стекао ниједан од услова за примену изузетка од права на приватност у смислу цитираних одредаба члана 14. Закона, због којих би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити опште доступним на основу преовлађујућег јавног интереса. Наиме, интерес заштите права на приватност одређеног лица је, у конкретном случају, претежнији од интереса јавности да зна, јер не постоје околности које би оправдале интерес објављивања информација о датуму уписа студија, просечној оцени, прикупљеним ЕСПБ бодовима (уколико су студије у току), уписаним односно завршеним мастер студијама лица које је именовано за председника изборне комисије, у смислу да су те информације, на пример, услов за именовање на ту функцију.

Стога је, у поступку по жалби у том делу, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“ бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10, 105/21) и члана 170. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, одлучено као у ставу III диспозитива овог решења¹⁷.

Решење бр. 071-11-14716/2024-03 од 24. 1. 2025. године

17 Жалба је у том делу одбијена.

9. ПРИМЕНА ЧЛАНА 10. ЗАКОНА О СЛОБОДНОМ ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

9.1. ФАКТИЧКА НЕДОСТУПНОСТ ТРАЖЕНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Иако је орган власти у одговору на захтев прецизно навео линк који води ка званичној интернет презентацији органа власти, као и где се тражени Правилник налази, не може се сматрати да је орган правилно применио одредбу члана 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер је садржина траженог Правилника недоступна, односно није могуће приступити садржини документа, јер се тражени документ не може отворити.

Из образложења:

Увидом у званичну интернет презентацију Вишег јавног тужилаштва у Б. путем линка www.vjt.rs који је орган власти навео у ожалбоном одговору, са напоменом да се информације тражене тачком 1. захтева налазе у делу „документа-акти“ утврђено је да се на истој налази списак различитих аката (правилника, планова и сл.) међу којима и Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Вишем јавном тужилаштву у Б. А. бр. 1508/22 од 10. 11. 2022. године са изменама од 16. 8. 2023. године, али да исти није могуће отворити у формату у коме је сачуван (PDF) односно није могуће приступити садржини документа.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б., дана 24. 10. 2024. године поднео Вишем јавном тужилаштву у Б. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од органа власти тражио да му на адресу електронске поште (...) достави копију акта – актуелног кадровског плана који је одобрило Министарство правде Републике Србије односно акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у смислу члана 130. Закона о јавном тужилаштву (тачка 1. захтева) и (...)

Поступајући по поднетом захтеву Више јавно тужилаштво у Б. је тражиоцу информација доставило одговор Пи бр. 144/24 од 7. 11. 2024. године у коме је, за тачку 1. захтева, навело да се информације налазе на званичном веб-сајту Вишег јавног тужилаштва у Б. www.vjt.rs у делу „документи-акти“ (...)

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио, између осталог, информације ближе наведене у ставу I диспозитива овог решења, садржину одговора који је жалиоцу достављен од стране органа власти, наводе жалбе, одговора на жалбу и цитиране законске одредбе, Повереник налази да орган власти, без обзира на достављени одговор, није поступио по захтеву жалиоца у наведеном делу у складу

са цитираним одредбама члана 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно члана 16. предметног закона. Ово из разлога што је у конкретном случају, иако је орган власти у одговору на захтев прецизно навео линк који води ка званичној интернет презентацији органа власти, као и где се тражени Правилник налази, увидом у званичну презентацију органа власти утврђено да се на истој налази списак различитих аката, међу којима и тражени Правилник, али да исти није могуће отворити односно није могуће приступити садржини документа, односно орган власти у складу са цитираним одредбама члана 10. Закона не мора тражиоцу да омогући остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако је тражена информација већ објављена и јавно доступна, али је у конкретном случају, на интернет презентацији органа власти, садржина траженог Правилника недоступна. Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по наведеном делу захтева, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, нашавши да је жалба, у том делу, основана, односно да је неспорно право жалиоца на тражене информације у смислу цитираног члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да нема сметњи да му се исте учине доступним.

Решење бр.071-11-302/2025-03 од 1. 4. 2025. године

9.2. СПИСКОВИ НАЈВЕЋИХ ПОРЕСКИХ ДУЖНИКА – АКТИВНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

Тражене информације би требало да буду објављене и јавно доступне у моменту подношења захтева, а не у неком ранијем периоду, те се орган власти не може позивати на такву чињеницу приликом поступања по захтеву тражиоца.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А., новинарка портала „...“, дана 4. 10. 2022. године, поднела Министарству финансија Републике Србије, Пореској управи у Београду, захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила да

јој се доставе поштом или електронском поштом на адресу (...) спискови највећих пореских дужника (активна правна лица) за сваку годину од 2011. до 2022. године.

Поступајући по наведеном захтеву орган власти је жалиљи доставио обавештење 037-02-00350/2022-1000 од 18. 10. 2022. године у ком је навео да је одредбама члана 7. став 7. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“ бр. 80/02, 84/02 – исправка, ... и 96/21) прописано да је Пореска управа дужна да најмање једном годишње са пре-секом стања на последњи дан календарског месеца, који прет-ходи дану објављивања, објављује на својој интернет страни назив, односно име и презиме, ПИБ и износ пореског дуга по-реских дужника и то правних лица са пореским дугом у изно-су од 5.000.000 и вишем; да је у складу са наведеним Пореска управа у периоду од 2011. године до 2022. године јавно на сво-јој интернет страни и објавила, односно поставила и тражене спискове највећих пореских дужника, активних правних лица, чиме је и тражена информација већ учињена доступном јавно-сти; да се интернет страна Пореске управе у делу „Новости“ ре-довно ажурира па се на тој страни тренутно налазе спискови највећих пореских дужника у 2020, 2021. и 2022. години који су доступни на линковима: <https://www.purs.gov.rs/sr/biro-za-informisanje/novosti/6040/spiskovi-najvecih-duznika.html>; <https://www.purs.gov.rs/sr/biro-za-informisanje/novosti/8056/spiskovi-najvecih-duznika.html>; <https://www.purs.gov.rs/sr/biro-za-informisanje/novosti/8503/spiskovi-najvecih-duznika.html>; да су објављени спискови из ранијих година преузимани и обја-вљивани и од стране заинтересованих медијских кућа и других лица, па се тако, на пример, спискови највећих пореских дужни-ка за 2019. годину и 2017. годину налазе на следећим интернет странама: <https://www.neobiltен.com/spiskovi-najvecih-poreskih-duznika-sa-30-11-2019-godine/>; <https://www.neobiltен.com/spiskovi-najvecih-poreskih-duznika-sa-31-12-2017-godine/>.

(...)

Имајући у виду садржину поднетог захтева, одговора органа вла-сти који је жалиљи достављен поводом захтева, наводе жалбе, одгово-ра на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да орган власти по захтеву жалиље није поступио у целости, у складу са цитираним одредбама члана 16. став. 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно жалиљу није обавестио да ли поседује информације ближе наведене у ставу I диспозитива овог решења, нити јој је, уколико их поседује, доставио копије докумената у којима су садржане, нити је донео решење о одбијању предметног

захтева у том делу, те како није оправдао разлоге непоступања по предметном захтеву у наведеном делу, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је, у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења, наставши да је жалба основана, односно да је неспорно право жалиље да јој се те информације, у смислу цитираног члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, уколико су у поседу органа власти учине доступним, на начин како је то наложено ставом I диспозитива овог решења, што је у складу са одредбом члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ, јер би омогућавање приступа тим информацијама било супротно одредбама Закона о заштити података о личности.

Чињеница да је орган власти жалиљи поводом поднетог захтева доставио одговор број 037-02-00350/2022-1000 од 18. 10. 2022. године, није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари, из разлога што се на линковима које је орган власти у том одговору навео, налазе тражени спискови само за године које је и сам назначио, односно 2020, 2021. и 2022. годину (линкови Пореске управе), као и за 2017. и 2019. годину (линкови који воде ка сајту Необилтена), што жалиља и не спори, међутим, на тим линковима се не налазе и спискови највећих пореских дужника – активних правних лица за 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016. и 2018. годину, које информације је жалиља предметним захтевом такође тражила, а о којима је орган власти није обавестио (у случају да су јавно доступни, где и када су објављени, нити јој је, у супротном, доставио копије докумената са таквим информацијама). Орган власти је у одговору жалиљи навео да је у периоду од 2011. године до 2022. године јавно на својој интернет страни објавио спискове највећих пореских дужника, али је уједно додао и да се интернет страна Пореске управе у делу „Новости“ редовно ажурира и да се на тој страни, тренутно налазе спискови највећих пореских дужника само за 2020, 2021. и 2022. годину. Наиме, све и да су се спискови за преостале године обухваћене захтевом евентуално у неком периоду у прошлости и могли наћи на сајту Пореске управе, исто је без утицаја на поступање Повереника у конкретном случају, из разлога што тражене информације требају бити објављене и јавно доступне у моменту подношења захтева, а не у неком ранијем периоду, те се орган власти не може позивати на такву чињеницу приликом поступања по захтеву тражиоца.

Решење број: 071-11-9198/2022-03 од 19. 5. 2025. године

10. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЈАВНОМ ЗДРАВЉУ И ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

10.1. ИНФОРМАЦИЈЕ О НЕЛЕГАЛНОЈ ГРАДЊИ У НАЦИОНАЛНОМ ПАРКУ ТАРА

Како су предметним захтевом тражене информације у вези с нелегалном градњом на подручју Националног парка Тара, а који спада у заштићена подручја (која имају изражену геолошку, биолошку, екосистемску и/или предеону разноврсност и која су важна као станишта врста птица и других миграторних врста значајних у складу са међународним прописима) и како се тзв. дивља градња већ дужи временски период у медијима истиче као актуелни проблем, јер неспорно представља опасност по природу и животну средину, а следствено томе изградња објеката без одговарајућих дозвола прописаних законом може представљати опасност по безбедност и живот неког лица, постоји интерес и то појачани интерес јавности, па и жалиље као репрезента те јавности, да зна тражене информације.

Из образложења¹⁸:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља дана 10. 10. 2024. године поднела захтев за приступ информацијама од јавног значаја Јавном предузећу „Национални парк Тара“ у Бајиној Башти, којим је тражила копије свих записника о нелегалној градњи и кривичних

18 Решењем Повереника број 071-11-15161/2024-03 од 25. 11. 2024. године, ставом првим диспозитива, наложено је Јавном предузећу „Национални парк Тара“ у Бајиној Башти да без одлагања, а најкасније у року од пет дана од дана пријема овог решења А. А., новинарки (...) из Б., достави тражене информације, односно копије свих записника о нелегалној градњи и кривичних пријава „написаних“ због нелегалне градње које су настале у раду НП Тара у периоду од 1. 1. 2020. године до 10. 10. 2024. године (као дана подношења захтева), с тим што ће пре достављања копија наведених докумената заштитити и учинити недоступним податке о личности, као што су: имена и презимена свих лица осим службених, име родитеља, јединствени матични број грађана, адресу, место и државу рођења, број личне карте и др., садржане у тим документима, док је ставом II диспозитива одбијена као неоснована жалба жалиље против одговора Јавног предузећа „Национални парк Тара“ у Бајиној Башти број: 1217-1 од 24. 10. 2024. године због недобијања тражених информација по делу њеног захтева за приступ информацијама од јавног значаја поднетог Јавном предузећу „Национални парк Тара“ у Бајиној Башти, који се односи на достављање информација садржаним у записницима о нелегалној градњи и кривичним пријавама „написаних“ због нелегалне градње које су настале у раду НП Тара, и то: „имена и презимена лица наведених у траженим документима, свих осим службених“.

пријава „написаних“ због нелегалне градње које су настале у раду НП Тара у периоду од 1. 1. 2020. године до 10. 10. 2024. године (као дана подношења захтева).

Даље је, увидом у списе предмета, утврђено да је орган власти жалиљи доставио одговор број: 1217-1 од 24. 10. 2024. године, у коме је, између осталог, навео: да у прилогу доставља записнике о нелегалној градњи настале у раду тог предузећа и кривичне пријаве, које је предузеће предало, у траженом периоду; да утврђујући које информације садрже тражени документи, те утврђујући да ли постоје сви услови за искључење односно ограничење слободног приступа траженим информацијама, с обзиром на то да исти документи садрже информације о личности или су у току одговарајући правно уређени поступци, у складу са одредбама члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са одредбама чл. 8. и 9, те примењујући одредбу члана 12. Закона, омогућава приступ делу документа који садржи само издвојену информацију, као и да су подаци о личности физичких лица односно странака у поступцима тј. имена и презимена, адресе, матични бројеви и бројеви катастарских парцела затамњени и да та садржина документа није доступна. У прилогу наведеног одговора доставио је копије записника о предузетим службеним радњама и утврђеном чињеничном стању од стране чувара природе Јавног предузећа „Национални парк Тара“ и кривичних пријава Јавног предузећа „Национални парк Тара“ у Бајиној Башти поднетим Основном јавном тужилаштву у Ужицу. У наведеним документима су анонимизована имена и презимена лица, свих осим службених, име родитеља, јединствени матични број грађана, место пребивалишта односно боравишта, број личне карте и број катастарске парцеле.

(...)

Као у ставу I диспозитива решења, одлучено је из следећих разлога:

Имајући у виду да је жалиља поднетим захтевом за приступ информацијама од јавног значаја тражила информације ближе наведене у ставу I диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, одговора органа власти од 24. 10. 2024. године и достављене копије докумената (записника и кривичних пријава) у којим су анонимизовани, између осталог, и бројеви катастарских парцела, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да орган власти, без обзира на достављени одговор и копије поменутих докумената, није поступио по захтеву жалиље у том делу, у складу са наведеним одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је жалиљи доставио копије тражених докумената, у којима је неосновано заштитио, односно учинио недоступним бројеве катастарских парцела. Како орган власти није оправдао разлоге

непоступања по наведеном делу захтева, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је на основу члана 23. и члана 24. став 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, крећући се у границама жалбеног захтева, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, наставши да је жалба у наведеном делу основана, односно да је неспорно право жалиоца на информације на којим парцелама је вршена нелегална градња, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и да нема сметњи да му се истима омогући приступ, на начин како је то наложено у ставу I диспозитива решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона, која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би се њиховом доступношћу, у својству информације од јавног значаја, повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се информације односе.

Наиме, како су предмет поднетог захтева и бројеви катастарских парцела садржани у документима насталим у раду органа власти у складу са одредбама чл. 62, 64. и 69. Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби у Националном парку Тара („Службени гласник РС“, број 114/21), поводом нелегалне градње на подручју Националног парка Тара, које подручје је, у складу са чланом 5. Закона о националним парковима („Службени гласник РС“, бр. 84/15 и 95/18 – др. закон), у површини од 13.588,51 ha у државној својини, а у површини од 11.403,36 ha у приватној и другим облицима својине, а чији режим заштите, прописан наведеним чланом закона, није исти на целокупној површини националног парка (I степеном заштите је обухваћено 13,35%, II 34,07% и III 52,58%), то информације о бројевима катастарских парцела на наведеном подручју, на којима је управљач, овде орган власти, утврдио нелегалну градњу, јесу од интереса за јавност, а нарочито ако се узме у обзир и чињеница да је чланом 10. став 4. наведеног закона прописано да је на подручју националног парка забрањена изградња објекта која је у супротности са просторним планом подручја посебне намене. Омогућавањем приступа информацијама о бројевима катастарских парцела у конкретном случају се даје на увид јавности не само информација о томе на којим се тачно деловима заштићеног подручја гради супротно закону, већ и информација о томе који су делови националног парка угрожени, ово посебно имајући у виду шумски екосистем парка, популацију дивље флоре, станишта и популације дивље фауне и осталих вредности наведеног парка.

Приликом одлучивања Повереник је имао у виду да је одредбом члана 5. Закона о националним парковима („Службени гласник РС“,

бр. 84/15 и 95/18 – др. закон) прописано да је Национални парк Тара основан ради очувања: крашког рељефа (увале и долине, понорнице и вртаче), тресаве и др.; најквалитетнијих шумских екосистема лишћарских, четинарских и мешовитих заједница, на Балкану и у Европи, изванредне структуре, квалитета и здравственог стања састојина; станишта и популације дивље флоре, са бројним врстама биљака од значаја на националном, регионалном и европском нивоу, а посебно Панчићеве оморице на њеном исходном аутохтоном станишту и местима на којима је први пут пронађена и описана као за науку нова врста четинарског дрвета, као и дервентанског различка; станишта и популације дивље фауне, посебно птица (црна жуна, велики детлић, уралска сова, гаћаста кукумавка, дивља канаринка и планинска сеница), сисара (медвед, дивокоза, вук, дивља свиња, дивља мачка и куна златица), инсеката (ендемо-реликтни Панчићев скакавац) и др.; живописних и привлачних предела са низом карактеристичних обележја условљених стањем и одликама природних чиниоца, одмереним утицајем људи на природу, народним стваралаштвом и градитељством; богатог културно-историјског наслеђа, на првом месту манастира Рача, некрополе у Перућцу и у Растишту, скита Св. Ђорђа и заштите и очувања спомен-обележја; адекватног квалитета живота људи у националном парку кроз развој друштвене, културне и економске активности, као и да је одредбом члана 41. Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби у Националном парку Тара („Службени гласник РС“, број 114/21) прописано да се изградња објеката и уређење простора на подручју Националног парка врши у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09 и 81/09), прописима донетим на основу тог закона, Просторним планом подручја посебне намене подручја Националног парка („Службени гласник РС“, број 100/10), донетим урбанистичким плановима, Законом и овим правилником; да су на површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањени радови на изградњи објеката и уређењу простора; да су на површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањени: изградња, осим изградње објеката, уређења и опремања простора за потребе рекреације, очувања и приказивања вредности заштићеног подручја, грађења и реконструкције објекта саобраћајне и техничке инфраструктуре, стамбених и економских објеката пољопривредних домаћинстава у оквиру постојећих грађевинских парцела, реконструкције, доградње и одржавања електропривредних, водопривредних и шумарских објеката, непокретних културних добара, спомен-обележја и јавних чесми; да су на површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањени: изградња индустријских објеката, складишта индустријске и друге робе, великих објеката за узгој стоке и живине и других објеката који

неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме или изгледом, прекомерном буком или на други начин могу нарушити или уништити природне и остале вредности заштићеног подручја, а посебно лепоту предела, ретке и значајне врсте биљака и животиња и њихова станишта; изградња и реконструкција стамбених, економских и помоћних објеката пољопривредних домаћинстава, викендица и привремених објеката изван грађевинских рејона и грађевинског земљишта утврђених и проглашених у складу са законом, а до доношења одговарајућих урбанистичких планова изградње објеката пољопривредних домаћинстава може се вршити само у оквиру постојећих грађевинских парцела, а нарочито да је чланом 10. став 4. Закона о националним парковима („Службени гласник РС“, бр. 84/15 и 95/18 – др. закон) прописано да се на подручју Националног парка забрањује изградња објеката, која је у супротности са просторним планом подручја посебне намене.

Како су предметним захтевом тражене информације у вези с нелегалном градњом на подручју Националног парка Тара, а који спада у заштићена подручја (која имају изражену геолошку, биолошку, екосистемску и/или предеону разноврсност и која су значајна као станишта врста птица и других миграторних врста значајних у складу са међународним прописима) и како се тзв. дивља градња већ дужи временски период у медијима истиче као актуелни проблем, јер неспорно представља опасност по природу и животну средину, а следствено томе изградња објеката без одговарајућих дозвола прописаних законом може представљати опасност по безбедност и живот неког лица, постоји интерес и то појачани интерес јавности, па и жалиље као репрезента те јавности, да зна тражене информације, на начин како је то наложено ставом I диспозитива овог решења.

Као у ставу II диспозитива овог решења одлучено је из следећих разлога:

Имајући у виду да је орган власти, поступајући по предметном захтеву, жалиљи доставио копије записника о нелегалној градњи и кривичних пријава „написаних“ због нелегалне градње које су настале у раду НП Тара, са заштићеним подацима, између осталог, имена и презимена лица наведених у траженим документима, свих осим службених, те да су ти подаци заштићени у складу са Законом о заштити података о личности, Повереник налази да је орган власти правилно поступио, у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба у том делу неоснована. Ово стога што се ради о информацијама таквог карактера, подаци о личности (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан

интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност информације о именима и презименима физичких лица против којих је поднета кривична пријава не може бити општег карактера, јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност лица на које се односе. При томе се, у конкретном случају, није стекао ниједан од услова за примену изузетка од права на приватност у смислу цитираних одредаба члана 14. Закона, због којих би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити опште доступним на основу преовлађујућег јавног интереса. Наиме, интерес заштите права на приватност одређеног лица је, у конкретном случају, претежнији од интереса јавности да зна, јер не постоје околности које би оправдале интерес објављивања информација о именима и презименима лица која су странке у поступцима.

Стога је Повереник у поступку по жалби у наведеном делу, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и члана 167. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу II диспозитива овог решења.

Решење број: 071-11-15161/2024-03 од 25. 11. 2024. године

10.2. ИНФОРМАЦИЈЕ О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ ТОКОМ РУШЕЊА ХОТЕЛА „ЈУГОСЛАВИЈА“

Када се информације траже у вези са управљањем отпадом, конкретно отпадом који настаје у поступку рушења хотела „Југославија“ у Београду, при чему је неспорно да постоји узнемиреност грађана због могућности да тај отпад евентуално садржи опасне материје, односно „опасности од изложености азбестним и другим канцерогеним и штетним честицама у грађевинској прашини насталој током већ започетог рушења хотела 'Југославија', а коју ветар данима разноси ка густо насељеним деловима града“, како је то наведено у предметном захтеву, орган власти, према одредби члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има обавезу да по захтеву поступа у року од 48 сати од пријема захтева.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа предмета донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац 18. 11. 2024. године поднео Градској управи града Београда, Секретаријату за урбанизам и грађевинске послове, захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио да му се, на адресу електронске поште (...) доставе тражене информације формулисане у четири тачке, односно копије докумената који садрже те информације, и то:

1. Решење Секретаријата за урбанизам и грађевинске послове IX-20 број: 351.91-2/2024 од 14. 11. 2024. године,
2. сагласност Секретаријата за заштиту животне средине на План управљања отпадом на основу које је издато решење о уклањању (рушењу) хотела „Југославија“,
3. извод из релевантног документа из којег се, на основу члана 4. Уредбе о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења, види да је извођач радова на рушењу хотела „Југославија“ испитао и утврдио који материјали се налазе у и на објекту, као и који материјали ће у току грађевинских радова поста-ти опасан отпад и
4. уколико Градска управа града Београда не поседује тражене информације из тач. 2. и 3, захтева, извод из релевантног прописа који овлашћује Секретаријат за урбанизам да изда решење за рушење објекта без тих докумената.

Жалилац се у захтеву позвао на члан 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно навео да моли за хитно поступање по поднетом захтеву с обзиром на велику узнемиреност грађана због опасности од изложености азбестним и другим канцерогеним и штетним честицама у грађевинској прабини насталој током већ започетог рушења хотела „Југославија“, а коју ветар данима разноси ка густо насељеним деловима града.

Такође је увидом у списе предмета утврђено да орган власти није поступио по наведеном захтеву жалиоца у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, што је био дужан да учини без одлагања, а најкасније у року од 48 сати од дана пријема захтева, те да жалиоца, у смислу члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, обавести да ли поседује тражене информације, и да му, уколико исте поседује, достави (изда) копије докумената у којима су оне садржане.

Чланом 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти, уколико се захтев односи на информацију за коју се може претпоставити да је од значаја за

заштиту живота или слободе неког лица, односно за угрожавање или заштиту здравља становништва и животне средине, мора да обавести тражиоца о поседовању те информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, односно да му изда копију тог документа најкасније у року од 48 сати од пријема захтева.

Имајући у виду да орган власти није поступио по предметном захтеву жалиоца, којим су тражене информације у вези са управљањем отпадом од рушења хотела „Југославија“ у Београду, у складу са цитираном одредбом члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да није оправдао разлоге непоступања по том захтеву у складу са наведеном одредбом, Повереник је у поступку по жалби, без мериторног одлучивања о предметном захтеву, на основу члана 24. ст. 1. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја одлучио као у диспозитиву овог решења, наставши да је жалба основана.

Повереник посебно наглашава да у односу на информације којима располажу органи јавне власти, а које се односе на угрожавање, односно заштиту здравља становништва постоји неопорива претпоставка да постоји оправдани интерес јавности да их зна у смислу члана 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те орган власти у тим ситуацијама не може да доказује супротно.

Даље, када се информације траже у вези са управљањем отпадом, конкретно отпадом који настаје у поступку рушења хотела „Југославија“ у Београду у овом случају, при чему је неспорно да постоји узнемиреност грађана због могућности да тај отпад евентуално садржи опасне материје, односно „опасности од изложености азбестним и другим канцерогеним и штетним честицама у грађевинској прабини насталој током већ започетог рушења хотела 'Југославија', а коју ветар данима разноси ка густо насељеним деловима града“, како је то наведено у предметном захтеву, орган власти, према одредби члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има обавезу да по захтеву поступа у року од 48 сати од пријема захтева. Прописивањем оваквог привилегованог, кратког рока за поступање по оваквим захтевима, а који представља одступање од уобичајеног, општег рока од 15 дана, намера је законодавца да обавезе органе јавне власти да у ситуацијама, које су у вези са угрожавањем или заштитом здравља становништва, а које се могу означити као крајње хитне и/или алармантне и које се односе на неку изненадну и непредвиђену опасност по јавно здравље, као у конкретном случају, брзо и ефикасно пруже грађанима информације које су им неопходне да би грађани донели адекватне одлуке у вези са својим здрављем и своје понашање прилагодили тренутној ситуацији.

10.3. ИЗВЕШТАЈ ИЗ ПОСТУПКА ВРШЕЊА СТРУЧНОГ НАДЗОРА НА ЗАШТИЋЕНОМ ПРИРОДНОМ ДОБРУ

Извештај сачињен у складу са чланом 102. став 1. тачка 8. Закона о заштити природе представља извештај настао у поступку вршења стручног надзора на заштићеном природном добру (парк природе „Стара планина“) са предлогом мера, а у вези са могућношћу изградње малих хидроелектрана на реци Височици и Јеловичкој реци. Самим тим информације садржане у траженом извештају јесу *par excellence* информације од јавног значаја, које би у складу са чланом 115. Закона о заштити природе морале бити доступне јавности. Поред тога, те информације се односе и на поступање органа власти у вршењу послова из своје надлежности, те јавност има оправдан интерес да зна да ли се органи власти придржавају закона у извршавању прописаних надлежности.

Из образложења¹⁹:

А. А., новинарка (...) из Б., поднела је 9. 12. 2024. године Заводу за заштиту природе Србије у Београду, електронском поштом, захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења.

Поступајући по поднетом захтеву Завод за заштиту природе Србије у Београду је у акту 03 бр. 030-4765/2 од 24. 12. 2024. године, између осталог, навео: да Завод своја акта са парафима/потписима обрађивача не доставља подносиоцима захтева за приступ информацијама од јавног значаја, јер сматра да та акта немају карактер

19 Решењем Повереника бр. 071-11-206/2025-03 од 21. 3. 2025. године поништена је одлука садржана у акту Завода за заштиту природе Србије у Београду 03 бр. 030-4765/2 од 24. 12. 2024. године и наложено је Заводу за заштиту природе Србије у Београду да без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана пријема тог решења, достави А. А., новинарки, тражене информације, односно копију документа у којем су исте садржане, и то: 1. копију Извештаја стручног надзора Завода за заштиту природе Србије од 12. 7. 2017. године, извршеном на простору река Височице и Јеловице, као и да је, у наведеном року, обавести да ли поседује тражене информације, односно документе у којима су исте садржане, и то: 2. Решење о условима заштите природе ради издавања локацијских услова за изградњу МХЕ Јеловица 03 бр. 020-2553/2 од 25.1. 2017. године, на коме се може видети ко је био обрађивач, 3. Решење о условима заштите природе 03 бр. 019-1489/3 од 26. 8. 2016. године, на коме се може видети ко је био обрађивач (МХЕ Паклештица), 4. Решење о условима заштите природе 03 бр. 019-1205/2 од 8. 6. 2017. године, на коме се може видети ко је био обрађивач (МХЕ Рогопеч 1) и 5. мишљење 03 019-291/3, на коме се може видети ко је на њему радио, те да јој, уколико такве документе поседује, у наведеном року достави копије истих.

информације од јавног значаја, односно да не постоји оправдан интерес јавности да буде упозната са тим ко је од обрађивача учествовао у изради акта; да је оно што директор, као законски заступник, потпише једино меродавно за правни промет и за јавност и само та акта Завод доставља заинтересованим лицима у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја; да извештаји са терена стручних сарадника такође нису званична документа Завода која потписује законски заступник, већ се ради о документима које припремају стручни сарадници Завода након обављеног теренског обиласка и представљају личне документе стручних сарадника Завода, односно то су интерна документа на бази којих се израђују званична документа Завода, која као таква могу бити предмет захтева за приступ информацијама од јавног значаја; као и да тражени извештај Завод није у могућности да достави ни из разлога дефинисаних чланом 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер је тај извештај предмет судског поступка. На наведени начин је Завод за заштиту природе Србије у Београду, узимајући у обзир садржину захтева, практично одбио предметни захтев за приступ информацијама од јавног значаја. Наиме, иако ожалбени акт није сачињен у форми решења, односно не садржи све обавезне елементе решења прописане чланом 141. став 1. Закона о општем управном поступку, он се може сматрати одлуком садржаном у акту из разлога што је првостепени орган дао разлоге и образложење због чега сматра да предметни захтев треба одбити, при чему се позвао и на разлоге за ускраћивање права на приступ информацијама законом прописане Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Против поменутог акта првостепеног органа А. А., новинарка (...) из Б., изјавила је 8. 1. 2025. године жалбу Поверенику, наводећи: да јој ожалбеним актом, супротно закону, нису достављене информације које је тражила захтевом од 9. 12. 2024. године, чиме јој је ускраћено остваривање уставног и законског права на слободан приступ информацијама од јавног значаја; да одлуку садржану у ожалбеном акту побија у целости јер није заснована на Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја; да сматра да је ускраћивање информација о стручним надзорима, односно теренским извештајима или истраживањима, грубо кршење права јавности да зна и свесно отежавање рада новинара, нарочито имајући у виду праксу органа, који јој је у ранијем поступку по њеној жалби доставио тражене документе (извештаје са терена), позивајући се на Решење Повереника број: 071-11-12028/2023-03 од 19. 1. 2024. године; да када је реч о информацијама које се односе на обрађиваче предмета напомиње да се запослени и ангажовани у Заводу за заштиту природе Србије у Београду финансирају новцем грађана, те да јавност има право да има увид у њихов рад,

као и у рад одговорних лица у Заводу, а нарочито имајући у виду да сви они раде у интересу заштите природе. Предложила је да Повереник уважи њену жалбу и омогући јој приступ наведеним информацијама. Уз жалбу је приложила, између осталог, копију ожалбеног акта.

Поступајући по жалби Повереник је доставио исту на изјашњење Заводу за заштиту природе Србије у Београду, као првостепеном органу у овој управној ствари.

У одговору на жалбу од 20. 1. 2025. године првостепени орган је, између осталог, навео: да је тачно да је жалиља поднела предметни захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила да јој тај орган достави информације, односно копије докумената ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења; да је тај орган пренебрегао чињеницу да је поводом ранијег захтева жалиље, након жалбеног поступка, доставио жалиљи тражене извештаје, у складу са налогом из Решења Повереника број: 071-11-12028/2023-03 од 19. 1. 2024. године; да у том смислу прихвата жалбене наводе који се односе на недостављање траженог извештаја; као и да сматра да су остали жалбени наводи неосновани, из разлога ближе наведених у ожалбеном акту. У прилогу је, између осталог, доставио копију предметног захтева, копију ожалбеног акта и копију извештаја стручног надзора Завода за заштиту природе од 12. 7. 2017. године.

(...)

Имајући у виду да је жалиља поднетим захтевом тражила информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним актом жалиљи ускратио приступ траженим информацијама, из разлога ближе наведених у ожалбеном акту.

Ово најпре из разлога што су информације које су садржане у Извештају о стручном надзору Завода за заштиту природе Србије од 12. 7. 2017. године, извршеном на простору река Височице и Јеловице (у даљем тексту: извештај), информације које су настале у раду првостепеног органа, који извештај првостепени орган неспорно поседује, при чему није од значаја да ли је тај документ „интерни“ или „званични“, односно да ли га потписује законски заступник, док оправдан интерес јавности да зна у смислу члана 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, увек постоји, осим ако орган власти не докаже супротно, а што у конкретном случају није учинио. Самим тим, информације садржане у поменутом извештају јесу информације од јавног значаја јер су, у конкретном случају, испуњени сви елементи из цитираног члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који морају бити испуњени да би се информација сматрала информацијом од јавног значаја.

Даље, да би првостепени орган, на ком је, у смислу члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, терет доказивања, ускратио приступ траженим информацијама, конкретно информацијама садржаним у поменутом извештају, он је обавезан да докаже да су за то испуњени услови прописани цитираним одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и то: први, да постоји неки од законом побројаних интереса који се супротстављају интересу тражиоца, тј. јавности, да зна, други, да би приступом информацијама тај интерес био озбиљно повређен и трећи, да је то неопходно у демократском друштву.

У конкретном случају првостепени орган је у ожалбеном акту само навео да је тражени извештај предмет судског поступка, али се при томе из садржине ожалбеног акта, односно списка предмета не види који поступак се води у вези са тим извештајем, пред којим судом, у којој фази се тај поступак налази, ако је исти у току, као и да ли би, на који начин и због којих околности омогућавањем приступа траженом извештају могло доћи до угрожавања, ометања или отежавања даљег вођења тог поступка. Наиме, да би првостепени орган ускратио приступ информацијама садржаним у поменутом извештају на основу одредбе члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, он је обавезан да докаже да би тражени приступ угрозио, омео или отежао вођење одређеног поступка, али и да је испуњен и други услов из цитиране одредбе члана 8. став 1. Закона, односно да би тај интерес приступом информацији био озбиљно повређен тј. да је заштићени интерес претежнији од интереса за приступ информацији, а што у конкретном случају није доказао.

С друге стране, поменути извештај је сачињен у складу са чланом 102. став 1. тачка 8. Закона о заштити природе, дакле ради се о извештају насталом у поступку вршења стручног надзора на заштићеном природном добру (парк природе „Стара планина“) са предлогом мера, а у вези са могућношћу изградње малих хидроелектрана на реци Височици и Јеловичкој реци. Самим тим информације садржане у траженом извештају јесу *par excellence* информације од јавног значаја, које би у складу са чланом 115. Закона о заштити природе морале бити доступне јавности. Поред тога, те информације се односе и на поступање органа власти у вршењу послова из своје надлежности, те јавност има оправдан интерес да зна да ли се органи власти придржавају закона у извршавању прописаних надлежности.

Чињеница да је орган власти у одговору на жалбу обавестио Повереника да је пренебрегао чињеницу да је поводом ранијег захтева жалиље, након жалбеног поступка, доставио жалиљи одређене извештаје тражене поменутиим захтевом, у складу са налогом из Решења Повереника број: 071-11-12028/2023-03 од 19. 1. 2024. године, те да

у том смислу прихвата жалбене наводе који се односе на недостављање извештаја траженог предметним захтевом, није могла утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово стога што је првостепени орган, након што је нашао да је са наведеног разлога потребно удовољити жалбеном захтеву у наведеном делу, био дужан да жалиљи достави копију траженог извештаја, у складу са одредбом члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а што није учинио, односно није доставио доказ о томе.

Даље, Повереник налази да се не може прихватити став првостепеног органа да не постоји оправдан интерес јавности да буде упозната са тим ко је од обрађивача учествовао у изради докумената ближе наведених у ставу II диспозитива овог решења, односно да „таква акта немају карактер информације од јавног значаја“. Ово стога што је чланом 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано, између осталог, да се сматра да оправдани интерес јавности да зна постоји, па и у односу на поменуте информације, осим ако орган власти докаже супротно. Дакле, орган власти је дужан да, у складу са чланом 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, када нађе да у односу на одређене информације не постоји оправдан интерес јавности да зна, докаже да такав интерес јавности не постоји, односно да су за то испуњени услови прописани цитираним одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Другим речима, орган власти не може тражиоцу ускратити приступ траженим информацијама, или неким од њих, уз само паушално навођење да „одређена акта немају карактер информације од јавног значаја“, већ је дужан да докаже да се одређена информација којом располаже не сматра информацијом од јавног значаја, у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а што у конкретном случају није учинио.

При томе, постоји оправдан интерес јавности да зна информације о томе која лица (њихова имена и презимена или иницијали/парафи) учествују у изради одређених аката, односно која лица сачињавају одређене акте/документе из делокруга органа власти. Ово имајући у виду да су те информације у вези са ангажовањем и радом тих лица у органима власти, односно у Заводу за заштиту природе Србије у Београду у конкретном случају, за које су плаћени јавним новцем, а не у вези са њиховим приватним животима. Стога је, у конкретном случају, испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, за изузетак од права на приватност, с обзиром на то да је обим приватности лица ангажованих у органима јавне власти ужи у односу на тзв. обичне грађане, у ситуацијама када се траже информације у вези са њиховим ангажовањем и радом у органима власти, а не у вези са њиховим приватним животом.

С тим у вези, уколико првостепени орган поседује документе ближе наведене у тач. 2, 3, 4. и 5. става II диспозитива овог решења, у којима су садржани подаци на основу којих се може видети која лица су учествовала у изради тих докумената (њихова имена и презимена/иницијали/парафи), а ти документи при томе садрже и податке о личности поменутих или других лица чије би објављивање могло да представља повреду права на приватност и заштиту података о личности тих лица (адресни подаци, лични матични број грађана и сл.), то није разлог да се жалиљи ускрати приступ целокупним документима и информацијама у погледу којих постоји оправдан интерес јавности да зна, будући да се у овом случају примењује институт издвајања информација, прописан чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, како је то наложено ставом II диспозитива овог решења. Такво поступање је у складу са чланом 89. Закона о заштити података о личности којим је прописано да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом. Стога Повереник налази да жалиља има право да јој се информације о томе које лице је било обрађивач, односно које лице је радило на изради докумената ближе наведених у тач. 2, 3, 4. и 5. става II диспозитива овог решења, учине доступним, уколико првостепени орган поседује примерке поменутих докумената у којима су садржане те информације („примерци докумената који садрже парафе/потписе/имена и презимена обрађивача“).

Стога, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, Повереник налази да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао, будући да првостепени орган није доказао нити указао на било коју околност која би оправдавала ускраћивање приступа траженим информацијама, па је поступајући по жалби, на основу одредби члана 23. и члана 24. став 1. и став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана и да јавност, па и жалиља, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да јој се тражене информације ближе наведене у тачки 1. става II диспозитива овог решења учине доступним, односно информације ближе наведене у тач. 2, 3, 4. и 5. става II диспозитива, уколико првостепени

орган те информације, односно документе у којима су оне садржане, поседује, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би се омогућавањем приступа тим информацијама повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се те информације односе.

Решење бр. 071-11-206/2025-03 од 21. 3. 2025. године

11. ПРАКСА УПРАВНОГ СУДА

11.1. ДОСТАВЉАЊЕ ТРАЖЕНИХ ИНФОРМАЦИЈА ЛИЦУ ЛИШЕНОМ СЛОБОДЕ

Не може се прихватити као правилан и на закону заснован став туженог органа да је орган власти поступио по захтеву тужиоца тако што је копију тражених списа доставио објављивањем на огласној табли тужилаштва, у складу са чланом 78. Закона о општем управном поступку, имајући у виду да је у конкретном случају утврђено да се тужилац налази у притвору, као и цитирану одредбу члана 68. став 3. истог закона, којом је прописано да се лица која су лишена слободе обавештавају преко управе установе у којој се налазе. Сходно наведеном, закључак туженог органа да је достављање копије тражених списа уредно извршено, као и разлози који су дати за оспорену одлуку, не могу се прихватити као правилни и на закону засновани, те је по оцени суда, тужени орган доношењем оспореног закључка учинио повреду одредбе члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку.

Из пресуде Управног суда, Одељења у Крагујевцу, 1-7 У 35454/21 од 26. 7. 2024. године:

Оспореним закључком обустављен је поступак по жалби тужиоца изјављеној због непоступања по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 14. 2. 2020. године, поднетом Основном јавном тужилаштву у Н.

У тужби, поднетој овом суду дана 24. 12. 2021. године, тужилац оспорава закључак туженог органа, наводећи да је нетачно да је орган власти, пре доношења одлуке по жалби, тужиоцу омогућио приступ траженим информацијама. Истиче да је неоснован навод туженог да је орган власти поступио по захтеву тако што је достављање тражених информација извршено објављивањем на огласној табли тужилаштва, јер се у конкретном случају, имајући у виду да се тужилац информација налази у затвору, достављање по закону врши преко управе установе у којој се лице лишено слободе налази. Стога, тужилац сматра да је у конкретној ситуацији неправилно примењен Закон о општем управном поступку, и то члан 68. наведеног закона. Из наведених разлога предлаже да суд тужбу уважи и поништи оспорени закључак.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао у свему при разлозима датим у образложењу оспореног закључка. Предложио је да суд тужбу одбије као неосновану.

Након оцене навода тужбе, одговора на тужбу, као и свих списа ове управне ствари, одлучујући без одржавања усмене расправе, јер је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање

странака и посебно утврђивање чињеничног стања, у смислу члана 33. ст. 2. и 3. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09), испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у смислу члана 41. став 1. истог закона, Управни суд је нашао да је тужба основана.

Из списка предмета и образложења оспореног закључка произлази да је тужилац, као тражилац информација, дана 20. 5. 2020. године, изјавио жалбу туженом органу због непоступања по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 14. 2. 2020. године, поднетом Основном јавном тужилаштву у Н., а којим је тражио копију списка предмета Ктр бр. 484/11. Поступајући по поднетој жалби, тужени орган је исту доставио Основном јавном тужилаштву у Н., као органу власти, ради изјашњења, који је у одговору на жалбу навео да је поступио по захтеву, тако што је тражиоцу у прилогу акта ПИ бр. 3/20 од 4. 3. 2020. године, упутио копију тражених списка на адресу из захтева, али да уручење није било могуће, јер се тражилац налази у затвору, што је констатовано на пошиљци, као и да је утврђено да се тражилац налази у притвору од 20. 1. 2020. године, који је продужаван и да се и даље налази у притвору. Из образложења даље произлази да је орган власти накнадно доставио туженом службену белешку бр. ПИ 03/20 од 27. 8. 2021. године, као доказ да је достављање наведеног акта од 4. 3. 2020. године извршено у складу са чланом 78. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), објављивањем истог на огласној табли тужилаштва, с обзиром на то да није могао бити достављен на други начин. Налазећи да је орган власти одговорио на захтев тужиоца за приступ информацијама од јавног значаја актом ПИ бр. 3/20 од 4. 3. 2020. године, као и да је достављање наведеног акта тужиоцу извршено након изјављене жалбе, односно да се сматра извршеним дана 14. 9. 2021. године, у складу са одредбама члана 78. Закона о општем управном поступку, тужени је, у смислу одредбе члана 24. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са чланом 214. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву оспореног закључка.

Одредбом члана 68. став 3. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење) прописано је да се лица која су лишена слободе обавештавају преко управе установе у којој се налазе.

По оцени суда, а имајући у виду утврђено чињенично стање и цитирани пропис, основано се наводи тужбе оспорава законитост закључка туженог органа. Ово стога што се став туженог органа да је орган власти поступио по захтеву тужиоца тако што је копију тражених списка доставио објављивањем на огласној табли тужилаштва, у

складу са чланом 78. Закона о општем управном поступку, не може прихватити као правилан и на закону заснован, имајући у виду да је у конкретном случају утврђено да се тужилац налази у притвору, као и цитирану одредбу члана 68. став 3. истог закона, којом је прописано да се лица која су лишена слободе обавештавају преко управе установе у којој се налазе.

Сходно наведеном, закључак туженог органа да је достављање копије тражених списа уредно извршено, као и разлози који су дати за оспорену одлуку не могу се прихватити као правилни и на закону засновани, те је по оцени суда тужени орган, доношењем оспореног закључка, учинио повреду одредбе члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку. У поновном поступку тужени орган је дужан да отклони учињену повреду правила поступка на коју му је указано пресудом и донесе ново на закону засновано решење, при чему је везан правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка на основу члана 69. став 2. Закона о управним споровима.

Број предмета Повереника: 071-01-1224/2020-03

11.2. РЕШЕЊЕМ ПОВЕРЕНИКА НИЈЕ ПОВРЕЂЕН ЈАВНИ ИНТЕРЕС

Суд је ценио навод тужбе „да је доношењем оспореног решења повређен јавни интерес“, али је нашао да овај навод тужбе није основан, јер није конкретно образложено како је доношењем оспореног решења причињена штета јавном интересу и на који начин, будући да се, по мишљењу овог суда, утуженим решењем омогућава приступ информацијама које се односе на одређене функционере у вези са делима из надлежности Агенције за борбу против корупције чијим објављивањем не може бити нанета штета неком јавном интересу од значаја за друштво у целини. При томе, оспорено решење је несумњиво у интересу остваривања и заштите права јавности да зна, према Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из пресуде Управног суда 12 У 16480/20 од 25. 12. 2024. године

Оспореним решењем²⁰ у ставу I диспозитива налаже се Агенцији за борбу против корупције у Београду да без одлагања, а најкасније у року од седам дана од дана пријема овог решења, обавести А. А., новинарку (...) из Б., (...), да ли поседује тражене информације које се односе на одговор Агенције од 24. 7. 2019. године, достављен „И...“

20 Решење Повереника број: 071-01-5089/2019-03 од 14. 8. 2020. године

у коме је наведено да је један функционер осуђен на условну затворску казну од три месеца, са роком провере од годину дана, као и да су против четири функционера одбачене кривичне пријаве, уз примену института одлагања кривичног гоњења, односно документе из којих се може сазнати: који функционер је осуђен на условну затворску казну од три месеца са роком провере од годину дана и шта је конкретно прикрио од имовине, против која четири функционера су одбачене кривичне пријаве, уз примену института одлагања кривичног гоњења, као и који износ је сваки од та четири функционера уплатио на основу опортунитета, као и да, уколико поседује тражене информације, у истом року достави електронском поштом на адресу: (...) или поштом копије документа у којима су исте садржане, с тим што ће пре достављања, заштитити и учинити недоступним податке о личности, као што су: адресни подаци, лични матични број грађана и сл., уколико су такви подаци садржани у наведеним документима.

Ставом II диспозитива је констатовано да ће о извршењу решења Агенција за борбу против корупције у Београду обавестити Повереника у року од 15 дана од пријема овог решења.

У тужби, поднетој овом суду дана 24. 9. 2020. године Републички јавни тужилац наводи да сагласно члану 29. Закона о јавном тужилаштву, члану 11. став 3. и члану 18. став 3. Закона о управним споровима подноси тужбу у управном спору против решења Повереника од 14. 8. 2020. године због повреде закона на штету јавног интереса у смислу члана 24. став 1. тач. 1. и 4. ЗУС-а. Указује да је новинар (...) А. А. дана 25. 6. 2019. године имејлом упућен Агенцији за борбу против корупције поставила седам питања на које је тражила одговоре и у тим својим питањима уопште није тражила навођење имена функционера за које тражи одговоре по постављеним питањима. Међутим, већ 25. 7. 2019. године иста новинарка електронском поштом потврђује пријем имејла и сада тражи да јој се одговори на питања: који функционер је осуђен на условну затворску казну од три месеца, са роком провере од годину дана, шта је конкретно прикрио од имовине, против која четири функционера су одбачене кривичне пријаве, уз примену института одлагања кривичног гоњења, који износ је сваки од четири функционера уплатио на основу опортунитета, са молбом да Агенција на ова питања одговори у најкраћем могућем року. Сматра да наведена новинарка овим новопостављеним питањима није тражила да се обавести да ли орган поседује тражене одговоре (како Повереник наводи – информације); није тражила ни да се орган изјасни да ли поседује документа из којих се може сазнати тражени одговор, а није тражила ни да јој се доставе електронском поштом или поштом копије докумената у којима су ти одговори садржани. Истиче да тужени орган противно одредби члана 168. став 1. Закона о

општем управном поступку не поступа у границама жалбеног захтева, већ излази из граница захтева наведеног у жалби новинарке, па сам тражи од првостепеног органа да се орган изјасни да ли поседује документа из којих се могу сазнати тражени одговори и да се та документа доставе новинарки електронском поштом или поштом, иако наведена новинарка уопште није на тај начин, а ни тако поставила своја додатна питања у односу на претходна за која је добила детаљне одговоре. Поступајући на наведени начин, по мишљењу тужиоца, Повереник је подносиоцу молбе – новинарки дао више права него што је она тражила, а све на штету првостепеног органа. Надаље, тужени у свом решењу није прецизно навео ни која то документа је потребно доставити новинарки која је поднела у суштини само молбу за достављање одговора, а не за достављање документа, које тужени налаже да се достави новинарки. (...)

Тужени орган је у детаљно датом одговору на тужбу који је примљен у Управном суду дана 12. 10. 2020. године остао код разлога из образложења оспореног решења па како сматра да оспореним решењем није повређен јавни интерес, предложио је да се тужба одбије као неоснована.

Заинтересовано лице у остављеном року није суду доставило одговор на тужбу.

Управни суд је одржао усмену јавну расправу дана 24. 12. 2024. године, применом одредби члана 34. став 2. и члана 38. став 1. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 111/09), у присуству пуномоћника туженог органа, а у одсуству уредно позваног тужиоца и заинтересованог лица.

У речи са усмене јавне расправе пуномоћник туженог органа је остао у свему при наводима датим у одговору на тужбу. Посебно је истакао да се у конкретном случају не ради о прекорачењу захтева овде заинтересованог лица, јер је тужени наложио да се дају информације које су тражене. Указао је на пасивно држање Агенције за борбу против корупције у погледу захтева заинтересованог лица због чега је тужени дао и додатни рок за одговор на захтев заинтересованог лица. Сматра да су новинари *par excellence* репрезенти јавности и да је ћутање по било чијем захтеву, а посебно новинарском, неприхватљиво. У конкретном случају у питању су информације о раду јавних функционера, а што је од важности за контролу њиховог рада и уопште законитости рада органа јавне власти. Предложио је да суд тужбу одбије.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, сагласно одредби члана 41. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је по оцени навода тужбе, одговора на тужбу, списка предмета ове управне ствари и навода пуномоћника туженог органа на усменој јавној расправи нашао да тужба није основана.

Према разлозима образложења оспореног решења произлази да је А. А. новинарка (...) из Б., као тражилац информација, изјавила дана 14. 10. 2019. године жалбу Поверенику због непоступања Агенције за борбу против корупције у Београду, по њеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом том органу дана 25. 7. 2019. године. Уз жалбу је приложила копију поднетог захтева. Поступајући по жалби, Повереник је дана 17. 10. 2019. године тражио изјашњење Агенцији за борбу против корупције као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и затражио да се изјасни о наводима жалбе, а посебно разлозима непоступања у законском року у складу са одредбама члана 16. ст. 1–9. или став 10. Закона. Изјашњавајући се на наводе жалбе орган власти је дописом од 1. 11. 2019. године обавестио Повереника, између осталог, да је жалиља путем електронске поште поставила новинарска питања 25. 6. и 11. 7. 2019. године на која је Агенција одговорила 24. 7. 2019. године, као и да је именована 25. 7. 2019. године путем електронске поште доставила допуну новинарског питања, а не захтев за приступ информацијама од јавног значаја. Такође је указао да једна од последица одлагања кривичног гоњења (члан 283. Законика о кривичном поступку) и одбацивања кривичне пријаве (члан 284. Законика о кривичном поступку) чињеница да се испуњењем обавезе лица против којег је поднета кривична пријава не води у кривичној евиденцији као осуђено лице, као и да би биле повређене одредбе Законика о кривичном поступку и претпоставка невиности уколико би Агенција одговорила на новинарско питање А. А. од 25. 7. 2019. године. Дописом од 30. 6. 2020. године Повереник је, имајући у виду одредбу члана 173. став 1. ЗУП-а, затражио од органа власти да у додатном року од пет дана од дана пријема дописа поступи по захтеву жалиље, у складу са одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Изјашњавајући се поводом дописа Повереника од 30. 6. 2020. године, орган власти је навео, између осталог, да није у могућности да поступи у року од пет дана, с обзиром на то да се лица задужена за поступање и по захтевима налазе на боловању, као и да у ситуацији када је одлукама Владе Републике Србије и Кризног пггаба проглашена ванредна ситуација и наложене посебне мере у циљу заштите од вируса COVID 19, уз извршену прераспodelу радног времена, Агенција не располаже потребном кадровским капацитетима за поступање по захтеву. У образложењу оспореног решења је даље наведено да је неспорно да је А. А., новинарка (...) из Б. поднела 25. 7. 2019. године Агенцији за борбу против корупције у Београду захтев којим је тражила информације од јавног значаја, ближе наведене у ставу I диспозитива овог решења. Такође је неспорно да по захтеву именоване орган власти није поступио, што је био дужан да учини без

одлагања најкасније у року од 15 дана од пријема захтева, те да је у смислу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја обавести да ли поседује тражене информације и да јој, уколико исте поседује, стави на увид документе који садржи тражене информације, односно изда или упути копије тих докумената, или да у супротном донесе решење о одбијању захтева, у смислу става 10. истог члана закона. Имајући у виду да орган власти по захтеву жалиље није поступио у складу са наведеним одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву, односно да су наведени разлози неосновани, тужени орган је у поступку по жалби на основу члана 24. ст. 1. и 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана, односно да је неспорно право жалиље на тражене информације у смислу члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја по коме свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује или му је доступна одређена информација од јавног значаја, као и да му се информација, уколико је у поседу органа власти, учини доступном на начин како је то наложено ставом I диспозитива решења, а што је у складу са одредбом члана 12. истог закона, која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид, јер би омогућавање приступа тим информацијама било супротно одредбама Закона о заштити података о личности. Даље је наведено како се тражене информације односе на носиоца државне и политичке функције, то је у конкретном случају испуњен услов из члана 14. тач. 2) Закона за изузетак од права на приватност којом је прописано да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим ако се, између осталог, ради о носиоцу државне и политичке функције. Такође, како се тражене информације односе на функционере, постоји појачан интерес јавности да са истима буде упозната, при чему се информација о осуђиваности функционера односно о одбачају кривичних пријава против њих чине доступним у складу Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја и на основу њега, независно од одредби Законика о кривичном поступку. Тужени орган је ценио наводе органа власти из одговора на жалбу да жалиља није поднела захтев за приступ информацијама од јавног значаја, већ допуну новинарског питања, па је нашао да овај навод одговора на жалбу није утицао на другачију одлуку у овој управној ствари.

Ово из разлога јер се у поднетом захтеву жалиља позвала на одредбе Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, чиме је недвосмислено исказала вољу за остваривањем права на приступ траженим информацијама, а не неког другог права. (...)

(...)

Код оваквог стања ствари правилно је поступио тужени орган када је донео одлуку као у диспозитиву оспореног решења, јер је, и по оцени овог суда, у проведеном поступку чињенично стање потпуно и правилно утврђено, а цитиране законске одредбе правилно примењене. За своју одлуку тужени орган је дао јасне и довољне разлоге, које као правилне у свему прихвата и овај суд и на њих упућује.

Суд је ценио навод тужбе „да је доношењем оспореног решења повређен јавни интерес“, али је нашао да овај навод тужбе није основан, јер није конкретно образложено како је доношењем оспореног решења причињена штета јавном интересу и на који начин, будући да се, по мишљењу овог суда, утуженим решењем омогућава приступ информацијама које се односе на одређене функционере у вези са делима из надлежности Агенције за борбу против корупције чијим објављивањем не може бити нанета штета неком јавном интересу од значаја за друштво у целини. При томе, оспорено решење је несумњиво у интересу остваривања и заштите права јавности да зна, који интереси се штите Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Цењен је и навод тужбе „да тужени диспозитивом оспореног решења излази из граница захтева наведеног у жалби новинарке...“, па је суд нашао да ни овај навод тужбе није основан. Ово са разлога што је наведена новинарка поднела првостепеном органу захтев за приступ информацијама од јавног значаја управо се позивајући на одредбе Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а полазећи од тога да је одредбом члана 5. Закона, прописано да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информације од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити, између осталог, право на копију тог документа, као и право да му се на захтев копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин. Поред тога, предметни захтев се не може сматрати молбом, како то тужилац неосновано наводи, будући да је новинарка подношењем наведеног захтева, а касније и изјављивањем жалбе Поверенику недвосмислено исказала вољу за остваривањем права на приступ траженим информацијама. У вези са тим, неоснован је навод тужиоца да тужени у свом решењу није прецизно навео која то документа је потребно доставити новинарки у којима би Агенција, пре достављања, могла заштити и учинити недоступним податке о личности. Ово стога што

је оспореним решењем наложено достављање (свих) докумената из којих се могу сазнати тражене информације. Осим тога, оспореним решењем је наложена достава наведених докумената у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (уз заштиту адресних података, ЈМБГ и сл. података), с обзиром на то да би омогућавање приступа тим подацима било супротно одредбама Закона о заштити података о личности. При томе, позивање тужиоца на примену института одлагања кривичног гоњења и одбацивања кривичне пријаве против функционера у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, као разлог због чега није удовољено траженом захтеву новинарке, није од утицаја на другачије решавање ове управне ствари. Ово са разлога, што се не ради о изузетку који је изричито и таксативно наведен у члану 9. поменутог закона којим је прописано када орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, односно исте информације се сматрају доступне са аспекта Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја независно од одредби Законика о кривичном поступку.

Број предмета Повереника: 071-01-5089/2019-03

12. ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК

12.1. ПРЕКРШАЈ ИЗ ЧЛАНА 47. ЗАКОНА О СЛОБОДНОМ ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА У ПРОДУЖЕНОМ ТРАЈАЊУ

Суд је става да и поред чињенице да је Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности издао једанаест прекршајних налога и у свих једанаест налога квалификовао прекршај из члана 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, да је окривљени учинио један прекршај из члана 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у продуженом трајању. Наиме, одредбом члана 46. став 1. Закона о прекршајима прописано је да прекршај у продуженом трајању постоји ако учинилац са јединственим умишљајем учини више истих временски повезаних прекршаја који чине једну целину због најмање две од следећих околности: истоветност оштећеног, истоврсност предмета прекршаја, коришћења исте ситуације или трајног односа, јединства места или простора извршења прекршаја. Како је у поступку неспорно утврђено да постоји истоврсност предмета прекршаја и коришћење исте ситуације у више временски повезаних прекршаја која чине целину, то је суд става да је окривљени учинио не једанаест различитих прекршаја, већ један прекршај у продуженом трајању.

Из пресуде Прекршајног суда у Шапцу 3 Пр. 3327/24 од 3. 10. 2024. године

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Београд је поднео захтев за покретање прекршајног поступка²¹ број Пн.074-02-122/2024-10 од 10. 5. 2024. године, Пн.074-02-118/2024-10 од 10. 5. 2024. године, Пн.074-02-130/2024-10 од 10. 5. 2024. године, Пн.074-02-123/2024-10 од 10. 5. 2024. године, Пн.074-02-153/2024-10 од 10. 5. 2024. године, Пн.074-02-177/2024-10 од 13. 5. 2024. године, Пн.074-02-174/2024-10 од 13. 5. 2024. године, Пн.074-02-170/2024-10 од 13. 5. 2024. године, Пн.074-02-172/2024-10 од 13. 5. 2024. године, Пн.074-02-169/2024-10 од 13. 5. 2024. године и Пн.074-

21 Суд је услед очигледне омашке навео да је Повереник поднео захтев за покретање прекршајног поступка, али је заправо издао прекршајни налог, јер се због прекршаја из члана 47. Закона о слободном приступу информацијама издаје прекршајни налог, а не подноси се захтев за покретање прекршајног поступка. Међутим, у конкретном случају овлашћено лице у органу јавне власти је поднело захтев суду за судско одлучивање о прекршајном налогу.

02- 171/2024-10 од 13. 5. 2024. године којим је окривљеном А. А. као одговорном лицу у органу власти ставио на терет извршење прекршаја из члана 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Поступајући судија, утврдивши да су се стекли услови за покретање прекршајног поступка, донео је решења о покретању истог.

Суд је донео решење да се сви прекршајни поступци против окривљеног споје и да се против именованог води јединствени прекршајни поступак по напред наведеним захтевима.

(...)

На основу савесне и бржљиве анализе и оцене садржаја одбране окривљеног, који је у свом исказу датом пред судом и у писаној одбрани потврдио све чињенице и околности битне за постојање бића прекршаја, те на основу осталих доказа изведених у спроведеном поступку и на основу целокупног тока поступка, а у складу са одредбом члана 92. Закона о прекршајима, на несумњив начин је утврђено да је окривљени начелник Општинске управе К. и одговорно лице за поступање по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код органа јавне власти Општинске управе општине К., поступио супротно одредби члану 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја на тај начин што најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно од дана 18. 7. 2023. године није поступио по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране Б. Б., (...), а што је утврђено решењем Повереника бр.071-11-6900/2023-03 од 12. 1. 2024. године у поступку по жалби подносиоца захтева, као начелник Општинске управе К. и одговорно лице за поступање по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код органа јавне власти Општинске управе општине К., поступио супротно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја на тај начин што најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно од дана 18. 7. 2023. године није поступио по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране Б. Б., (...), а што је утврђено решењем Повереника бр.071-11-6878/2023-03 од 5. 1. 2024. године у поступку по жалби подносиоца захтева, као начелник Општинске управе К. и одговорно лице за поступање по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код органа јавне власти Општинске управе општине К., поступио супротно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја на тај начин што најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно од дана 18. 7. 2023. године није поступио по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране Б. Б., (...), а што је утврђено решењем Повереника бр.071-11-9078/2023-03 од 3. 1. 2024. године у поступку по жалби подносиоца захтева, као начелник

Општинске управе К. и одговорно лице за поступање по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код органа јавне власти Општинске управе општине К., поступио супротно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја на тај начин што најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно од дана 18. 7. 2023. године није поступио по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране Б. Б., (...), а што је утврђено решењем Повереника бр.071-11-6886/2023-03 од 12. 1. 2024. године у поступку по жалби подносиоца захтева, као начелник Општинске управе К. и одговорно лице за поступање по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код органа јавне власти Општинске управе општине К., поступио супротно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја на тај начин што најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно од дана 18. 7. 2023. године није поступио по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране Б. Б., (...), а што је утврђено решењем Повереника бр.071-11-6904/2023-03 од 14. 2. 2024. године у поступку по жалби подносиоца захтева, као начелник Општинске управе К. и одговорно лице за поступање по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код органа јавне власти Општинске управе општине К., поступио супротно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја на тај начин што најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно од дана 19. 7. 2023. године није поступио по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране Б. Б., (...), а што је утврђено решењем Повереника бр.071-11-6982/2023-03 од 18. 1. 2024. године у поступку по жалби подносиоца захтева, као начелник Општинске управе К. и одговорно лице за поступање по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код органа јавне власти Општинске управе општине К., поступио супротно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја на тај начин што најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно од дана 18. 7. 2023. године није поступио по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране Б. Б., (...), а што је утврђено решењем Повереника бр.071-11-6906/2023-03 од 19. 1. 2024. године у поступку по жалби подносиоца захтева, као начелник Општинске управе К. и одговорно лице за поступање по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код органа јавне власти Општинске управе општине К., поступио супротно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја на тај начин што најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно од дана 18. 7. 2023. године није поступио

по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране Б. Б., (...), а што је утврђено решењем Повереника бр.071-11-6893/2023-03 од 19. 1. 2024. године у поступку по жалби подносиоца захтева, као начелник Општинске управе К. и одговорно лице за поступање по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код органа јавне власти Општинске управе општине К., поступио супротно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја на тај начин што најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно од дана 18. 7. 2023. године није поступио по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране Б. Б., (...), а што је утврђено решењем Повереника бр.071-11-6871/2023-03 од 5. 1. 2024. године у поступку по жалби подносиоца захтева, као начелник Општинске управе К. и одговорно лице за поступање по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код органа јавне власти Општинске управе општине К., поступио супротно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја на тај начин што најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно од дана 18. 7. 2023. године није поступио по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране Б. Б., (...), а што је утврђено решењем Повереника бр.071-11-6913/2023-03 од 19. 1. 2024. године у поступку по жалби подносиоца захтева, као начелник Општинске управе К. и одговорно лице за поступање по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, код органа јавне власти Општинске управе општине К., поступио супротно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја на тај начин што најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно од дана 18. 7. 2023. године није поступио по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог од стране Б. Б., (...), а што је утврђено решењем Повереника бр.071-11-6868/2023-03 од 5. 1. 2024. године у поступку по жалби подносиоца захтева, чиме је окривљени као одговорно лице у органу јавне власти учинио прекршај из члана 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Суд је става да и поред чињенице да је Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности издао једанаест прекршајних налога и у свих једанаест налога квалификовао прекршај из члана 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, да је окривљени учинио један прекршај из члана 47. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у продуженом трајању.

Наиме, одредбом члана 46. став 1. Закона о прекршајима прописано је да прекршај у продуженом трајању постоји ако учинилац са

јединственим умишљајем учини више истих временски повезаних прекршаја који чине једну целину због најмање две од следећих околности: истоветност оштећеног, истоврсност предмета прекршаја, коришћења исте ситуације или трајног односа, јединства места или простора извршења прекршаја.

Како је у поступку неспорно утврђено да постоји истоврсност предмета прекршаја и коришћење исте ситуације у више временски повезаних прекршаја која чине целину, то је суд става да је окривљени учинио не једанаест различитих прекршаја, већ један прекршај у продуженом трајању.

Бројеви предмета Повереника: Пн.074-02-122/2024-10, Пн.074-02-118/2024-10, Пн.074-02-130/2024-10, Пн.074-02-123/2024-10, Пн.074-02-153/2024-10, Пн.074-02-177/2024-10 од 13.05.2024. године, Пн.074-02-174/2024-10, Пн.074-02-170/2024-10, Пн.074-02-172/2024-10, Пн.074-02-169/2024-10 и Пн.074-02-171/2024-10

12.2. ОДГОВОРНОСТ РУКОВОДИОЦА ОРГАНА ВЛАСТИ ЗА УЧИЊЕНИ ПРЕКРШАЈ

Без основа су тврдње жалбе да Повереник произвољно одлучује против кога ће поднети захтев, уз позивање на тумачење одредбе члана 38. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја које је Повереник приложио на свом сајту, јер је суд јасно образложио када одговара руководиоца органа власти, такође која је материјална одредба Закона повређена, односно да је за прекршај из члана 46. став 1. тачка 5. Закона одговоран руководиоца органа власти.

Из пресуде Прекршајног апелационог суда 6 Прж.број 18101/24 од 13. 8. 2024. године:

Ожалбеном пресудом оглашена је одговорном окривљена А. А. из Београда, због поступања противно члану 28. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и прекршаја из члана 46. став 1. тачка 5. истог закона, у свему како је то описано у првостепеној одлуци. Окривљена је осуђена на новчану казну у износу од 50.000,00 (педесет хиљада) динара, те је обавезана да плати на име трошкова прекршајног поступка паушални износ од 5.000,00 (пет хиљада) динара на начин ближе описан у изреци ожалбене пресуде.

Против наведене пресуде благовремену жалбу је изјавила окривљена, преко свог браниоца, адвоката Б. Б. из Б., оспоравајући одлуку

из свих законских разлога. Истиче да суд није прихватио писану одбрану окривљене, јер су наводи исте, по мишљењу суда, неистинити и супротни изведеним доказима, па се указује да суд није одбрану ценио у целисти, тврдећи да суд не даје уверљиво образложење због чега је искључиво одговоран руководиоца, а не овлашћено лице у органу власти, поготово што постоје опречни наводи Повереника по чијем је захтеву покренут прекршајни поступак. Суд није у потпуности утврдио чињенични опис, погрешно је применио материјално право, а одлука је донета уз битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тач. 3. и 4. Закона о прекршајима. Оспорава уредност уручења решења Повереника Регулаторном телу за електронске медије, наводећи да суд паушално тврди да је предметно писмено уредно уручено органу јавне власти, јер је повратницу могао да потпише било ко, наиме није неспорно утврђено да се ради о лицу запосленом у органу јавне власти. Повереник, на коме је терет доказивања, осим увида у копију повратнице није предложио друге доказе на ову околност. Позива се на члан 38. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, указује поново на наводе из писане одбране окривљене у којој је истицано да је друго лице овлашћено за поступање по захтевима за информације од јавног значаја, да су за наведено јасно дефинисана лица, а ова информација је јавно доступна на сајту РЕМ-а. Као доказ упућује на Одлуку о именовању овлашћених лица и извод са сајта у погледу организационе структуре, у списима предмета. Сматра да је суд потпуно обезвредио право и могућност органа да именује лица овлашћена за поступање по захтевима, као и прекршајну одговорност тих лица, уколико је увек и једино одговоран руководиоца. Чињеница да је одговорност руководиоца прописана за непоступање по решењу Повереника не сме се тумачити уско и искључиво, мора се довести у везу са другим одредбама Закона, а посебно са одредбом којом се јасно искључује одговорност руководиоца уколико су именована овлашћена лица. Сматра да суд није о наведеном дао образложење. Поред осталог, жалба наводи да Повереник произвољно одлучује против кога ће поднети захтев, поново истичући да је одговорност руководиоца искључена тиме што су именована овлашћена лица. Наводи и тумачење одредбе члана 38. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја које је дао Повереник на свом сајту, те цитира и став 4. истог члана. (...)

Прекршајни апелациони суд је одржао седницу већа на којој је размотрио списе предмета, заједно са побијаном пресудом, изјављеном жалбом, а такође је испитао побијану одлуку сагласно члану 272. Закона о прекршајима, те констатује да првостепена пресуда не садржи битне повреде одредаба прекршајног поступка нити повреде

материјалног прописа на чије постојање овај суд пази по службеној дужности, па је нашао да је жалба неоснована.

Овај суд налази да су током првостепеног поступка у потпуности и правилно утврђене све одлучне чињенице те да је на тако утврђено чињенично стање првостепени суд правилно применио материјални пропис и окривљену огласио одговорном за прекршај из члана 46. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, која одредба предвиђа кажњавање руководиоца органа власти за поступање супротно одредби члана 28. став 1. истог закона. Првостепени суд је дао правилне разлоге за своју одлуку, које прихвата и овај суд.

По оцени овог суда сви наводи жалбе у суштини представљају понављање навода одбране који су врло детаљно цењени од стране првостепеног суда, уз јасне и правилне разлоге, све с обзиром на битна обележја прекршаја. Неспорно је да у вези са захтевом за информације од јавног значаја који је био поднет органу власти РЕМ, претходно вођен поступак пред Повереником за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, а који је својим решењем од 19. 12. 2022. године, као обавезујућим, извршним и коначним наложио РЕМ-у тачно одређено поступање према тражиоцу у року од седам дана од дана пријема решења, с тим да је у ставу III наложено да обавести Повереника о извршењу решења из става II. Како није поступљено у складу са наведеним, опет у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Повереник је сагласно својим надлежностима поднео захтев за покретање прекршајног поступка против руководиоца органа власти у овом предмету због прекршаја из члана 46 став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Цењена је околност коју истиче жалба, о именовању лица која су овлашћена за поступање по захтевима, те да су иста и прекршајно одговорна, а да се чињеница да је одговорност руководиоца прописана за непоступање по решењу Повереника не сме тумачити уско и искључиво, и мора се довести у везу са другим одредбама Закона, а посебно са одредбом којом се јасно искључује одговорност руководиоца уколико су именована овлашћена лица, па овај суд налази да су овакви наводи потпуно неосновани код овог конкретног прекршаја прописаног управо када је у питању руководиоца органа власти, о чему првостепени суд јесте дао правилне и јасне разлоге (а не нејасне, како жалба наводи), које у свему прихвата и овај суд. Без основа су тврдње жалбе да Повереник произвољно одлучује против кога ће поднети захтев, уз позивање на тумачење одредбе члана 38. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја које је дао Повереник на свом сајту, јер је суд јасно образложио када одговара

руководилац органа власти, такође која је материјална одредба Закона повређена. Такође, детаљно се у образложењу првостепене пресуде појашњава и образлаже правилност уручења решења Повереника, у складу са одредбама ЗУП, те је дате разлоге из првостепене одлуке, поводом жалбених навода који потпуно понављају одбрану, беспотребно понављати. По оцени овог суда првостепени суд је целокупно чињенично стање правилно утврдио, поступајући у свему у складу са одредбама чл. 89, 92. и 93. Закона о прекршајима, те извео закључак да није поступљено по решењу Повереника, при чему су сви жалбени наводи окривљене, а преко браниоца већ истицани и у току првостепеног поступка били су предмет разматрања првостепеног суда, укључујући наводе о одговорности окривљене, као руководиоца органа власти. Побийана одлука је јасна у изреци и образложењу, у складу са одредбама чл. 251 и 254 Закона о прекршајима.

Број предмета Повереника: Пр. 074-01-6/2023-10

12.3. ИСПИТИВАЊЕ СТАТУСА ОРГАНА ЈАВНЕ ВЛАСТИ У ПРЕКРШАЈНОМ ПОСТУПКУ

Наводи одбране окривљеног да је захтев за покретање прекршајног поступка неуредан нису основани, јер је исти садржао све елементе прописане Законом о прекршајима, није било места налагању подносиоцу захтева да исти уреди. Повереник је у свом управном поступку утврдио да је Фудбалски савез Србије (ФСС) орган јавне власти, како је и образложио у свом решењу, тако да то није битан елемент захтева за покретање прекршајног поступка. Прекршајни суд нема овлашћења да утврђује да ли се ради о органу јавне власти, која врста информација се тражи, да ли руководиоца има својство руководиоца органа јавне власти. Сви ти подаци и околности су утврђени у управном поступку пред Повереником, на које окривљени није изјавио управну тужбу, тако да је предмет утврђивања у овом прекршајном поступку само да ли је окривљени поступио по решењу Повереника, а окривљени у прилог томе није доставио ниједан доказ.

Из пресуде Прекршајног суда у Београду 63 Пр. бр. 11596/24 од 3. 3. 2025. године

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Републике Србије поднео је захтев за покретање прекршајног поступка против окривљеног А. А. из Б., као председника и

руководиоца органа јавне власти Фудбалског савеза Србије, због прекршаја из члана 46. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010, 105/2021).

Окривљени А. А. у својој писаној одбрани коју је доставио Прекршајном суду у Београду навео је да оспорава захтев у целости. Навео је да је захтев неуредан, јер на садржи све елементе прописане одредбом члана 181. Закона о прекршајима, јер да би захтев био потпун и да би по истом могло да се поступа, он мора да садржи све елементе прописане одредбом из члана 181. Закона о прекршајима, а између осталог и да садржи чињенични опис радње из које произлази правно обележје прекршаја, време и место извршења прекршаја и друге околности потребне да се прекршај што тачније одреди, у супротном, потребно га је вратити подносиоцу захтева на допуну, као и да ће суд решењем одбацити исти у случају да подносилац захтева не отклони недостатке у року који му суд одреди (а који не може бити дужи од 15 дана), све у складу са одредбом из члана 182. Закона о прекршајима. С тим у вези, како је реч о наводном кршењу дужности руководиоца органа јавне власти да поступи по решењу Повереника, Повереник је у захтеву морао навести околности под којима се ФСС сматра органом јавне власти и под којима је ФСС као такав био дужан да поступи по Решењу. Повереник у захтеву наводи да је ФСС орган јавне власти, на који се примењује Закон, с обзиром да су му Законом о спорту поверена јавна овлашћења, која и набраја. ФСС се према наводима Повереника може сматрати органом јавне власти коме су поверена јавна овлашћења, али искључиво у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења (а за која је спорно и да ли су јавна). Повереник ни у једном делу захтева није прецизно навео на који начин је утврдио да је ФСС орган јавне власти, као и у односу на које информације у вези са вршењем својих јавних овлашћења је исти био дужан да поступи по Решењу, није утврдио ни да ли су тражене информације уопште повезане са јавним овлашћењима која ФСС наводно има. Битан елемент бића прекршаја јесте да лице које се за тај прекршај терети има статус руководиоца органа јавне власти. У том смислу, и ово обележје прекршаја, сходно одредби из члана 89. став 2. Закона о прекршајима, мора бити доказано од стране Повереника као подносиоца захтева, на коме је терет доказивања. Имајући у виду претходно цитирану одредбу, подносилац захтева, не утврдивши на који начин се ФСС сматра органом власти и због чега је обавезан да поступи по Решењу у складу са одредбама Закона, тј. не повезавши информације које је наводно према Решењу био дужан да учини доступним са јавним овлашћењима која ФСС има, те не наводећи одлучујуће чињенице, нити предложивши доказе на основу којих заснива одговорност

окривљеног у захтеву, исти заснива искључиво на претпоставци одговорности окривљеног, чиме поступа директно супротно начелу законитости прекршајног поступка, које је разрађено у одредбама из чланова 3, 86. и другим одредбама Закона о прекршајима. (...) Неспорно је да у чланство ФСС не улазе државни органи, тј. да ФСС не представља орган власти, а исто потврђује и чињеница да је сам ФСС члан међународних организација, како на европском (УЕФА), тако и на светском нивоу (ФИФА), а чији чланови такође нису државе, већ спортски савези, и то конкретно фудбалски савези. Најконкретније, ни у Србији, ни у једној другој европској држави спортска удружења не представљају органе власти, те иста нису обавезна да омогуће слободан приступ информацијама којима као такви располажу, она располажу и информацијама које се, на пример, односе на ангажовање спортских стручњака, шефова стручног штаба и других лица и на њихове хонораре, те исти нису и не треба да буду јавно доступни подаци имајући у виду да би се тиме кршиле одредбе Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/2018), те би заузимање становишта да ФСС представља орган власти и да је као такав дужан да дâ приступ информацијама којима располаже било суштински у супротности са циљем Закона. (...)

Подносилац захтева Повереник за информације од јавног значаја се изјаснио на наводе одбране окривљеног, поднеском у коме је поновио све наводе из поднетог захтева за покретање прекршајног поступка, остао при њему. (...).

У доказном поступку извршен је увид у Решење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности број 071-11-3015/2023-03 донето дана 21. 8. 2023. у коме је у ставу I наложено Фудбалском савезу Србије у Београду да најкасније у року од осам дана од дана пријема овог решења поступи по захтеву Б. Б. из В., за приступ информацијама од јавног значаја, поднетог дана 24. 5. 2022, којим је од органа власти тражио обавештење о поседовању тражене информације, односно завршног извештаја о реализацији програма / годишњи програм Фудбалског савеза Србије за 2020, ради евентуалног увида, као и достављање копије докумената који тражене информације садржи.

У доказном поступку извршен је увид у фотокопију повратнице S7 из које се утврђује да је Решење Повереника уручено Фудбалском савезу Србије у Београду дана 4. 9. 2023. Од тог дана је текао рок од осам дана да се поступи по Решењу Повереника.

Чланом 99. Закона о спорту прописано је да је надлежни национални грански спортски савез дужан да објави на интернет страници Агенције годишњи финансијски извештај и ревизорски извештај. Чланом 27. став 6. истог закона прописано је да Надлежни национални

спортски савез издаје лицима која су завршила одговарајући акредитовани студијски програм у високошколској установи и стекла одговарајуће стручно звање у области спорта, у складу са законом, дозволу за рад из става 2. овог члана у спортској грани на коју се студијски програм односи која одговара стручном називу односно спортском звању из члана 26. став 2. овог закона које су стекли, ако испуњавају услове из става 3. овог члана и члана 30. став 1. овог закона. Несумњиво је да је овом гранском фудбалском савету Фудбалском савезу Србије дато одређено и јавно овлашћење, као и чланом 28. ст. 4. и 11. да исту дозволу може и да одузима. Чланом 137. став 2. Устава РС прописано је да поједина јавна овлашћења могу законом поверити и предузећима и усановама, организацијама и појединцима.

(...)

Судија је ценила наводе писане одбране окривљеног, па је нашла да га одбрана не може ослободити одговорности, јер није оспорио чињенице битне за постојање прекршаја који му се ставља на терет, нити је доставио доказ да је поступио по Решењу Повереника од 21. 8. 2023, који му је наложио да поступи по његовом решењу и да достави тражене информације тражиоцу информације у остављеном року. Наводи одбране окривљеног да је захтев неуредан нису основани, јер је исти садржао све елементе прописане Законом о прекршајима, није било места налагању подносиоцу захтева да исти уреди. Повереник је у свом управном поступку утврдио да је ФСС орган јавне власти, како је и образложио у свом решењу, тако да то није битан елемент захтева за покретање прекршајног поступка. Из решења Повереника се јасно види која су то јавна овлашћена поверена ФСС, а што се види и из напред цитираних чланова Закона о спорту. Истим законом је грански спортски савез обавезан да доставља завршни извештај о реализацији програма, годишњи програм Министарству омладине и спорта Владе РС, што значи да је то јавна информација, а управо ту информацију је тражио тражилац информације Б. Б. из В., по коме му ФСС није одговорио. ФСС је као спортско удружење регистровано и у Агенцији за привредне регистре, дужан је да објави на интернет страници Агенције годишњи финансијски извештај и ревизорски извештај, што указује да се ради о информацији од јавног значаја. Статус ФСС као органа јавне власти и својство руководиоца органа јавне власти А. А. је расправљено у управном поступку, пред Повереником, он је донео Решење којим је наложио ФСС да достави тражену информацију и то више није предмет расправљања ни доказивања у овом судском поступку. Уколико окривљени није био задовољан донетим Решењем Повереника, могао је да поднесе тужбу Управном суду у Београду у законском року. Окривљени није доставио доказ да је поднео тужбу, чиме је Решење Повереника постало коначно, обавезујуће и извршно.

Окривљени није оспорио да је он на функцији руководиоца ФСС, а што се утврђује и из Решења АПР-а, да је уписан као заступник ФСС дана 4. 4. 2023. што значи да је био руководиоца и на дан 13. 9. 2023. као дана чињења прекршаја. Прекршајни суд нема овлашћења да утврђује да ли се ради о органу јавне власти, која врста информација се тражи, да ли руководиоца има својство руководиоца органа јавне власти, сви ти подаци и околности су утврђени у управном поступку пред Повереником, на које окривљени није изјавио управну тужбу, тако да је предмет утврђивања у овом прекршајном поступку, само да ли је окривљени поступио по Решењу Повереника, а окривљени у прилог томе није доставио ниједан доказ. Не може Суд у судском поступку утврђивати чињенице из управног поступка, обухваћене управним коначним, обавезујућим и извршним решењем. По оцени судије, целокупна одбрана окривљеног уперена је ка избегавању прекршајне одговорности и као таква није прихваћена као основ за доношење ослобађајуће пресуде у овом поступку.

(...)

Правном оценом овако утврђеног чињеничног стања нађено је да је окривљени у време, на месту и на начин назначеним у захтеву учинио прекршај из члана 46. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010, 105/2021), при чему је повредио одредбу члана 28. став 1. истог закона, на тај начин што орган власти у коме је он руководиоца није у року од осам дана од дана пријема Решења Повереника поступио по Решењу Повереника, због чега је оглашен одговорним.

Број предмета Повереника: Пр. бр. 074-01-117/2023-10

12.4. ОДБРАНА ДАТА У ЦИЉУ УМАЊЕЊА ПРЕКРШАЈНЕ ОДГОВОРНОСТИ

Суд није прихватио остатак одбране окривљеног и исту је оценио као дату у циљу умањења прекршајне одговорности. У суштини, у остатку одбране окривљени се бави тумачењем законских одредби Закона о заштити података о личности, односно Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Овакво његово тумачење суд не прихвата, с обзиром на то да је мишљења да, како је заштита података о личности елемент права на приватност, у ситуацији када информације од јавног значаја истовремено представљају и податке о личности, а орган јавне власти врши обраду података о личности у сврху остваривања управ-

даног интереса јавности да зна примењују се одредбе члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да се тражене информације односе на лица која су запослена или била запослена у јавном предузећу, односно тражене информације се односе на њихово остваривање права на јубиларну награду за коју су плаћени јавним новцем, а нису у вези са њиховим приватним животом, испуњен је услов за изузетак од права на приватност, пошто је обим приватности наведених лица ужи у односу на грађане који нису запослени или били запослени у јавним предузећима.

Из пресуде Прекршајног суда у Панчеву број. 25 ПР 7856/24

У току поступка суд је извео све потребне доказе, па је ценећи сваки доказ засебно и све заједно у њиховој међусобној вези, укључујући и одбрану окривљеног, на основу члана 92. Закона о прекршајима, утврдио чињенично стање:

Окривљени А. А. је и у време подношења захтева за приступ информацијама од јавног значаја, али и тренутно директор Градске библиотеке П. и исти је и лице овлашћено да поступа по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја. Дана 25. 10. 2023. Градска библиотека П. у П. је, поступајући по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја који је дана 10. 10. 2023. године поднео Б. Б. из С., доставила именованом тражиоцу информација непотпуне тражене информације, тј. доставила је одговор, али без података о именима и презименима запослених иако је захтевом тражено да се достави копија документа који садржи списак запослених са именима и презименима којима је исплаћена јубиларна награда за јубиларне године рада у установи и исплаћеним износима за 2016, 2017, 2018. и 2019. годину, на адресу за пријем електронске поште (...), уколико наведене документе поседује у електронском облику, а у супротном поштом. Управо је А. А. наведени одговор тражиоцу Б. Б. из С. доставио путем имејла, дана 25. 10. 2023. године. Овим чињењем он је поступао нехатно, јер је био свестан да услед његовог чињења или нечињења може наступити забрањена последица, али је олако држао да она неће наступити. Поводом жалбе тражиоца информација од јавног значаја, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Р. Србије донео је решење број 071-11-16710/2023-03 од 16. 1. 2024. године, којим је наложено Градској библиотеци П. да без одлагања, а најкасније у року од седам дана од дана пријема решења достави Б. Б. из С. копију документа који садржи списак запослених са именима и презименима којима је исплаћена јубиларна награда за јубиларне године рада у установи и исплаћеним износима, за 2016, 2017, 2018.

и 2019. годину, на адресу за пријем електронске поште (...), уколико наведене документе поседује у електронском облику, а у супротном поштом. Окривљени је као лице овлашћено да поступа по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, као директор Градске библиотеке П., дана 25. 1. 2024, поступио по наведеном решењу Повереника.

(...)

Наиме, суд је ценио одбрану окривљеног, и исту је прихватио у делу где је он и навео да не оспорава чињенице наведене у захтеву за покретање прекршајног поступка, с обзиром на то да је иста у том делу у сагласности са прихваћеним писменим доказима. Суд није прихватио остатак одбране окривљеног, и исту је оценио као дату у циљу умањења прекршајне одговорности. У суштини, у остатку одбране окривљени се бави тумачењем законских одредби Закона о заштити података о личности, односно Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Овакво његово тумачење суд не прихвата, с обзиром на то да је мишљења да, како је заштита података о личности елемент права на приватност, у ситуацији када информације од јавног значаја истовремено представљају и податке о личности, а орган јавне власти врши обраду података о личности у сврху остваривања оправданог интереса јавности да зна примењују се одредбе члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да се тражене информације односе на лица која су запослена или била запослена у јавном предузећу, односно тражене информације се односе на њихово остваривање права на јубиларну награду за коју су плаћени јавним новцем, а нису у вези са њиховим приватним животом, испуњен је услов за изузетак од права на приватност, с обзиром на то да је обим приватности наведених лица ужи у односу на грађане који нису запослени или били запослени у јавним предузећима. Ово мишљење суд заузима нарочито јер се јубиларне награде исплаћују из јавних средстава, те постоји јак интерес јавности за сазнањем свих информација које се односе на располагање јавним новцем, у ком смислу пристанак ових лица није ни потребан, јер услови за изузетак од права на приватност из наведеног члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја нису кумулативно постављени. На крају, тражене информације се тичу законитости рада органа власти и поштовања утврђених процедура исплате јубиларних награда.

На основу овако утврђеног чињеничног стања суд је утврдио да је окривљени одговоран у смислу члана 17. став 2. Закона о прекршајима, те да је био урачунљив и да је био свестан да услед његовог чињења може наступити забрањена последица, али је олако држао да она неће наступити, те да је поступио супротно одредбама члана 16.

став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, чиме је као одговорно лице у органу јавне власти у смислу члана 3. истог закона учинио прекршај из члана 46. став 2. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Наведеном одредбом члана 46. став 2. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да ће се новчаном казном од 20.000,00 до 100.000,00 динара казнити за прекршај овлашћено лице органа власти ако по захтеву достави непотпуне или нетачне информације; чиме су, по мишљењу суда, остварени сви битни елементи бића наведеног прекршаја који се окривљеном ставља на терет, јер је након спроведеног доказног поступка утврђено да је исти као директор Градске библиотеке П. дана 25. 10. 2023. године тражиоцу информација Б. Б. из С. доставио непотпуне тражене информације, односно одговор, али без података о именима и презименима запослених, иако је захтевом тражено да се достави копија документа који садржи списак запослених са именима и презименима којима је исплаћена јубиларна награда за јубиларне године рада у установи и исплаћеним износима за 2016, 2017, 2018. и 2019. годину, на адресу за пријем електронске поште (...), уколико наведене документе поседује у електронском облику, а у супротном поштом.

Број предмета Повереника: Пр.074- 01-84/2024-10

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

342.727(497.11)

СЛОБОДАН приступ информацијама : ставови и мишљења
Повереника / [уредница Славољупка Павловић]. - Београд :
Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података
о личности, 2025 (Београд : Службени гласник). - 194 стр. ; 23 cm

Према уводној речи Повереника ово је четрнаеста публикација
Повереника за информације од јавног значаја и заштиту
података о личности. - Тираж 700. - Стр. 7-8: Уводна реч
Повереника / Милан Мариновић. - Стр. 9-10: Уводна реч /
Славољупка Павловић.

ISBN 978-86-82712-06-0

а) Право на информисање -- Србија

COBISS.SR-ID 175155721